

SEVNICA — Danes se bodo sestali odborniki občinske skupščine. Med 16 točkami dnevnega reda bodo obravnavali izhodišča za sestavo letošnjega proračuna, sprejeli bodo družbeni načrt o kadrovski politiki v občini ter obravnavali poročila občinskega sodišča, sodnika za prekrške in občinskega javnega tožilca.

KOČEVJE — Novo vodstvo občinske organizacije Zveze mladine Kočevje bodo izvolili mladinci na konferenci danes popoldne.

KOSTANJEVICA — Jutri ob 19. uri bo priredilo hortikulturno društvo Krško v kino dvorani v Kostanjevici predavanje Marka Jelnikarja iz Ljubljane „Kako lahko sam uredim domači vrt“. Ob tej priložnosti bodo ustanovili tudi kostanjeviško sekcijo tega društva.

SEVNICA — Včeraj so direktorji, predsedniki delavskih svetov in sindikalnih podružnic govorili o predlogu samoupravnega sporazuma dohodkov skupnosti zdravstvenega zavarovanja, o prispevnih stopnjah za letos in o prevozih delavcev.

KOČEVJE — Včeraj zvečer je občinski komite ZK razpravljala o bodoči organiziranosti sindikata v občini.

Bliža se koledarska pomlad. Začela se bo v torek, 20. marca, natanko ob 19.13, kot so izračunali astronomi. Dolenjski vinogradi so že oživil. Ošiliti je treba tisoče in tisoče kolov, nešteto dvigniti težko vinogradniško motiko, da bo kaj upanja za rodovitno jesen, saj pravi stari vinogradniški rek. da „trta med redmi rodi“. (Foto: Z. Šeruga)

Cestno podjetje: delavci hočejo resnico

Alojz Finc, sekretar OO ZK: »Komisija delavskega sveta je odrekla, zato je partija sklenila poklicati v podjetje organe pregona. S poročilom UJV bomo seznanili vse naše delavce«

Dolge mesece je lahko pazljivo uho v Novem mestu ali v kakšnem drugem kraju prestrezalo govornice, ki so trdile, da pri Cestnem podjetju Novo mesto ne dobiš dela, če ne prideš s kuverto, med člani tega kolektiva pa je šlo od ust do ust, da si nekateri na račun podjetja gradijo hiše, asfaltirajo ceste do hiš, prejemajo podkupnine itd. Pri tem so čedalje pogosteje omenjali samovoljo nekdanjega vodstva podjetja.

O govornicah, ob katerih so se poštenim članom kolektiva jezili lasje, so večkrat govorili tudi na sejah delavskega sveta. Zato je ta samoupravni organ že leta 1971 imenoval posebno komisijo, da bi raziskala zadevo in o tem poročala delavskemu svetu. O rezultatih je komisija molčala, šele kasneje je pisмено poročala, da ni odkrila nepravilnosti.

Govornice pa niso ponehale, zato je osnovna organizacija ZK ob koncu minulega leta, ko je obravnavala poročilo komisije delavskega sveta, sklenila, da je potrebno resnici do

misija molčala, šele kasneje je pisμένο poročala, da ni odkrila nepravilnosti.

Govornice pa niso ponehale, zato je osnovna organizacija ZK ob koncu minulega leta, ko je obravnavala poročilo komisije delavskega sveta, sklenila, da je potrebno resnici do

dna, na pomoč pa poklicati organe pregona. Uprava javne varnosti je na podlagi tega sklepa začela obširno

Koliko je poneveril?

Zoper Ivana Baškoviča iz Krške vasi je na zahtevo javnega tožilca preiskovalni sodnik novomeškega okrožnega sodišča odredil preiskavo in pripor. Gre za utemeljen sum, da si je kot vodja asfaltnega obrata Cestnega podjetja Novo mesto v Drnovem prilastil od 80.000 do 100.000 dinarjev.

Baškovič je prodajal pesek in gramoz, prav tako nekatere druge stvari, last Cestnega podjetja Novo mesto, in si pri tem spretno polnil lastni žep.

preiskavo. O uvedbi preiskave sta osnovna organizacija ZK in sindikat obvestila večji del kolektiva ter delavcem obljubila, da bodo seznanjeni z rezultati oziroma s poročilom takoj, ko ga bodo osnovni organizaciji ZK kot predlagateljici za ta posej poslali organi pregona. Med delavci je tak način razčiščevanja stvari naletel na ugoden odmev.

„Uvedba preiskave je bila upravičena,“ pravi sekretar osnovne organizacije ZK Alojz Finc. „Lahko sporočim, da je med drugim bivši šef našega asfaltnega obrata v Drnovem že v preiskovalnem priporu. Kaj več bi zdaj ne mogel povedati, zagotavljam pa, da boste še marsikaj zvedeli.“

I. ZORAN

Brežice drugič pred odločitvijo

V nedeljo glasovanje o podaljšanem plačevanju samoprispevka

Ta mesec se bo izteklo plačevanje samoprispevka za gradnjo in obnovo šol v brežiški občini. Natanko pet let je minilo od pogumne in nesebične odločitve občanov, ki so medtem zbrali nad 644 milijonov starih dinarjev.

Tačas je v Brežicah zrasla lepa, sodobna šola za tisoč otrok. V Arti-

čah so dobili centralno ogrevanje, igrišče, telovadnico in upravne pro-

store. Na Veliki Dolini so bogatejši za rokometno igrišče, v Dobovi za opremo, v Pišecah za parket v učilnicah. Tudi v Globokem so ravnokar dobili parket. Zdaj jim urejajo še centralno kurjavo, v Čerkljah pa bo do poletja končana dozidava novih učilnic, vrtca in kuhinje.

Cene gradbenih storitev ves čas nezadržno rastejo, zato takratni načrti niso bili v celoti uresničeni. Občinska skupščina v Brežicah se je odločila za ponovno glasovanje o podaljšanju samoprispevka za naslednjih pet let. Referendum bo v nedeljo, 18. marca. Če bo uspel, se bo polovica teh sredstev stekala za šolstvo in otroško varstvo, druga polovica zbrane denarja pa za zdravstveni dom v Brežicah. (Več o tem na 21. strani.)

Tudi tokrat naj obvelja izrek: „V slogi je moč!“ Od slehernega med nami je odvisno, v kakšnih razmerah se bodo šolali naši otroci, ki bodo krojili podobo jutrišnje družbe.

J. T.

OBISK MARINCA IN ŠETINCA V BREŽICAH

Danes pričakujejo v Brežicah predsednika slovenskega izvršnega sveta Andreja Marince in sekretarja sekretariata CK ZKS Franca Šetinca. Med drugim se bosta pogovarjala o integraciji enote Slovenija vina KZ Bizeljsko in enote Slovenija vina Brežice.

VREME

Področje visokega zračnega pritiska se je v sredini tedna umaknilo na zahod. Nad Slovenijo doteka z jugovzhodnimi vetrovi bolj vlažen zrak, ki povzroča oblačno in nestalno vreme. Ob koncu tedna bodo naši kraji ponovno pod vplivom severozahodnih vetrov in bo razmeroma hladno in suho vreme.

Veliko pričakovanje pred referendumom v brežiški občini. V vas, ki boste v nedeljo glasovali, so uprte njihove oči. Otroci verjamejo, da bo zmagala vzajemnost, da se bodo volivci izrekli za podaljšanje samoprispevka tudi tam, kjer že imajo lepo šolo, vrtce, igrišče in telovadnico. (Foto: J. Teppey)

SODELUJTE!

Danes so izšle teze statuta občine Novo mesto — Zgleden primer

Komisija za pripravo statuta občine Novo mesto je, kot smo že poročali, pripravila obsežne teze (postavke) o tem pomembnem vprašanju. V današnji številki našega lista jih objavljamo v prilogi. Četudi so namenjene predvsem prebivalcem novomeške občine, bodo koristna spodbuda tudi za druge bralce, ki se želijo seznaniti s tem, kako naj bi v skladu z ustavnimi spremembami samoupravljali v občini. Z objavo tez se začneja dvomesečna široka javna razprava v novomeški občini. Krajevne organizacije SZDL in vse sindikalne podružnice bodo na sestankih v prihodnjih dneh in tednih razpravljale, kakšna naj bo „ustava v malem“. Objavljene teze omogočajo sodelovanje vsakemu občanu, saj je novi občinski statut namenjen predvsem njemu, njegovim pravicam in obveznostim. Komisija za pripravo statuta pričakuje pomoč v obliki mnenj in dodatnih predlogov.

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

IZBIRA NAJBOLJŠE DOLENJSKE EKIPE:

Po nagrade v Kočevje

V soboto zvečer: športno-zabavna prireditev v Šeškovem domu, popoldne: košarkarska tekma med novomeškim Novoteksom in Kočevjem

V soboto zvečer ob 19. uri bo v Šeškovem domu v Kočevju slovesna podelitev priznanj najboljšim dolejskim športnim ekipam. Bralci Dolenjskega lista so na prvo mesto uvrstili košarkarje Novoteksa iz Novega mesta, na naslednja štiri mesta pa so se uvrstili rokometaši iz Sevnice, rokometašice iz Brežic, odbojkarice iz Novega mesta in rokometaši iz Ribnice.

Podelitev priznanj v Kočevju bo

povezana s športno-zabavno prireditvijo, na kateri bodo nastopili najboljši kočevski, dolejski in slovenski športniki ter novinarji Dolenjskega lista in Dela. Za gledalce bomo pripravili športni kviz, za prijetno zabavo pa bo poskrbel znani Henčkov ansambel, ki je pred tedni nastopal tudi v Ameriki.

Najboljša dolejska športna ekipa v lanskem letu, košarkarji Novoteksa, se bo predstavila ljubiteljem košarke že v soboto ob 15.30, ko bo v telovadnici doma telesne kulture igrala prijateljsko tekmo z ekipo Kočevja.

Nageljni hvaležnosti ob 8. marcu: s proslave v dijaškem domu Majde Šilc v Šmihelu pri Novem mestu (na sliki). Več o prireditvah na peti strani. (Foto: Igor Makuc)

Upor Indijancev v kraju Ranjeno koleno, kjer so ameriški vojaki leta 89 pobili skoraj 200 njihovih prednikov, se nadaljuje. Indijanci, ki so sicer izpustili dvanaest belih talcev, terjajo izboljšanje življenjskih pogojev in nočejo izročiti orožja, s katerim so zavzeli središče majhnega mesta, okoli katerega je njihov rezervat... sreča v nezgodah nikogar ne bodo skalpirali...

Medtem pa so imeli italijanski TV gledalci možnost prisostvovati eni najbolj razburljivih oddaj v zgodovini televizije pri naših sosedih: TV je namreč neposredno prenašala dramatično pogajanje med roparji, ki so vdrlji v neko draguljarno in jih je policija obkolila, ter inšpektorji, ki so jih nagovarjali, naj se vdajo. Naposled so se domenili, da bo policija dala roparjem avto, s katerim se bodo lahko umaknili. Umaknili so se res, toda s seboj so vzeli dve talki — in se s hitrostjo 200 kilometrov na uro prevrnili v jarek. Posledica: trije mrtvi roparji in dve mrtvi talki... tragične posledice razburljivega dogodka...

Manj razburljiv (toda neskončno bolj koristna) novica je prišla z naše najbližje nebesne sosedice: sovjetska avtomatska vesoljska postaja Lunohod 2 se je „zbučila“ iz dolgega spanja med svojo drugo lunarno nočjo in se začela premikati ter opravljati svoje normalne „dolžnosti“. Iz Moskve poročajo, da se je vozilo že premaknilo za 34 metrov in pri tem poslalo na Zemljo mnogo dragocenih podatkov ter fotografij mesečeve površine... naporno delo v svetu večne tišine...

Cisto v stilu proslavljenega Jamesa Bonda pa je britanska vlada z vso naglico poslala na Bermude dva izmed svojih najboljših detektivov, da bi pomagala tamkajšnjim oblastem razvozlati uganko, ki ji doslej še niso bili kos. Glasi se: kdo je ubil guvernerja Bermudov in potem neznanu kam pobegnil? Preiskava doslej kljub vsemu ni dala niti najmanjših rezultatov...

Za konec pa afera iz Združenih držav Amerike: finančnega mogočnika Velasca so obtožili velikih poneverb. Med preiskavo je prišlo na dan, da je ta mož sumljivega slovesa pomagal (z 200.000 dolarji!) izvoliti predsednika Nixona. Toliko je namreč prispeval v njegov predvolilni sklad... senčica nad Belo hišo...

Dejanski dohodki kmetov

Kako jih ugotavljati? — Ni še preučenih meril — Resne predloge upoštevati, ne zavračati

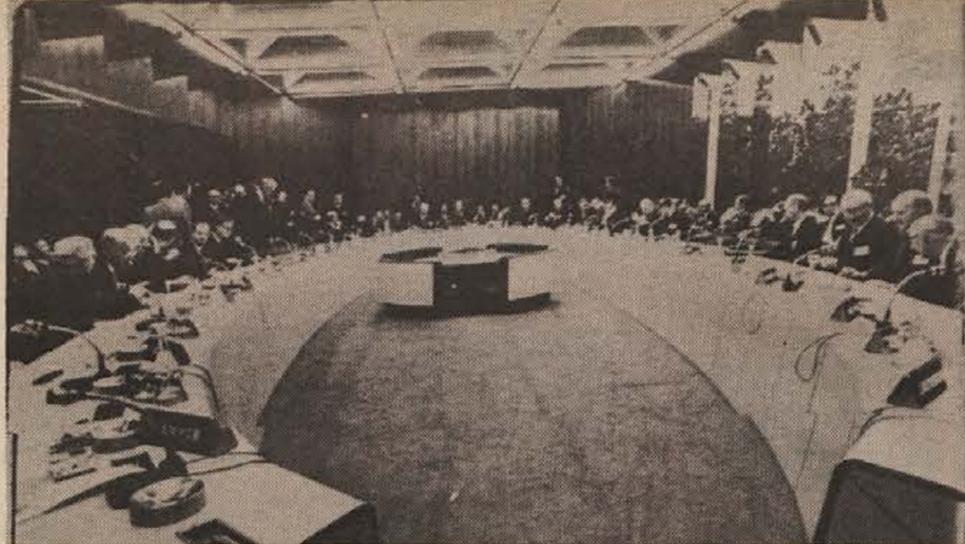
Razplametva se boj proti davku na pridnost. Nekateri kmetje so si izbrali tako udarno geslo, meneč, da ga bodo sprejeli vsi. Za davke ni navdušen nihče. Še manj bo za davke na pridnost. Zakaj bi morali plačevati tisti kmetje, ki bolje obdelujejo svoja posestva in več pridelajo, več? Ne, tu so lahko složni vsi.

Tako so računali kmetje, ki ne marajo nobene spremembe pri plačevanju prispevkov od svojih dohodkov. Nekateri kmetje pa so podvomili, ali gre res za pošten boj. Za to ni nuj-

no prepričanje, da je prispevek od dejanskega dohodka kmetov bolj v skladu s socialističnimi načeli kot dosedanji prispevki od katastrskega dohodka. Zdi se jim, da pri sedanjih davkih — tu menijo vse prispevke — od katastrskega dohodka ni vse prav. Kako naj plača ostareli kmet, ki ne more več obdelovati svojega posestva, toliko prispevkov kot veliko mlajši sosed, ki redi 10 ali 20 goved? Posveti sta res enako veliko — med delovno sposobnostjo lastnikov in pripravami za delo pa so ogromne razlike.

Star kmet ne zmore plačevati prispevkov od neobdelane zemlje, obdelovati pa jo noče nihče. Zaradi starosti in nespособnosti za delo mu jih odpišejo le nekaj odstotkov, on pa še kruha ne pridelava dovolj. Pritoziti se ne more, kajti tak je sedanji zakon. Vse je pošteno izračunano. Torej je treba spremeniti predpise.

Oglasili pa so se nekateri boljši in najboljši kmetje, ki imajo visoke dohodke. Če bodo morali plačevati prispevke od

Briselj — Sestanek finančnih ministrov devetih držav, članic Skupnega evropskega tržišča (na sliki), se je končal brez posebnih sklepov in tako se nemir v mednarodnem denarnem svetu nadaljuje. Vprašanje je namreč, kako se postaviti po robu neverjetnemu prelivanju velikih vsot dolarjev iz države v državo, kar ima za posledico nihanje tečajev posameznih valut in splošno negotovost na tržišču denarja ter kapitala. Zahodnonemška vlada je že sklenila, da revalvira marko za tri odstotke, šest drugih držav — članic tržišča pa se je odločilo za drseče tečaje svojih valut. (Telefoto: UPI)

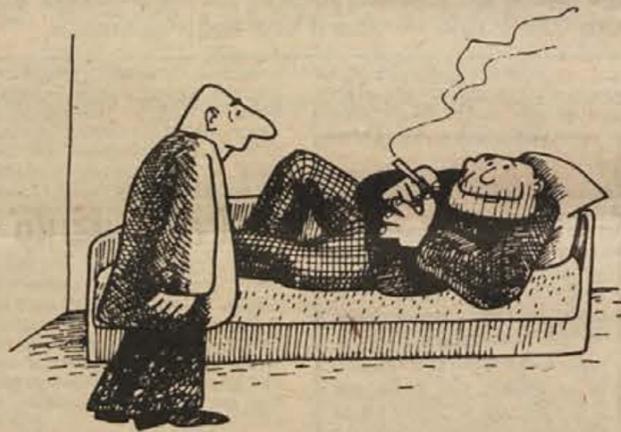
TELEGRAMI

TOKIO — Strojevodje na Japonskem so v ponedeljek začeli s šestdnevno kampanjo „počasnejšega dela“, da bi tako podkrepili svoje zahteve za krajšim delavnikom in večjo varnostjo na delu. Pobudo za to kampanjo je dal sindikat, ki šteje 52.000 železničarjev.

PEKING — Egiptovski zunanji minister Zajati je dopotoval na 4-dnevni obisk v LR Kitajsko. V egiptovskih diplomatskih krogih to mačijo prihod Zajata v Peking kot poskus egiptovskega predsednika, da stališče svoje države glede bližnjezhodne krize pojasni kar se da širokemu krogu držav ter od njih dobi prijateljsko podporo.

DUNAJ — Avstrija je lani doživela „turistični boom“, je objavilo avstrijsko ministristvo za trgovino. Število tujih turistov v Avstriji se je lani povečalo v primerjavi z letom 1971 za 22 odstotkov.

(Iz zadnjega PAVLIHE)

— Kaj je s teboj, da takole lenariš sredi popoldneva?
— Z menoj je vse v najlepšem redu, prijatelj, le do spoznanja sem prišel, da samo od tega ne plačš nobenega davka!

tedenski zunanjepolitični pregled

Drugi krog francoskih parlamentarnih volitev je prinesel združeni levici poraz — in to je najvažnejši dogodek tedna na mednarodni sceni. K temu lahko dodamo še rezultate argentinskih volitev in tudi dveh referendumov (v Siriji in na Irskem), pa bomo imeli že skoraj „volilni teden“ v zunanji politiki. Pozornost zasluži tudi turneja predsednika ZIS Djemala Bijedića po deželah Azije in Avstraliji.

LEVICA PORAŽENA: to so bile nemara najbolj nestrpno pričakovane volitve v povojni Franciji (kjer je bilo sicer že veliko napetih spopadov te vrste), toda pričakovanja mnogih se niso uresničila. Vladajoča koalicija je uspela obdržati večino v parlamentu, levica pa je doživela poraz kljub napovedim, da bo izid ravno obraten.

Tako se je končala napeta tekma, ki jo je svet pričakoval z veliko nestrpnostjo. Zahodni zavezniki Francije so sedaj gotovo potolaženi, saj so tudi oni verjetno vsaj na tihem trepetali ob pomisli, da bi lahko Francija nenadoma postala „rdeča“, kar bi seveda lahko imelo svoje posledice ne samo za Pariz, marveč tudi za zahodni svet — od NATO pakta do Skupnega evropskega tržišča.

Toda čeprav so kandidati vladajoče koalicije zmagali in si zagotovili večino v parlamentu (kjer pa bodo imeli vseeno manj poslancev kot so jih imeli doslej), so nedeljske volitve dokazale, da ljudje vendarle niso pretirano zadovoljni z načinom, kako so doslej stvari potekale.

Najboljši dokaz za to je 177 poslancev združene levice, ki so si uspeli na volitvah pridobiti simpatije volivcev. To pa je pri 490 članskem parlamentu že kar precej in nedvomno je levica izpričala svojo moč. Zanimivo utegne biti za naslednje obdobje tudi stališče vlade do reformistov, ki so stopili na njeno stran in bodo morali biti za to tudi ustrezno nagrajani.

Nasploh pa pričakujejo opazovalci, da bo predsednik Pompidou moral malce pohiteti z reformami, po katerih (ne pa tudi po revoluciji) je med Francozi očitno veliko povpraševanja. Kar zadeva francosko zunanjo politiko: glede tega ni po nedeljskih volitvah pričakovati nobene spremembe.

ZMAGA PERONISTOV — medtem pa so v Argentini po vročinski kampanji (in ne majhni povolilni zmedbi) izvolili novega predsednika (pa člane parlamenta in občinske odbornike), peronista Hectorja Camporo. Zakon določa, da mora dobiti kandidat za izvolitev več kot 50 odstotkov glasov, kar se menda topot sicer ni zgodilo, je pa peronistični kandidat dobil tako veliko glasov, da se je skoraj povsem približal meji 50 odstotkov, nakar so ga, po zadnjih novicah, vendarle proglasili za predsednika. S tem je zmagala

smer, ki zagovarja ideje nekdanjega, sedaj v pregnanstvu živčnega, predsednika Juana Perona.

SIRIJA, ISRKA: še dva referendumata je treba omeniti — v Siriji (kjer so se volivci z velikansko večino opredelili za novo ustavo) in na Severnem Irskem, kjer so volivci prav tako z veliko večino sklenili, da ostanejo v sklopu Velike Britanije in se ne pridružijo republiki Irski. Irski referendum je

Levica ni zmagala

spremljal val nasilja prepovedane irske revolucionarne armade, ki je v Londonu podtaknila tri bombe. Eno so uspeli pravčasno odstraniti, dve pa sta povzročili veliko materialno škodo in ranili 200, ubili pa eno osebo.

BIJEDIĆEVA TURNEJA: predsednik ZIS Djemal Bijedić nadaljuje turnejo po azijskih državah. Po obisku Indije in Sri Lanke (nekdanji Cejlon) je dopotoval v Malezijo in Singapuro, odkoder bo nadaljeval pot v Avstralijo.

Dosedanji razgovori v New Delhiju in Colombu so zadevali predvsem medsebojne odnose, dotaknili pa so se tudi mednarodnih tem in v tem okviru še posebej politike neuvršenih, ki je dobila v vseh izmenjavah mnenj pomembno mesto in obojestransko podporo.

TELEGRAMI

HUBBARD — V soboto je nad več mestih v Teksasu divjal tornado, ki je povzročil precejšnje opustošenje. Življenje je izgubilo sedem ljudi.

TEL AVIV — Izraelsko vojaško poveljstvo in zunanji minister Aba Eban sta demantirala vesti, da je Izrael zasledil več nenaseljenih otokov na Rdečem morju zraven jemenske obale. Ameriški tednik „Time“ je namreč objavil, da je Izrael zasledil otoko zato, da bi zaščitil tankerje, ki prevažajo nafto za izraelske vojaške sile.

DŽAKARTA — Tu se je v ponedeljek začelo plenarno zasedanje posvetovalnega kongresa, ki bo trajalo 14 dni. Predsednik Suharto bo imel poročilo o politiki in delu vlade v zadnjih sedmih letih, odkar je prevzel oblast. Najbrž bo kongres, vrhovno politično telo v državi, dal Suhartu še en predsedniški mandat.

ŽENEVA — Tu sta se sestala voditelja sovjetske in ameriške delegacije Vladimir Semjonov in Alexis Johnson o drugi rundi pogajanj o omejitvi strateške oborožitve. Sestanek je trajal skoraj dve uri. Menijo, da utegne biti prva plenarna seja ta teden.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Politično delo minulega tedna so prvi postavili slovenski sindikati, ki se — tako kot zvezni — pripravljajo na spremembe v svojem notranjem ustroju. Spremembe naj bi bile takšne, da bi omogočile čim večjo učinkovitost sindikatov in pa njihovo odločilnejšo vlogo pri uresničevanju samoupravnega odločanja delavcev.

Takšna dejavnost, ki naj bi nam prinesla drugačno podobo sindikatov, se bo še nadaljevala — do 17. maja, ko bo osmi kongres slovenskih sindikatov. Na tem kongresu naj bi potem zbrali rezultate iz javne razprave in morda že začrtali novo organizacijsko podobo te naše organizacije, ki je vsekakor zelo pomembna tako družbeno kot politično.

Že dosedanje izkušnje dokazujejo, da so sindikati lahko zelo učinkoviti v svojem delovanju, njihova prednost je morda celo v pestrosti področij našega življenja, na katera lahko vse posegajo. Res pa je tudi, da ta učinkovitost temelji na tem, kako tesno so sindikati povezani s potrebami delovnega človeka in samoupravljalca. Prav sindikat bi lahko pritegnil k družbenopolitičnem sodelovanju največ neposrednih proizvajalcev.

Bistvo sindikalnih sprememb, ki se obetajo, je prav v prepričanju, da morajo sindikati temeljiti na osnovnih sindikalnih organizacijah, kakršno naj bi imela vsaka temeljna organizacija združenega dela svojo. Te temeljne sindikalne organizacije bi se potem povezovale v konferenčne sindikalne organizacije s pomočjo voljenih delegacij.

Seveda bi še vedno obveljalo načelo, naj bi se temeljne organizacije združenega dela povezovale s sindikati tiste stroke, h kateri

sodi njihova dejavnost. Več pozornosti nameravajo sindikati posvečati mladim samoupravljalcem, ki naj bi se združevali v aktivne, pa tudi povezovanju na občinski ravni.

V zveznem merilu pa se je teden prav tako začel s pomembno odločitvijo: v ponedeljek je imelo predsedstvo ZKJ v Beogradu svojo 39. sejo, na kateri se je odločilo, da bo četrta konferenca ZKJ 10. in 11. maja. Določeno je že tudi dnevni red, ki temelji na različnih poročilih predsedstva ZKJ o delu med 2. in 4. konferenco kot tudi ocen dejavnosti ZKJ pri uresničevanju akcijskega programa druge konference in pisma predsednika ZKJ ter izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

Četrti kongres ZKJ

Referat o tem bo imel sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc. Na četrti konferenci bo sodelovalo 358 delegatov.

Predsedstvo ZKJ je nato na isti seji razpravljalo o nalogah ZK med uresničevanjem programa ekonomske stabilizacije. Skozi vso razpravo je prevladovala misel, da je stabilizacija skupna naloga nas vseh — le če jo bomo pojmovali tako, jo bomo lahko tudi uspešno uresničevali.

Nato je predsedstvo na podlagi razprave najbistvenejše misli povežalo v sklepe, ki govorijo o tem, da smo s pismom predsednika

Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ doživeli močno spodbudo, zaradi katere smo že dosegli pomembne uspehe pri uresničevanju politike ZK. Rešena so nekatera ekonomska, idejna in politična vprašanja.

Ekonomska stabilizacija pa je tako zapletena, da je ne bomo mogli doseči le z uporabo sistemskih rešitev in ukrepov stabilizacijske politike. Delo organov na vseh ravneh in področjih mora biti usklajeno, ukrepati je treba čisto konkretno. Seveda nam bo to uspelo le ob vsesplošni podpori.

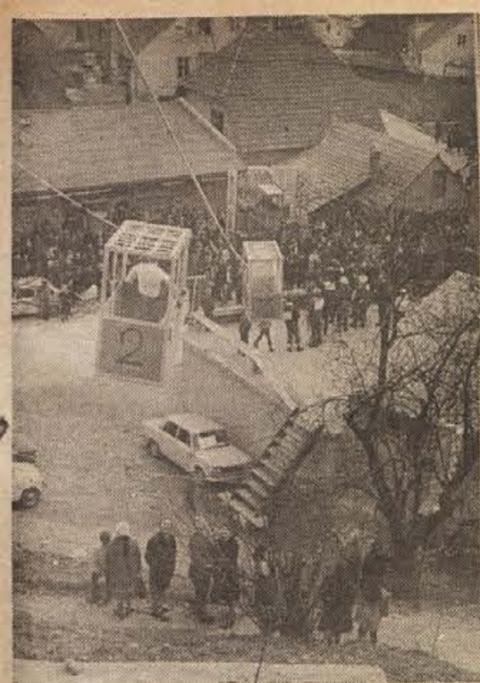
Sredi minulega tedna je v zvezni skupščini zasedalo vseh pet zborov. Gospodarski in družbenopolitični zbor je seznanil z uresničevanjem stabilizacijskega programa podpredsednik zvezne vlade Jakov Sirotković, z ukrepi, ki jih je storila zvezna vlada ob nedavni mednarodni denarni krizi, pa je poslance seznanil zvezni sekretar za finance Janko Smole.

Kriza, ki so jo občutile tudi druge države, nas je prisilila v to, da smo svojo nacionalno valuto prilagodili razmeram na tujem trgu. ZIS se je odločil za desetodstotno devalvacijo dinarja zato, da bi naše gospodarstvo obdržalo svoj dosedanji položaj pri izvozu na tuji trg.

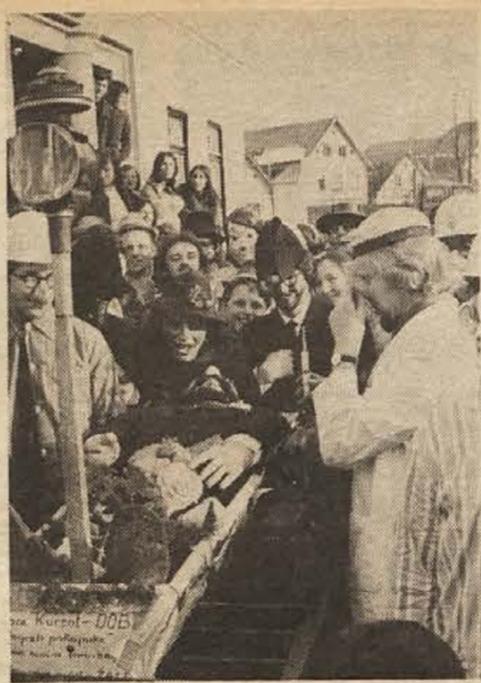
Predvsem niso smeli postati kočljivi lanskoletni ekonomski uspehi, ki smo jih dosegli — za 300 milijonov dinarjev presežena ugodna plačilna bilanca, velike devizne rezerve (869 milijonov dolarjev) — to pa bi se zgodilo, če ne bi devalvirali valute.

Dr. Jakov Sirotković je poudaril v svojem ekspoziciju, da je dolžnost vseh družbenopolitičnih skupnosti kot tudi zveznih organov: boriti se proti monopolizmu na trgu, zapiranje v ozke krajevne meje, proti spekulacijam, ropom in drugim oblikam bogatenja, ki jih je še vedno precej močno čutili na našem trgu.

JOŽE PETEK

Vse na enem kraju: žičnica za razvoj turizma na progi Šmarje-Lisca, na vmesnih postajah moteli. Da bi bilo vse čisto, so pustni veseljaki ob izhodni postaji postavili pod zemljo še krematorij za smeti za vse mesto. Poročilo je na zadnji strani. (Foto: Železnik)

V ribniški občini je bila letos najuspešnejša pustna prireditev v Dolenji vasi, kjer so vzele delo v roke vse organizacije v kraju, s svojim sedežem pa se je izkazala tudi „Sončna uprava“.

(Foto: France Brus)

Ribničan Urban na šahovskem muzikalu v Kočevju. Pogovarja se z napovedovalko Edito Junc. V ozadju sta tekmovalca Franci Rajsar in Branko Kirasič, ki je zmagal s 30 točkami. Poročilo o tej prireditvi, ki je bila že peta po vrsti, je na zadnji strani. (Foto: France Brus)

Sentjernejska Kurentova oblast je poskrbela tudi za varstvo otrok, ki jih med praznovanjem (tudi ob delavnikih) starši nimajo kam dati. Mlajšo in starejšo otročad so vozili v večjem vrtcu kar s seboj. Na sliki: upravnik, voznik in direktorica vrtca. (Foto: T. Bučar)

ZAMUDNIKI FINIŠIRAJO

Amandmaji so bili dolgo časa na zapečku. Zdaj delajo vsi, celo taki, ki so dolgo odlašali. Rekel bi, da je prenekateri zamudnik celo bolje zastavil delo od tistih, ki so sicer in s TV pompom že podpisali sporazume, ustanovili temeljne organizacije združenega dela, vendar v resnici še niso storili ničesar ali prav malo. Rad bi opozoril na izreden primer tovarne IMV Novo mesto. Da bi uresničili amandmaje, grede v popolnoma novo organizacijo dela. Trudijo se, da bi v posameznih obratih, raztresenih po vsej Dolenjski, zaokrožili tehnološki proces in tako ustvarili možnosti za preobrazbo v TOZD. Takih je malo!

(Mitja Švab, predsednik komisije za samoupravljanje pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije v intervjuju za „Delavsko enotnost“)

Stanovanja 1972: »in vendar se vrti«

Po pravkar končani obdelavi podatkov o stanovanjski graditvi v Sloveniji je republiški Zavod za statistiko objavil podatke o številu stanovanj, ki so jih lani dokončali družbeni graditelji. Z redkimi izjemami kažejo pozitivne spremembe v vseh slovenskih občinah.

Lani je bilo v naši republici dokončanih 5.549 stanovanj s skupno površino 314.000 kvadratnih metrov, kar je za 840 stanovanj več (ali 17,8 odst.)

Iz ulice Majde Šilc v Novem mestu.

kot leto dni poprej. Zanimivo je, da je bilo leta 1967 zgrajenih 44 stanovanj več kot lani, vendar z manjšo skupno površino, kar dokazuje, da so takrat zidali manjša stanovanja. Od lani dokončanih stanovanj jih je bilo 94 odstotkov namenjenih za

trg, kar je toliko kot leta 1971. Od skupnega števila stanovanj je bilo 16 posebnih sob, 1.597 garsonjer in enosobnih stanovanj, 1.933 dvosobnih, 1.615 trisobnih ter 388 štiri in večsobnih stanovanj.

Spodbudni so podatki tudi za posamezne občine v ožji Dolenjski, z izjemo Trebnjega, kjer niso lani dokončali niti enega stanovanja, predlanskim pa 27. V Novem mestu je bilo lani dokončanih 120 stanovanj s skupno površino 6.274 kvadratnih metrov, to je kar 83 stanovanj več, kot leto poprej. V črnomeljki občini je bilo dokončanih 47 stanovanj (34 več kot v l. 1971), od tega največ dvosobnih (23). V Metliki predlanskim niso dokončali niti enega stanovanja, lani pa 3. V Kočevju so jih lani dokončali 25, kar je 5 več kot leta 1971.

R. K.

sprejemajo odloke o davkih. Trebnjska občinska skupščina je o dopolnitvi tega odloka že razpravljala, vendar je to šlo nekako mimo. V Sevnici so pobudo zavrnili že na seji sveta za gospodarstvo in finance, češ da grmo iz ene skrajnosti v drugo. Če bi že kak kmet v resnici prišel bolj k sebi, bo to samo v prid kmetijstva, so ocenili. Proti novemu načinu obdavčitve je slišati še nekatere ugovore. Na posvetovanju predsednikov občinskih skupščin v Murski Soboti je bilo dosti kritike.

Drugačna obdavčitev potegne za seboj še nekaj: kmet bi moral voditi poslovne knjige tako, kot jih obrtniki, za kaj takega pa navadno ni usposobljen. Težav pa ne bi imel samo kmet, davčne uprave so že tako in tako preobremenjene z delom, pa bi jim naložili še novo.

Torej dosti glasov proti obdavčitvi po dohodku. Novost bo treba še dobro preučiti, uvajati zelo previdno in postopno. V Sevnici so dejali celo: „Novo obdavčitev naj zakonodajalec oz. izvršitelj preizkusi na vzorčnih kmetijah, da bomo lahko posneli!“

A. Z.

rabljamo delovni čas v povprečju 60 – odstotno, 40 odstotkov pa ga gre v nič.

M. L.

Materinstvo

Pravo darilo

Vsakoletni 8. marec vendarle ne prinaša samo obljub o boljših časih za zaposleno ženo. Republiški izvršni svet je pred letošnjim praznovanjem poslal skupščini predlog sklepov in priporočil, ki govorijo o dokaj korenitem omejevanju nočnega dela žensk in ki bodo za „nežnejši spol“ le izjemoma dovoljevali ta napor.

Tako je v teh sklepih in priporočilih rečeno, naj bi v industriji, gradbeništvu in prometu o potrebi in upravičenosti nočnega dela žensk razpravljali in odločali na najvišji samoupravni ravni, razen tega pa naj bi do sredine letošnjega leta delovne organizacije naredile načrte o postopni odpravi nočnega dela žensk, najprej mater z otroki do sedmih let. Ze do konca letošnjega leta naj bi v celoti odpravili nočno delo mladoletnih delavcev, čimprej pa je treba poskrbeti tudi za varstvo otrok, za prehrano in prevoz delavk v nočnih izmenah.

Omenjeni sklepi in priporočila nalagajo republiškemu sekretariatu za delo, naj daje soglasja za uvedbo nočnega dela le izjemoma in v skladu z načrti delovnih organizacij o postopnem zmanjšanju takega zaposlovanja. Inšpekciji narekujejo, naj stalno spremlja, kako podjetja izpolnjujejo pogoje, ob katerih so dobila dovoljenje za nočno zaposlovanje.

10 minut prej

Nekatere komisije, ki spremljajo akcijo varčevanja, v katero je Zveza komunistov je pozvala vse, od zvezne vlade do zadnje delovne organizacije, že delajo. Tako je komisija iz mirenske tovarne Dana predlagala dogovor, da bi povsod uvedli zgodnejše prihajanje na delo. Zaposleni naj bi prihajali na delo 10 minut prej, tako da bi ob uradnem začetku v resnici že vsi delali.

Naj bo mirninski predlog tak ali drugačen, naj bodo zamudniki še tako proti njemu, naj ga imenujejo nepomemben, kaže v sebi vendarle razumevanje za to, kaj je bistveno v varčevalni akciji. Ta se nikakor ne sme zadržati in izčrpati v obrobni vprašanji varčevanja, ne sme imeti pred očmi le novoletnih daril in steklenice konjaka v direktorjevi vitrini, temveč mora svojo pozornost usmeriti tja, kjer je v resnici mogoče pričakovati velik učinek varčevanja. To pa je proizvodnja, poraba delovnega časa, izkoristek strojev, torej delo samo, ki edino ustvarja. Mirninski predlog dobi večji pomen, če vemo, da v Jugoslaviji iz-

Pomisleki k novemu obdavčenju kmeta.

Davek pridnosti

Mnenja so različna. „Davek na pridnost“ je brez ovinkov zapisal mariborski Večer o predlogu, naj bi v večji meri izkoristili zakonsko možnost in tudi kmete, kot vse druge, obdavčili po dejanskem dohodku in ne po katastrskem dohodku, ki je neživljenjski.

Treba se je odločiti tudi v občinah, kjer zdaj pripravljajo oziroma

Kmetijski nasveti

Kvarilke in ugodilke

Narava zahteva eno, kmetijska tehnologija pa drugo. Naravnim zakonom je prej ustrezno, če kmet seje in sadi dosti kmetijskih kultur, „zakoni“ učinkovitega, dobičkonosnega gospodarjenja pa terjajo čim manj poljščin, ker je le tako mogoče povečati delovno storilnost in uvajati sodobne stroje, ki so dragi in morajo biti zato čim bolj zaposleni.

Ce pridelujemo manj poljščin, moramo bolj skrbno kolobariti, več znati o pravilnem vrstenju rastlin, ker to lahko zelo ugodno vpliva na pridelek. Če načel pravilnega plodoreda ali kolobarja ne poznamo, lahko zemlji zelo zmanjšamo rodovitnost. Zgodovina pozna usodne primere, ko so poljedelci sejali eno vrsto žita dolga leta zapored in sčasoma povsem uničili zemljo, da je postala nerodovitna (propad plodnih ravnin v Mezopotamiji in Ameriki).

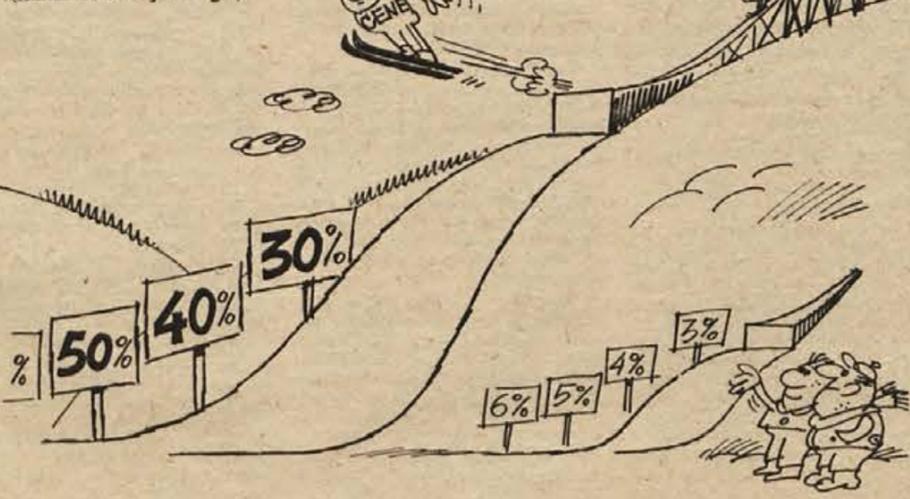
Naj ponovimo, da poznamo med kmetijskimi rastlinami take, ki zemlji godijo, in take, ki jo kvarijo. Prve so listnate rastline, listanke, poljščine s širokimi listi, kot so krompir, detelje, stročnice, druge pa so rastline z ozkimi listi, ki po svoji botanični pripadnosti štejejo med trave. To so žita, ki slabo vplivajo na tla, kvarijo strukturo, omogočajo razrast plevelov, ne zasencijo tal, skratka, neugodno vplivajo na rodnost. Pravimo jim tudi kvarilke.

Načela pravilnega kolobarjenja učijo, naj si kvarilke in ugodilke sledijo druga za drugo. Kar en posevek kviri, naj naslednji popravi. Če imajo žita plitve korenine, naj jim sledijo rastline z globokimi koreninami. Če pšenici ne smemo izdatno pognojiti s hlevskim gnojem, naj ji sledi krompir, ki gnoj najbolje izkoristi. Ob tem vzdržujemo stalno ravnotežje humusa v tleh.

Poljedelec mora poznati tudi vzroke utrujenosti zemlje, ki nastane, če si sledijo poljščine, ki sebe slabo prenašajo, ki niso strpljive. Ječmen in pšenica sta že taki, črna detelja, oves, pesa, lucerna, grah in lan prav tako. Nasploh velja, naj bo pasovna razlika med isto poljščino na isti njivi kar največja; to je najboljša zdravilo za utrujenost.

Inž. M. L.

(Karikatura: Marjan Bregar)

Majhni skoki na pionirski skakalnici jih ne veselijo več, vsi rinejo že na mamutsko ...

vredno je zapisati...

Dolenjska, z zdaj še cvečo mlado industrijo (in gospodarstvom nasploh), se bo znašla pred svojim „biti ali ne biti“ zaradi zaostalega, neustreznega strokovnega in srednjega šolstva, ki ni sledilo razvoju. To opozorilo gospodarstva samega najbolj določeno potrjujejo podatki Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnosti delo Novo mesto, ki govorijo o majhnem številu dijakov, utesnenosti srednjih šol, osupljivo skromnih materialnih možnostih, na drugi strani pa o velikih potrebah, ki jih postavlja pred to šolstvo že dan današnji, kaj šele prihodnji razvoj.

Iz številnih podatkov in napovedi naj vzamemo samo eno. Tako je predvideno, da bi v letu 1985, torej čez 12 let, približno polovico vseh osnovnošolcev nadaljevalo šolanje na srednjih šolah (za vso Slovenijo je predvideno 70 do 80 odstotkov). To bi pomenilo, da bi novomeško srednje šole obiskovalo 3.500 dijakov. Za primerjavo: zdaj jih je 2011, na posameznika pa pride 1,6 kvadratnega metra učnega prostora in 0,83 (!!) sedeža. Več kot skromne razmere! Ko so za medobčinskimi

Biti ali ne biti

svetom ZK Novo mesto to nezavidljivo stanje obravnavali še na seji sveta dolenjskih občin, so ugotovili, da „vlak že odhaja“ in da je skrajni čas vendarle storiti kaj odločilnega, da bo tudi srednje šolstvo ubralo vsaj tako uspešno pot, kot jo je osnovno. Čeprav so srednje šole republiška skrb, to za pokrajino ne more biti razlog, da ne bi bolje poskrbela zanje, pa četudi bi se republiški in dolenjski interesi razhajali, kar je mogoče pričakovati. Slovenija že načrtuje razvoj in gleda nanj z drugačnimi očmi.

Zato je treba pohiteti z izdelavo študije (kar so zaupali zgoraj navedenemu zavodu), natančneje, treba je preučiti potrebe ožje Dolenjske, Bele krajine in Spod. Posavja z demografskega stališča, upoštevaje potrebe gospodarstva in družbenih služb. Dokopati se je treba do rešitev. Srednje šolstvo in njegov razvoj sta življenjski interes Dolenjske.

M. LEGAN

Na kratko

BRESTANICA – V galeriji samorastnikov je bila v soboto odprta razstava gobelinov in ženskih ročnih del, s katero je klub likovnih umetnikov iz Krškega počastil dan žena.

BREZICE – V soboto se bo sestala sekcija za družbeno aktivnost žensk pri občinski konferenci SZDL. Razpravljala bo o položaju žensk v občini.

KOČEVJE – Prva letošnja razprava z uporabniki proračuna je bila v ponedeljek. Na njej so ugotovili, da je za 3,3 milijone din več zahtevkov, kot bo imel proračun dohodkov. Izdatki občinskega proračuna so letos v poprečju lahko večji za največ 9 odstotkov, za TIS pa 12,5 odstotka.

NOVO MESTO – V soboto bo tu skupščina občinskega sveta Zveze organizacij za tehnično kulturo. Po poročilih bodo izvolili novo vodstvo.

METLIKA – V torek bodo v Belokranjskem muzeju odprli prenovljeno arheološko zbirko.

DRUŠTVO SOCIALNIH DELAVCEV O PROGRAMU

Društvo socialnih delavcev iz Novega mesta, Trebnjega, Črnomlja, Metlike in Krškega je prejšnji teden na sestanku pregledalo program svojega dela za letošnje leto. Zmenili so se, da bodo enkrat na mesec organizirali strokovne sestanke, na katerih bodo obravnavali eno izmed aktualnih strokovnih področij, kot so: varstvo starih in nega na domu, organiziranost socialnih služb na območju občin, obravnavali bodo alkoholizem in predlog zakona o skupnostih socialnega varstva. Pripravili bodo strokovno predavanje s področja metodike socialnega dela, priredili srečanja z društvi socialnih delavcev iz Celja in Kočevja, ob koncu tega meseca, 29. marca, pa bodo člani društva obiskali Skofljico, kjer si bodo ogledali „delovni“ dan zdravilnih alkoholikov.

DOLENJSKA MLADINA SODELUJE

V ponedeljek so se v Sevnici posvetovali predstavniki občinske konference ZMS širše Dolenjske. Dogovorili so se za seminar za mentorje mladinskih aktivov osnovnih šol, ki bo 31. marca v Dolenjskih Toplicah. Na njem bo Milan Kučan, član sekretariata CK ZKS, govoril o edinstvi pouka, Zivko Pregl, predsednik republiške konference ZMS, pa o delu Zveze mladine v osnovnih šolah ter o 3. konferenci ZKJ. Na posvetovanju so podprli kandidaturu Petra Bekeša za novega predsednika republiške konference ZMS ter Ljuba Jasniča, ki je kandidat za sekretarja.

A. Z.

LEPA NAGRADA JUGOSLOVANOMA

V Ljubljani bo 7. in 8. aprila 1. gimnastično tekmovanje za „Memorial dr. Viktorja Murnika“, očeta jugoslovanske gimnastike, na katerem bodo nastopile tričlanske gimnastične moške ekipe iz številnih držav. Med nastopajočimi bodo tudi telovadci Kanade. Kot posebnost naj omenimo, da bosta Kanadčane vodila Jugoslovana, profesor Tomo Živič, ki je pred leti vadil tudi novomeške telovadce in telovadke, in Novomeščan Peter Kopač, ki ga kanadska gimnastična zveza pošilja v Ljubljano kot sodnika. Znanima gimnastičnima strokovnjakoma, ki vadiata kanadski naraščaj, je potovanje v domovino nagrada za delo. S. D.

Koliko gnojil porabiti na hektar?

Strokovna pospeševalna služba ugotavlja, da zelo malo kmetov primerno izkorišča obdelovalno zemljo, travnike in njive. Pogosti so primeri, ko celo kmet, ki se je že namenil preusmeriti kmetijo, uporablja kaj malo gnojil. Kmetje se radi odločajo, če le morejo, za nakup strojev, za gradnjo hlevov in drugih poslopij, hkrati pa uporabljajo malo gnojil, čeprav bi jim le-ta bolj poplačala naložbe. Odobritev posojila, ki bo odslej vezano tudi na porabo gnojil, prinese običajno taki kmetiji velike denarne težave, za katere pa so krivi vsi drugi, razen gospodarja.

Znano je, da na travnikih mačehovsko gospodarimo, da le „žanje“ ne pa „sejemo“, saj ne gnojimo z umetnimi gnojili. Donosne živinoreje ni brez obilnega in kakovostnega pridelka domače krme. Če bomo to upoštevali, bodo tudi močna krmila, ki jih je treba dokupiti, bolj izkoriščena, pa še manj jih bo treba. Dovolj dobre in cene domače krme si lahko zagotovimo le po eni poti: z uporabo umetnih gnojil, kar je najhitrejši, najenostavnejši, hkrati pa najvažnejši ukrep za povečanje pridelka na travnikih in njivah.

Pravilno gnojenje poveča pridelok krme, zveča delež boljših trav in delov v njej, obogati krmo z važnimi hranili, ki vplivajo na zdravje živali. Vse to omogoča, da lahko redimo več živine, da živali hitreje priraščajo in več dajejo.

Na naših travnikih pridelamo povprečno 3 do 4 tone mrve na hektar. Z obilnim gnojenjem je na isti površini mogoče povečati pridelok za 2 do trikrat ali pa še bolj, kot so dokazali mnogi poskusi.

Če hočemo povečati pridelok, moramo upoštevati predvsem naslednje. Prvič je treba kositi, ko gre do trave v latje; to se zgodi v Beli krajini po prvem maju, v okolici Ljubljane sredi maja, na Notranjskem in v višjih legah pa proti koncu maja. Gojene travnike kosimo najmanj trikrat, seno pa skrbno posušimo in uskladiščimo. Ker je pri sušenju na tleh izguba največja (tudi do polovice in več), je bolje sušiti na sušilih. Tudi na naših kmetijah se zadnja leta že uveljavlja dosuševanje s prevrotalnimi napravami in silirane uvele trave.

Oglejmo si še kratek, a dovolj zgovoren račun. V Sloveniji so strokovnjaki ugotovili, da kompleksna gnojila (nitrofoskali) povečajo pridelke pri porabi 700 do 1000 kg

NOVO MESTO: PODPRLI TEZE

V ponedeljek popoldan je bila v Novem mestu razširjena seja izvršnega odbora občinske konference SZDL, upravnega odbora za pospeševanje telesne kulture ter iniciativnega odbora za ustanovitev telesne kulturne skupnosti. Prisotni so razpravljali o nekaterih aktualnih problemih telesne kulture v Sloveniji. Teze za razpravo na razširjeni seji predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije so podprli, dodali pa so nekaj pripomb, predvsem glede financiranja.

gnojila na hektar, preračunano na 1 kilogram dodanega gnojila: na travnikih za 3 do 6 kg sena, pri krompirju za 10 do 19 kg krompirjevih gomoljev, pri koruzi za 2 do 3 kg zrnja in pri pšenici za 1,5 do 3 kg zrnja. Iz tega vidimo, da nam vrne vsak dinar, ki smo ga vložili v gnojilo, če računamo gnojila po poprečni ceni 90 par za kilogram, naslednje vsote: se-

Krenila bo iz Kočevja

Kurirčkova pošta 1973 (dolenjska proga) bo krenila na pot 3. aprila iz Kočevja. Kočevje je doletela ta čast zato, ker bomo letos slavili 30-letnico Kočevskega zborna.

KOLIKO DRAŽJE MESO

Zvezni izvršni svet je te dni sprejel 3 sklepe, ki zadevajo preskrbo za mesom v naši državi. Najprej je sklenil uvoziti 42.500 ton govedine, svinine in perutnine, nato pa je omejil izvoz našega mesa. Soglašal je tudi s tem, da bi o maloprodajnih cenah mesa odločili z medsebojnim dogovorom republike in pokrajine. V predlogu je rečeno, da se meso ne bi smelo podražiti za več kot 15 odstotkov, izjema bi bili le kraji ob jadranski obali in jezersko-turistični kraji, kjer bi se meso smelo podražiti za 20 odstotkov. Meso se ne bo smelo podražiti povsod enako, verjetno bo tako, da bodo v večjih mestih meso podražili za največ, torej za 15 odstotkov, drugje pa manj. Mogoče je, da bo v nekaterih krajih meso celo cenejše, ker so ga pred kratkim preveč podražili.

MANJKA ORGANIZATORJEV

Na zadnji seji izvršnega odbora temeljne kulturne skupnosti Ribnica so razpravljali o letošnjih kulturnih prireditvah. Spoznali so, da leto za leto sprejemajo dobre sklepe, vendar se vedno ustavi potem, ko je potrebno te misli in želje uresničiti. Za to so predlagali, da bi organizirali v Ribnici Zavod za kulturno dejavnost, ki naj bi prevzel odgovornost za Ribniški festival in druga gostovanja.

N. A.

Beti ima direktorja

Miro Gošnik, diplomirani politolog iz Ljubljane, je postal novi glavni direktor podjetja

6. marca je centralni delavski svet tovarne BETI imenoval za glavnega direktorja podjetja Mira Gošnika, diplomiranega politologa iz Ljubljane, ki je zadnja leta opravljal odgovorne funkcije pri republiški konferenci Socialistične zveze. Novi direktor bo nastopil službo aprila.

Podjetje je vse od junija lani kot vršilec dolžnosti vodil ekono-

nomist Tone Štrucelj, ves ta čas pa glavnega direktorja niso mogli dobiti. Na prvi javni razpis v časopisu se ni javil nihče, na drugega se je prijavil Miro Gošnik. Bil je edini kandidat, vendar se je delavski svet zanj odločil soglasno.

Novemu direktorju Dolenjska in Bela krajina nista tuji, saj je več let delal v Sevnici in Novem mestu, razen tega ima ženo Metličanko.

no vrne 1,66 do 3,33 din krompir 6,66 do 12,66 din, koruza 2,99 do 4,33 in pšenica 2,16 do 4,33 din. Pri tem je všteta le vrednost pridelka v prvem letu, čeprav je znano, da učinkujejo gnojila tudi v naslednjih letih.

V praksi vse bolj uporabljajo kompleksna (mešana) gnojila, to je nitrofoskale, ker taka uporaba ponestavi postopek in zmanjša stroške. Travnike gnojimo v marcu, vendar nikoli na sneg. Pa še to: zdaj je pravi čas, da si kmetje nakupijo potrebne količine umetnih gnojil za osnovno gnojenje travnikov in njiv. Odločilnega pomena je namreč, da gnojila pravočasno uporabijo, zakaj njihov učinek je potem mnogo večji.

Inž. ANDREJ CANKAR
Kmetijski zavod, Ljubljana

MIRNA PEČ: LEP DAR ZA DELAVKE IZ BETI

Dveurno kulturno zabavno prireditve je priredila 10. marca sindikalna organizacija mirnopedške Beti za svoje članice. Z recitacijami pesmi, ki pripovedujejo o ženi materi in borki, so nastopile mladinke iz Beti, dekleta so zapela nekaj partizanskih in drugih napevov, sodelovala pa sta tudi pevski zbor Gorjanci iz Straže in Dolenjski oktet. Vodja mirnopedškega obrata Beti, Tone Bevc, se je v priložnostnem nagovoru zahvalil za delovni prispevek mirnopedških žena pri nadaljnjem razvoju tovarne ter hkrati v imenu vseh želel, da bi Mirna peč kmalu dobila asfalt, vodovod in druge pridobitve.

DOLENJSKE TOPLICE: O POMOČI ONEMOGLIM

Organizatorji sosedske pomoči in varstva ostarelih iz Straže, Dolenjskih Toplic, Žužemberka, Dvora, Hinj, Novega mesta in drugih krajev so se udeležili torkovega seminarja, ki so ga v Dolenjskih Toplicah priredili RK. Center za socialno delo in koordinacijski odbor za pomoč in varstvo ostarelih pri novomeški občinski konferenci SZDL. Predavanja so govorila predvsem o tem, kako delati z ljudmi, ki so potrebni pomoči.

PO POTEH SODELOVANJA

Svet pobratene občine Arcevia je predlagal občinski skupščini Ribnica, da bi v okviru sodelovanja letos izmenjali skupini otrok, ki bi letovali v Italiji oziroma v Ribniški dolini. Zato bo treba iz vseh treh osnovnih šol kmalu izbrati 20 učencev, ki bi preživeli del svojih počitnic v Arcevi. Letovanje v Italiji bi najbolj zaslužili tisti, ki bodo najuspešnejši v šoli. Predlagajo tudi, da bi se nogometiški in rokometiški obeh občin pomerili v prijateljskem srečanju.

N. A.

Deratizacija!

OBVESTILO O DERATIZACIJI
(zastrupljanju podgan in miši)

V OBČINI KRŠKO

Po odloku o obvezni deratizaciji v občini Krško (Skupščinski Dol. list št. 23/70) bo Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto opravil OBVEZNO DERATIZACIJO (nastavljane zastrupljenih vab) na območju naselij KRŠKO, BRESTANICA, SENOVO, PODBOČJE, KOSTANJEVICA IN RAKA V DNEH OD 19. DO 30. MARCA 1973.

Točna navodila in opozorila bodo objavljena na vidnem mestu v krajih, kjer bomo opravljali deratizacijo.

ŠOLSKE CENTER ZA GOSTINSTVO NOVO MESTO

razpisuje javno ustno licitacijo

ZA PRODAJO OSNOVNIH SREDSTEV
RAZNE RABLJENE KUHIJSKE OPREME V DOBREM UPORABNEM STANJU.

Licitacija bo: v petek, 23. 3. 1973, v restavraciji „Breg“, v ponedeljek, 26. 3. 1973, pa v Šmarjeških Toplicah, in sicer za družbeni sektor ob 10. uri, za zasebni sektor pa ob 11. uri dopoldan.

Predstavniki družbenega sektorja in civilnopравниh oseb se morajo pred začetkom licitacije izkazati z veljavnim pooblastilom svoje organizacije ter predložiti veljavno podpisano naročilnico in barirani ček. Predstavniki družbenega sektorja imajo pravico enakopravno sodelovati tudi na licitaciji za zasebni sektor.

KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ

razpisuje

javno dražbo za prodajo sledečih osnovnih sredstev:

1. KAMION TAM 5 T
2. KOMBajn 780
3. TRAKTOR FE 35

Licitacija bo 19. 3. 1973 ob 9. uri pri mehanični delavnici. Interesenti morajo položiti 10 % varščino od izključne cene.

Tiskarna „Kočevski tisk“ Kočevje

PRODAJA NA JAVNI LICITACIJI

KOMBI IMV – 1600, Super B SERVIS, letnik 1969

Kombi je v voznom stanju. Izklicna cena je 10.000.– din.

Licitacija bo 19. marca 1973 ob 8. uri v Tiskarni „Kočevski tisk“ Kočevje, Ljubljanska ul. 18 a, za družbeni in privatni sektor.

Udeleženci licitacije so dolžni pred začetkom licitacije predložiti komisiji pooblastilo o zastopanju svoje delovne organizacije in položiti 5 % varščino od izključne cene v obliki bar. čeka ali gotovine.

„LABOD“ – tovarna perila Novo mesto

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. SEKRETARJA TOZD V KRŠKEM
2. SEKRETARJA TOZD PROIZVODNJA V NOVEM MESTU
3. 2 OPERATERJEV ZA DELO NA NCR STROJU.

Poleg splošnih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

Ad 1 in 2

Visoka ali višja izobrazba pravne ali upravno pravne smeri in vsaj 5 let delovnih izkušenj. Od kandidatov pričakujemo, da imajo smisel za delo z ljudmi, da bodo družbenopolitično in samoupravno aktivni.

Ad 3

Srednja izobrazba ekonomske smeri, obvladanje strojepisja in praksa pri delu na saldakontih.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev, pošljite na naslov:

„LABOD“ tovarna perila Novo mesto, komisija za kadre in delovna razmerja – do 26. 3. 1973.

JOŽE FLORIJANČIČ

Oblike neposredne demokracije

Referendum je oblika neposredne demokracije, s katero delovni ljudje in občani neposredno odločajo o posameznih vprašanjih. Iz socioloških, organizacijskih in političnih vidikov je zelo zahtevna oblika neposredne demokracije. Zakon postopka ne določa natančno. Marsikaj primer nam pokaže vrsto pomanjkljivosti. Do odločitve, to je do končanega glasovanje, še nekako postopek stiče, potem pa, ko bi bilo treba odločitev izvajati, zašepa. Prav tu pa se kaže potreba po demokratični kontroli odločitev in sklepov, in to s strani tistih, ki so odločitev ali sklep izglasovali.

Referendum v družbeno-politični skupnosti razpisuje skupščina te skupnosti, v krajevni skupnosti svet krajevne skupnosti na predlog zbora občanov, v samoupravni interesni skupnosti skupščina ali drug ustrezen organ te skupnosti ter v temeljni in drugi organizaciji združenega dela delavski svet na predlog zbora delovnih ljudi. Razpis referenduma mora biti javno objavljen, in to na krajevno običajen način, s plakati, letaki in preko sredstev javnega obveščanja.

Pravico glasovanja na referendumu imajo vsi občani družbeno-politične skupnosti, ki so vpisani v volilnem imeniku območja, kjer se izvaja referendum, v samoupravni interesni skupnosti delovni ljudje in občani, ki so združeni v tej skupnosti, v temeljni organizaciji in drugi organizaciji združenega dela pa vsi zaposleni

občine. Da bi se še bolj uveljavil, bi bilo potrebno z zakonom in tudi s statuti občine, krajevnih skupnosti ter temeljnih in drugih organizacij združenega dela urediti postopek za izvedbo referenduma, še posebno izvajanje odločitev.

Samoupravni sporazumi in družbeni dogovori so oblike neposredne demokracije in samoupravljanja, ki bodo v mnogih primerih nadomestile že prej omenjene oblike in načine odločanja. Ze sami imeni teh oblik nam povesta, da tu ne gre le za odločanje ali sklepanje, ampak je v teh oblikah nekaj več, gre za sporazumevanje in dogovarjanje, ki pa je verjetno tudi bolj demokratično in samoupravno.

Temeljne ali druge organizacije združenega dela in interesne skupnosti, ki menijo, da so s samoupravnimi sporazumi drugih organizacij združenega dela in drugih interesnih skupnosti prizadeti njihovi interesi, lahko sprožijo postopek za preizkus tega samoupravnega sporazuma.

Z družbenim dogovorom temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije, interesne skupnosti, družbeno-politične skupnosti, sindikati in druge družbeno-politične ter druge samoupravne in družbene organizacije zagotavljajo in ures-

ničujejo samoupravno usklajevanje in urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so skupnega ali splošnega pomena.

Družbeni dogovor zavezuje organizacije in skupnosti, ki ga sprejemajo. V okviru svojih pravic in dolžnosti lahko občinska skupščina z odlokom ali z drugim splošnim aktom določi, da je družbeni dogovor splošno obvezen.

Postopek pri sklepanju in izvajanju samoupravnega sporazuma in družbenega dogovora temelji na načelih javnosti in popolne enakopravnosti udeležencev sporazumevanja in dogovarjanja.

Samoupravni sporazumi in družbeni dogovori določata ukrepe za njuno izvajanje ter materialno in družbeno odgovornost udeležencev sporazumevanja in dogovarjanja.

Samoupravni sporazumi in družbeni dogovori so dobili največji poudarek prav v zadnjem času, to je v času ustavnih sprememb, posebno tistih, ki se dotikajo temeljnih družbenoekonomskih odnosov in temeljnih in drugih organizacijah združenega dela. Delovni ljudje se jih bodo radi posluževali, saj se da z njimi urediti sleherno razmerje v družbenem delu.

INTERVJU BREZ BESED

Začelo se je, ko sem prvič prestopila prag fakultete. Srečala sem ga, fanta z dolgimi črnimi lasmi. Najina pogleda sta se ujela. Milo se mi je storilo pri srcu in pogleda nisem umaknila. Dan za dnem sva se srečevala in vsakokrat mi je poklonil mili pogled in nasme. V sebi sem začutila čudno silo, ki me je spremljala vsepovsod. V sanjah sem se prebujala in z odprtimi očmi gledala v nič in videla njegov obraz. Ihtela sem in na glas izgovarjala: Andrej, Andrej! Toda poslušale so me le puste stene studentske sobe.

Predavanja so bila vedno bolj mučna in brez pomena. Skušala sem poslušati, toda ni mi uspelo. Vedno so me zadrževali mili Andrejevi pogledi, ki so bili kot puščice v srce.

Nekoč sem šla v večji skupini s predavanja. Zraven je bil tudi Andrej. Kolikokrat sem preklela dolgo pot do stanovanja, tokrat pa sem bila hvaležna, da je tako. Nenadoma sva ostala sama. Med nama se ni bila spregovorjena beseda. Šla sva po stezi in medla svetloba svetilke je osvetljevala čudovite barve odpadlega listja. Nisem mogla več prenašati mučne tišine. Čeprav sem imela tako blizu, po čemer sem hrepnela dan za dnem, uro za uro. Obstala sem, se obrnila proti njemu in mu pogledala v oči. V grlu sem čutila grozljivo in v očeh me je peklo. Stopil je bliže, me pobožal po laseh, nato pa me privil k sebi. Začutila sem prijeten vonj mehkega puloverja in enakomerno bitje srca. Nisem več vzdržala, polglasno sem zaihtela. Dvignil je moj obraz in zopet... te oči. Te čudovite oči, ki so nadomeščale jezik. Poljubil me je na mokro lice in zdelo se mi je, da bo nekaj dejal. Toda ne, brez besed je odšel v noč.

Naslednje dni najini pogledi niso bili več pogledi z nasmehom. Bala sva si pogledati v oči. Začutila sem, da je nekaj narobe. Odslej je bilo v meni še huje. Zelela sem si, da bi vse lahko pozabila, toda to ni bilo več mogoče. Nisem imela več moči, da bi se lahko učila. Izpiti so ostajali za namo neopravljeni.

Nekega mrzlega zimskega dne sem stopila v lokal na kavo, da se pogrejem. Zagledala sem ga v kotu. Ni bil sam. Poleg je sedela mlada in lepa črno lasca. Ni bilo težko spoznati, da je noseča. Zavrtelo se mi je v glavi in komaj sem prišla do stola in sedla. Z rokama sem si podprla glavo in vseeno mi je bilo, kaj se zgodi z menoj. Kaj si je mislil natak, ko sem naročila sherry v dveh kozarcih. Z mano je bilo konec. Vse nade so bile porušene. Spila sem prvi kozarec. Opazil me je. Zopet sta se najina pogleda srečala. Gledal me je in ni umaknil pogleda. Prijel je za roko svoje deklice. S tem mi je povedal vse. Pogovarjala sva se brez besed, in vendar sva se povsem razumela.

Na predavanja nisem več hodila, ker sem se ga bala srečati. Trpela sem v svoji sobici in začela sem se učiti.

Zvedela sem, da je njegova žena v bolnici in da ima Andrej deklico. Nisem oklevala. Kupila sem velik šopek rdečih nageljnov in odhitela v porodnišnico. Hotela sem narediti še eno — poslednjo potezo.

Vstopila sem v sobo in jo prepoznala. „Vi ste Andrejeva žena. Z Andrejem sva se nekoč poznala in prišla sem vam čestitati.“

Andrej je našel pravi par. Tudi ona ni našla besed — samo gledala me je. Položila sem šopek v vazo poleg že tako velikega šopka nageljnov.

„Kako si lepa, punčka. Že imaš ime, lepotička?“

„Andrej je želel, da bi bila Maja in tudi meni je tako prav,“ je spregovorila žena.

Stisnilo me je v grlu in komaj sem našla kljuko. Odsla sem brez pozdrava. Pustila sem prosto pot solzam, ki so drle po obrazu. Z njimi sem zakopala vse trpljenje in lepoto ter začela novo življenje.

MAJA

Na sliki: tovariš Bogdan Osolnik med novomeškimi pionirji, ki so ga zelo pridno poslušali in mu zastavljali vprašanja. (Foto: Drago Pečar, foto krožek OŠ Katja Rupena)

Šolski dan tokrat malo drugače

Kdo v Novem mestu še ni slišal za narodno junakinjo Katjo Rupeno, po kateri nosi naša šola ime? Bila je Slovenka z dušo in s srcem in med prvimi dolenskih partizanov. Ponošni smo, da nosi naša šola njeno ime. Dan njene smrti je dan šole. Takrat se jo spominimo s kratkim kulturnim sporedom ali pa samo z besedo opišemo njeno življenje.

Letošnji „praznik“ pa je bil drugačen. Obiskala sta nas Mara Rupena-Osolnik, sestra slavne partizanke,

TUDI DOLENJSKI PIONIRJI BODO TEKMOVALI

V okviru jugoslovanskih pionirskih iger bo v Tolminu 26. in 27. aprila IV. srečanje pionirjev zgodovinarjev. Na njem bodo tekmovali tudi pionirji iz dolenskih občin. Prijavni rok je že potekel, vendar so prijave še možne. Zadnji rok je 20. april. Prijave zbira občinski odbor ZPM Tolmin.

Vsi pionirski odredi, ki imajo v svoji organizaciji tudi zgodovinske krožke, bodo okrepili raziskovalno in dokumentarno delo o kmečkih uporih na Slovenskem. To je zelo obširna in zanimiva tema, ki bo pritegnila veliko mladih zgodovinarjev. Tekmovanje bo hkrati s praznovanjem 260-letnice tolminskega kmečkega upora. Zato bo občinski odbor ZPM Tolmin po strokovnem pregledu vseh poslanih tekmovalnih prispevkov povabil po dva pionirja zgodovinarja iz tistih odredov, ki so se najbolj izkazali na tem področju. Hkrati bo povabljen s pionirji tudi mentor pionirskega odreda oziroma vodja zgodovinskega krožka na zaključno slovesnost — IV. srečanje pionirjev zgodovinarjev v Tolminu.

BOŠTJAN NOVŠAK
Ljubljana
Šarhova 2

in njen mož Bogdan Osolnik, ter nam predavala o Vietnamu in političnih dogajanjih po svetu. Potem nam je Mara Rupena-Osolnikova podarila nekaj fotografij svoje sestre, prav tako pa smo se razveselili plošče s pesmimi iz Vietnoma.

POHVALE VREDEN SPREVEDNIK

27. februarja sva čakala s prijateljem na avtobusni postaji v Novem mestu na avtobus novomeškega podjetja „GORJANCI“, ki odpelje v Krško ob 14.30. Čakalo je še več drugih ljudi, predvsem srednješolske mladine. Le-ta je, ko je avtobus pripeljal, zelo brezobzirno navajala na vrata, tako da starejši niso mogli vstopiti. Toda takrat se je izkazal službojuči sprevodnik: zadržal je mladino ter pomagal vstopiti starejšim ženskam in moškim. Tudi v avtobusu je kasneje naredil red. Ko je opazil stoječe stare ženske od sedežih mladincih, jih je pozval, naj vstanejo in dajo prostor. To so tudi storili, le neki 16-letni dijak ni hotel ubogati in se je šele po strogem sprevodnikovem nastopu vzdignil s sedeža. Navzoči so odobraval sprevodnikov nastop. Res, pohvalo in priznanje zasluži tak sprevodnik, prav tako pa tudi podjetje, ki ima zaposlene take ljudi. Starejši potniki so jim še posebno hvaležni.

IVAN SIKOŠEK
Zadovinec 7
Leskovec pri Krškem

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Rajer iz Slepšča — Stanislava, Marija Štribar iz Dobruške vasi — Slavka, Veronika Martinčič in Krškega — Elizabeto, Martina Slak iz Sentejerna — Cirila, Jožeta Pave iz Gornje Brezovice — Jožeta, Ana Istenič iz Čegelnice — Marka, Ana Murn iz Repč — Ireno, Marija Hodnik iz Orehovca — Tone, Marica Kirin iz Metlike — Zeljko, Milena Cesar iz Metlike — Mladena, Fani Zarabec iz Ločne — Jožeta, Justina Kovačič iz Rodin — Marka, Stanislava Šašek in Stopič — Branka, Magdalena Starc iz Dolnje Lepe vasi — Marijo, Marija Konda s Kravčevega vrha — Jožeta, Majda Plazar iz Krmelja — Ronana, Jana Striša iz Dolenskih Toplic — Jolando, Silva Češnjear iz Krškega — Uroša, Ljuba Grahek iz Ljubljane — Natašo, Slavka Miklič iz Gornjih Kamenec — Martina, Anica Janežič iz Zgornjih Vodav — Danico, Milena Perko iz Drenovca — deklico, Joža Mejač iz Zabe vasi — dečka, Marija Kopina iz Velike vasi — deklico. — Cestitamo!

Živahnije o bazenu

Vzadnjih dneh je čutili živahnije delo komisije, ki ima na skrbi pravice za gradnjo kopalnega bazena v Kočevju. O tem delu smo spet brali v Dolenskem listu.

V marčevski številki kočevskih NOVIC iz leta 1963 je pisalo: „Do sezone kopalništva! Vse kaže, da bo Kočevje do tega poletja le dobilo prepotrebni kopalni bazen, čeprav ObLO zanj nima denarja. Gradili ga bomo v glavnem s prostovoljnimi prispevki zainteresiranih prebivalcev in prostovoljnimi delom. Ker je zanimanje za plavalni bazen veliko, predvsem med mladino in ženskami, pa tudi (čeprav nekoliko manjše) moški, bo bazen, ki bo stal med stolpnici in staro kmečino tovarno, predvidoma gotov že do 15. julija. Prostovoljno delo se začne že s 1. naslednjega meseca ob 16. uri. Takrat bodo pobirali tudi prostovoljne prispevke, saj prvega občani najlažje odrinejo za skupne potrebe kakšen dinar, Krampe in lopate prinesite po možnosti s seboj.“

Zal je bila to le potegavščina za prvi april, s katero so naredili medvedjo uslugo gradnji bazena. Nasledel ji ni nihče, ker je bila preveč prozorna. No, nekaj pa le lahko ugotovimo iz nje. Povejamo jaso je, da se tak objekt ne da graditi brez denarja, pa

tudi s prostovoljnimi delom ne. Popolnoma pravilen je predlog sodanje komisije, naj bi do izteka samoprispevka za cesto, se pravi do avgusta, pripravili dobro organizirano akcijo za sprejem samoprispevka za plavalni bazen. Proti temu je že slišati prve ugovore, češ da okolica do bazena ne bo imela koristi. Ali ne vzmimo vse mladine od četrtega razreda naprej v šolo v Kočevje? Tu se bodo navadili plavati, za kar doma, razen v krajih ob Kolpi, nimajo možnosti.

KDAJ OTROŠKO IGRISČE?

O Novem mestu slišimo zadnje čase laskave pohvale. „Mala Japonska.“ Na žalost pa je ta mala Japonska brez pravega otroškega igrišča. Okoli mesta gradijo velika, lepa naselja, na otroška igrišča pa vsi pozabljamo.

Dolgo časa so se otroci, če so se hoteli naprezati in zavrteti na vrtiljaku, zbirali v parku za pošto. Tam je tudi peskovnik in v lepih sončnih nedeljah je bilo ponavadi to igrišče vedno polno otroškega smeha in klepeta mamic, ki so se grele na soncu. Tudi danes je tako, le da je peskovnik zanemarjen, železno ogrodje, kjer otroci lahko plezajo, pa ponekod zarjavelo. Ali ni zadnji čas, da odgovorni poskrbijo za prostor, kjer bi zgradili otroško igrišče, da bi se lahko otroci brez skrbi igrali, njihovim staršem pa se ne bi bilo treba bati, kdaj bo malček z igrišča zavlil proti Ljubljanski cesti ali pa morda padel po strmini stopnicah, ki vodijo do teniškega in naprej do košarkarskega igrišča.

J. P.
NOVO MESTO

tudi s prostovoljnimi delom ne. Popolnoma pravilen je predlog sodanje komisije, naj bi do izteka samoprispevka za cesto, se pravi do avgusta, pripravili dobro organizirano akcijo za sprejem samoprispevka za plavalni bazen. Proti temu je že slišati prve ugovore, češ da okolica do bazena ne bo imela koristi. Ali ne vzmimo vse mladine od četrtega razreda naprej v šolo v Kočevje? Tu se bodo navadili plavati, za kar doma, razen v krajih ob Kolpi, nimajo možnosti.

VAVTA VAS: NASTOP MLADIH GLASBENIKOV

28. februarja so priredili učenci novomeške glasbene šole — podružnica Vavta vas javen nastop. Sodeloval je harmonikarski kvintet, dopolnjevala pa sta ga še kitara in melodika. Nastopali so učenci od 1. do 6. razreda in pri tem pokazali razveseljivo lepo znanje. To kaže, da se tudi v tako majhnem kraju, kot je Vavta vas, lahko uspešno goji glasbeno izobraževanje mladine. Zahvaliti se moramo novomeški glasbeni šoli, zlasti Mladenu Škrbiču, ki vodi oddelek v Vavti vasi.

IZTOK PEROZZI

8. marec

NAJLEPŠE SO PROSLAVLJALI NA GORI

Letos so praznik žena v ribniški občini proslavili še posebno lepo. V vseh krajih so organizirali sprejeme. Enako je bilo tudi v delovnih organizacijah, kjer imajo zaposlene ženske. Šolski otroci so priredili skupaj s prosvetnimi delavci proslave v vseh šolah. Verjetno je najbolj pristrčno izvenela proslava na Gori nad Sodražico, kjer so se zbrale vse žene tega odročnega kraja. V kulturnem sporedu so se vrstile recitacije, petje in igrice — vse s pristrnim navdihom ljubezni in spoštovanja do matere. Učiteljica zakonca Uršič, ki sta prinesla na Goro kulturno svežino, zaslužita pohvalo.

SEVNICA: BILO JE PRELEPO

Dan žena smo lepo proslavili tudi v Sevnici. V kulturnem sporedu smo nastopali dvakrat; za žene našega kraja in za povabljenke, ki jih je sprejel predsednik občinske skupščine v znak priznanja za družbenopolitično delovanje. Prišla je tudi mati narodnega heroja Maroka. Na proslavi so nam žene navdušeno ploskale, nekatero so imele tudi solzne oči. Po končani proslavi so tudi nas pogostili. Bilo je lepo. Želim še nastopati.

IRMA OBŠTETAR
novinarski krožek
OŠ SEVNICA

SELA ŠUMBERK: POČASTITEV 8. MARCA

Tudi krajevna organizacija SZDL je skupaj s krajevno skupnostjo Sela Šumberk organizirala praznovanje 8. marca. Proslava je bila v gasilskem-mladinskem domu. Nastopali so učenci osnovne šole, ki jih je za to pripravila učiteljica Kutnarjeva iz matične šole Veliki Gaber. Ob tej priložnosti so bile povabljene vse žene iz območja Sela Šumberk in iz sosednjih vasi Gombiše in Velike Dole, ki so se vabilu tudi odzvale. Po končani proslavi so bile matere tudi pogostjene, za kar je poskrbela KS Sela Šumberk.

F. Z.
Sela Šumberk

ŠENTRUPERT: „VSE LEPO ZA PRAZNIK“

S temi pozdravnimi besedami je predsednik KS Šentrupert sprejel vse žene, matere in dekleta 10. marca v kulturnem domu. V kulturnem sporedu so nastopili učenci osnovne šole z recitacijami, pristen nastop so imeli zlasti otroci 3. razreda ter šolski pevski zbor in moški pevski zbor pod vodstvom zborovodje tov. Pečka. Z recitalom sta nastopila Bojan Brezovar in Jožko Zupan. Vse je bilo iskreno, polno ljubezni do žene — matere in marsikatero oko je bilo ganjeno do solz.

Vendar: ali je tudi drugače vse tako lepo, kot je za praznik žena? Nehote se vprašam, če smo žene enakopravne z moškimi, zakaj nam moški prirejajo tak lep dan, ob tem pa na druge dneve tako radi pozabljajo? Žene, ali nismo opeharjene za 364 dni v letu? Tudi drugače se ženske vse bolj izgubljajo iz družbenopolitičnih organizacij. Zelo malo jih je v odborih skupščine, v občinski skupščini, republiških in zveznih organih. Ne morem verjeti, da je krivda le v preveliki zaposlenosti. Uhajam mi misel, da nam ženskam ne zaupajo odgovornejših mest.

MALČI KOSTEVC
Straža,
p. Šentrupert

OB 8. MARCHU

Za dan žena so mladinci iz Sentejerna organizirali proslavo, na kateri sta nastopila tudi recitatorska skupina iz osnovne šole in Sentejnerski oktet. Po uspehi predstavi so organizatorji zavrteli še film. Dokaz, da zanimanje za kulturne predstave v Sentejnerju še ni ugasnilo, je bila tudi tokrat polna dvorana gledalcev, ki so bili s prirediteljno zelo zadovoljni.

S ŠTUDENTOM SE NE STRINJAM

V akciji: „Mnenje — treznost vsaj za volanom“, ki je bila objavljena v vašem časopisu 22. februarja na strani 14, se z mnenjem študenta Toneta Klemenčiča ne strinjam. V nekem stavku študent pravi, da so največji pijanci šoferji avtobusov in tovornjakov in tako so tudi povzročitelji nesreč. Prav to me je zbudilo, saj sem sam šofer in dobro poznam naše ceste in razmere na njej in tako prav dobro vem, kdo je povzročitelj nesreč. Študent Klemenčič ima samo deloma prav. Nesreče velikokrat povzročijo pijani ljudje, toda to niso šoferji avtobusov in tovornjakov. Mislim, da so to v glavnem mladi sobotni in nedeljski vozniki in morda tudi taki, kot je tovariš Tone Klemenčič.

Na koncu: če dobimo enak zakon za vse, kar bi bilo edino pravilno, naj se število pešcev kar poveča. Morda pa se bo število nesreč v tem primeru zmanjšalo.

VLADO DORNIK
Ljubljana

In še enkrat: če je to tisto...

Študent Matjaž Verbič, predsednik KNS, je v odgovoru na moj članek „Če je to tisto...“ (Dol. list, 25. jan. 1973) očrtal Klub novomeških študentov s samo na videz učenimi frazami, ki nimajo osnove, in s tem javnosti podal popolnoma napačno podobo.

Med tem, kaj je KNS kot vnaprej zamišljena oblika združenja, ki naj bi omogočala večsmerno aktivnost študentov, in kaj KNS dejansko je, je ogromna razlika. O tem sem pisal v omenjenem članku, in to ne samo ob klavnosti neke skupščine, pač pa na podlagi dejstev, ki že vrsto let kažejo nedelovanje KNS. Moje pisarko je bilo izključno prikaz nespoznobnosti odbora KNS, ampak tudi pomislek ob popolni neaktivnosti novomeških študentov. Ta pa se ne izkazuje samo v okviru kluba.

Novomeški študenti se med seboj sploh ne poznajo, med njimi ni informiranosti in skupne osveščenosti o tudi najpreprostejših podobah sodobnega življenja, ni koordiniranega sodelovanja, ki bi bilo pogoj za družbeno angažirano aktivnost. KNS nima pregleda nad vpisom študentov na posamezne fakultete in nad vsim, ki je pri novomeških študentih izredno velik. KNS nima pojma, v kakšnih materialnih razmerah živijo in študirajo posamezniki. Temu primerna je socialna pomoč KNS, ki je občasna in neustrezna. V KNS nikogar ne zanima, ali gospodarske in druge organizacije izpolnjujejo obveznosti do družbenega dogovora o štipendiranju, nihče ne zahteva usklajenosti štipendij. KNS ni sposoben sodelovati z drugimi mladinskimi aktivni v mestu, predvsem pa ne s temeljno mladinsko organizacijo, tj. z OK ZMS, kjer tudi nima predstavnik (zato je pred časom padla v vodo enkratna priložnost, da bi študenti v okviru mladinskega kluba dobili v souporabo klubske prostore). KNS ne zna voditi pametnega pogovora s predstavniki novomeškega gospodarsko-političnega in kulturnega življenja. Precej bedno je izpadla povezava KNS z maturoanti srednjih šol, kar ima za posledico nepravilno uvajanje na univer-

zo. V skoraj ničemer se ne kažejo rezultati „naporov“ KNS, da bi razvil konkretne oblike sodelovanja z Zavodom za kulturno dejavnost (pri zavodu že več kot mesec dni pričakujejo koga iz KNS, ki bi svetoval pri izbiri filmov za študentski abonma!); dalje: s podjetjem Gorjanci, ki naj bi oskrbelo cenejši prevoz študentov v Ljubljano; s Studijsko knjižnico, da bi le-ta po predlogih študentov priskrbel sicer težko dostopno strokovno literaturo. KNS ne omogoča nikakršnega kulturno-umetniškega delovanja (KNS nima predstavnik v temeljni kulturni skupnosti!), minimalni so pogoji za športno udeleževanje (pred kratkim je ekipa košarkarjev KNS na tekmo vanju v Novem mestu osvobodila zadnje mesto, ker ni nastopila!). KNS ne čuti nobene potrebe, da bi izdaljal svoje čeprav samo ciklostirano glasilo. V KNS se ne zavedajo, da študenti največ časa preživijo v Ljubljani in da bi bilo primerno tam pripraviti ogled boljših dramskih predstav, koncertov, poiskati primeren prostor za sestajanje študentov (zdaj so to benizice!) in se povezati z drugimi študentskimi klubi. Itd. Itd.!

Iz povedanega sledi, da KNS ni nikakršna „živa tvorba med seboj povezane študentske mladine“, se manj pa „aktivna družbenopolitična skupnost“ (?), ki bi imela domoljub in kritičen odnos do pojavov v naši družbi, jasen cilj delovanja in bi bila s tem tudi upravičena do obstoja. Ravno v KNS se najbolj kaže zaprtost v zldolgočasno otepanje s studijem, resignirano gledanje vnaprej. Ni ambicij in ne konstruktivnih predlogov oz. dela, ostaja samo želja po sproščeni zabavi!

Odbor KNS se nenehno sklicuje na finančne težave, očita gospodarstvom in družbenopolitičnim faktor-

jem nezainteresiranost za študentske zadeve, pozablja pa, da se vsak pameten človek zaveda, ob več kot nesmotrnem in nezadostnem delovanju kluba, kako je vlaganje v KNS stran vržen denar.

Naravnost smešna in vse moje pomisleke potrjuječa je ugotovitev Matjaža Verbiča, da odbor KNS, tj. tista skupina študentov, ki naj bi usmerjala, vodila in usklajevala delo, ni sestankoval tako dolgo (temu primerno pa je bilo nedelo kluba!), dokler mu ni bila omogočena „skromna večerja“. Zdj pa, ko ima vsak član odbora KNS mastno kost in polič vina, ko se veselo sestankuje, delo kluba tudi ni bolj organizirano in družbeno angažirano, sam odbor pa ne stori nič drugega kot to, da priredi brucovanje, ki je čisto navaden ples na Otočcu.

T. im. širši javnosti je lahko jasno, da Kluba novomeških študentov že precej časa ni več, vsaj ne, če sodimo po njegovem delovanju.

DRAGO RUSTJA

PREVOLE: KORISTNO S PRIJETNIM

Na območju krajevne skupnosti Hinje poteka te dni tečaj prvo pomoči na osnovni šoli Prevole. Obiskuje ga 30 žena in deklet ter nekaj moških. Predavatelj je domači zdravnik dr. Kocutar iz Žužemberka. Poleg teoretičnega znanja bodo tečajnice obvladale tudi praktično nudenje prve pomoči, kar je za tako oddaljena naselja zelo potrebno in koristno. Pred dnevi so tečajnice priredile tudi prijetno praznovanje dneva žena. Po končanem predavanju so se skupaj z voditeljem tečaja preselili v sosednjo učilnico za okrašene in obložene mize, za večje razpoloženje pa so poskrbeli domači učitelji z glasbo.

D. POJE

Lep sprejem je doživela samostojna likovna razstava slikarja samorastnika Antona Repnika v kočevskem Likovnem salonu, ki so jo ta teden razdrl. Samorastnik iz Mute je z deli, v katerih izpričuje svoje življenjske izkušnje, se pravi svoj svet, nedvomno vzor prenekatem, ki se samorastniško poskuša v likovnosti. Seveda ga ni mogoče posnemati, kar dokazuje tudi ta l. 1966 ustvarjena njegova risba, ki jo objavljamo.

»Dolenjski list« v vsako družino

DANES: ODLOČITEV
ZA MANJ RAZVITE

Današnje sejo komisije za pospeševanje kulturnih dejavnosti v manj razvitih predelih — ta komisija deluje samostojno pri republiški kulturni skupnosti — pričakujejo z zanimanjem zlasti brežiška, črnomaljska, sevniška, trebanjska, metliška in ribniška občina, saj bodo na tej seji spregovorili med drugim o kulturnih akcijah na manj razvitih področjih, hkrati pa zavzeli tudi stališča v zvezi z delovanjem republiške kulturne skupnosti v letošnjem letu.

Mali kulturni barometer

SOLSKA GLASILA O MATE-RAH — O dnevu žena, materah in borkah pišejo šolska glasila, ki so v začetku marca spet prišla na svetlo. Tako je mirnsko Brstje, tako je glasilo, ki ga izdajajo na Grmu v Novem mestu, vsi prepleteni s čustvom in ljubeznijo do matere so listi drugih šol. Na Grmu so glasilo tiskali in mu priložili večje število reproduciranih grafik, ki so jih izdelali učenci.

Knjižnica

Knjige Ljudske knjižnice na Otočcu so zaklenjene v dveh omarah v domu Partizana. Bledijo že dalj časa nedotaknjene, ker so inšpektorji ugotovili, da je zadrževanje v domu nevarno. »Dom je potreben najnega in temeljitega popravila, sicer bo nesreča!« — opozarjajo prosvetni in kulturni delavci iz tega kraja. Ravnatelj Franc Pavkovič, član novomeške kulturne skupnosti, se je na seji prejšnji teden zavzel, da bi prišla obnova njihovega doma v načrt že letos.

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij iz Novega mesta se je že lani zavzela za načrtno obnovo in ureditev kulturnih domov in dvoran s pomočjo sredstev in zavzetosti krajevnih skupnosti. V te namene je šlo lani okoli 270.000 din, vsaj toliko pa naj bi v popravila vložili letos. Kulturna skupnost tako usmeritev ZKPO podpira. »Nemara je tudi v tem razlog, da amaterizem spet močnejše oživlja,« pravi Boris Savnik, predsednik izvršnega odbora novomeške kulturne skupnosti.

Boris Kobe: MEHOVSKI HRIB, tempera (48x70), 1969

NA ČAST 400-LETNICE PUNTOV V ŠENTJERNEJU: Revija petindvajsetih oktetrov

Nastopili naj bi znani slovenski okteti iz republike in zamejstva ter okteti iz obkolpskih občin na hrvaški strani — Pobudo za nastop je dal član Slovenskega okteta Tone Kozlevčar, velik ljubitelj slovenske ljudske in umetne pesmi — Iniciativni odbor že dela

Ena največjih glasbenih prireditelj, ki se bodo letos na Dolenjskem zvrstili pred domačim občinstvom in gosti, bo poleti v domovini lončenih petelinov in šentjernejske himne — v Šentjerneju. V začetku julija bo, kot predvidevajo, na prostem pevski revija, na kateri se bo predstavilo 25 slovenskih, zamejskih in hrvaških oktetrov.

Prireditelj, na kateri bo pelo 200 pevcev, bo pomemben prispevek k proslavljanju 400-letnice kmečkih puntov. Pobudo zanjo je dal član Slovenskega okteta Tone Kozlevčar, velik ljubitelj glasbe ter slovenske ljudske in umetne pesmi, med obiskom pri Šentjernejskem oktetu. Šentjernejski pevci so jo sprejeli z navdušenjem, hkrati pa so postali prvi člani iniciativnega odbora, ki je medtem že začel delati. V iniciativni odbor so vključili še predstavnike gospodarskih in družbeno-političnih organizacij iz Šentjerneja.

Nastop tolikšnega števila pevcev bo paša za oči in ušesa. Sodelujoči okteti — vsi znani iz

Slovenije, slovenski iz zamejstva in okteti iz obkolpskih hrvaških občin — bodo zapeli samostojno po dve pesmi, tri pesmi bo-

do skupne, zapeli pa jih bodo združeni v finalnem delu revije. Dogodek, ki bo prvi te vrste pri nas, pričakujejo z velikim zanimanjem. Več prireditelji o njem še nočejo povedati. Kot se je dalo izvedeti, so že izbrali pokrovitelja, ki naj bi poleg drugega dal tudi znak za „dvig zastera“.

Izvirna iskanja samoukov

Stopar, Vene, Zgonc razstavljajo v Sevnici

Bogato proslavljanje dneva žena so Sevnici obogatili še z otvoritvijo razstave domačinov v Likovni galeriji osnovne šole „Savo Kladnič“ na sevniskem gradu v sredo, 7. marca. Ponovno prijetno presenečajo z

novimi deli kiparja samouka Rudi Stopar in Peter Vene iz Sevnice ter likovni pedagog Tone Zgonc iz Tržišča.

Rudi Stopar razstavlja kovinske skulpture na temo kmečkih puntov. Peter Vene se je, kot kažejo prikazane plastike, usmeril v iskanje izraznega materiala na lesene bloke, v katerih je upodobil vrsto ženskih aktov. Slikar Tone Zgonc prikazuje razne plakate in druge stvaritve na aktualne teme današnjega časa, od priložnostnih plakatov za 8. marec, kmečkih puntov do vietnamske vojne. Zanimivo je, da so razstavljena dela nastala v zadnjem času, saj so vsi trije likovniki razstavljali v Sevnici nazadnje na predlanskem občinskem prazniku. Spremini letak je napisal likovni pedagog in vodja galerije Aleš Fenos iz Sevnice. A. Z.

TRETJI SEMINAR

Po režiserskem seminarju, ki se je začel nedavno, bo v Novem mestu tudi seminar za filmsko vzgojo. Temu področju posvečajo Novomeščani največjo pozornost od vseh Dolenjcev. Zanimiva predavanja strokovnjakov — brččas bodo iz Ljubljane — bodo mogli obiskovati tudi vodje filmske vzgoje iz sosednjih občin. Za že končanem zborovodskim seminarjem, ki se je že končal in na katerem se je rodila zamisel za mešani pevski zbor kulturnih in prosvetnih delavcev iz vse Dolenjske, in režiserskim, ki še traja, je seminar za filmsko vzgojo tretji poskus za vzgojo domačega kadra za delo na najrazličnejših kulturnih področjih.

podčrtano

Gradivo „Nekateri elementi družbeno-politične akcije za nadaljnji razvoj kulturnih skupnosti“, ki ga je pripravila posebna skupina, imenovana na drugi seji republiške konference SZDL, ponuja zvrhan koš vprašanj in „orehov“, ki naj bi jih rešili oziroma „strli“ v javni razpravi, ki še vedno traja.

Ob prebiranju gradiva se oko rado ustavi na straneh, ki obravnavajo kulturo v podjetjih oziroma skrb podjetij za kulturno življenje svojih zaposlenih. Ni še dolgo, ker je pero pogumno trdilo, da vsega tega, razen izjem seveda, ni, da ni pravega posluha navzlic pozivom od „zgoraj“. Dandanes ta trditve ne vzdržijo kritike, saj so tisti, ki odpravljajo kulturo kot desetnico, že precej osamljeni, četudi jih je še vedno lepo število.

Razmišljanje, ki ga podčrtujemo, hoče biti prispevek k že omenjeni javni razpravi, morda predlog, kako bi stvarjem prej prišli „do dna“. Podatki o tem, koliko dajejo podjetja za kulturo

Kako do dna?

na enega zaposlenega, niso razveseljivi. Precej jih je, ki ne dajo niti toliko, da bi „dno pokrili“. Moralo bi se premakniti.

Nemara bi bilo prav, da bi sleherno, vsaj večje podjetje dobilo svoj načrt kulturne dejavnosti, temu primerno pa odmerilo tudi denar. Delež za kulturo naj bi se povečeval skladno z rastjo dohodka. Predvideti bi bilo potrebno, koliko bi podjetje dalo kulturni skupnosti ali ustanovam in kaj bo za ta denar dobilo oziroma zahtevalo. Predlagajo, naj bi se denar, ki bi ga v podjetju zbirali za kulturo, stekal v sklad za kulturo, ki bi ga morali oblikovati v delovni organizaciji. Sklad bi polnili novci iz sklada skupne porabe, sindikalne članarine in drugih virov, ki bi jih določili za financiranje kulture.

J. JUST

SEVNIŠKA GALERIJA — Razstava del kiparjev samoukov Rudija Stoparja, Petra Veneta in slikarja Toneta Zgonca v Likovni galeriji sevniške osnovne šole „Savo Kladnič“ na Gradu je odprta vsak dan od 10. do 12. in 16. do 18. ure vse do 21. marca.

Premalo povabil

Ernest Jazbec: »Lahko bi pripravili zanimive nastope. Sami sebi ne bomo večno igrali«

Zakaj se Glasbena šola Marjana Kozine tako malokrat pojavi v javnosti? Rudi Mraz je na seji kulturne skupnosti prejšnji teden ugotovljal, da to ni prav, češ da bi lahko ob izvajanju učencev te šole doživeli veliko zanimivega. Ravnatelj Ernest Jazbec pravi:

„Večkrat smo se ponudili, da bi sodelovali, občutili pa smo, da nismo dobrodošli. Vselej je bil v načrtu večji ansambel — od drugod. Prepričan sem, da so nas posredno ali neposredno zavračali zategadelj, ker so še mnogi prepričani, da otroške stvaritve niso dorasle, da so preškrone za pomembne proslave in akademije. Nič drugače ni, kar zaževa naše nastope v podjetjih. Delavci najbrž ne bi resne glasbe, ki jo pri nas predvsem gojimo, dojeli tako, kot jo je treba. Sicer pa je znano, da so preprostejšim in manj razgledanim ljudem bližje lahke viže — od popevk do narodnozabavnih zvokov. Za izjemo šteje šola Podjetje za ppt promet, kjer smo vselej pri srčno sprejeti.“

„Hočete reči, da bi šola lahko pripravila...?“

„Kajpada, lahko bi pripravili lepe, kvalitetne nastope. Morali pa bi nas pravočasno obvestiti, da bi se temeljito pripravili. To, da zdajle sporočis, čez dve uri pa hočeš imeti, ni nič — ni sodelovanja. Mali orkester, na primer, bi lahko večkrat nastopil.“

„Kaj pa je to?“

„Že dolgo imamo v šoli instrumentalno skupino, ki ji preprosto rečemo mali orkester. V njem so naši nekdanji učenci, ki nadaljujejo glasbeni ali kakšen drug študij na višji stopnji. Za vse

te so vaje enkrat na mesec, navadno ob petkih zvečer ali ob sobotah. Drugi člani, naši sedanji učenci, imajo vaje dvakrat na teden. Orkester se je že nekajkrat javno predstavil (ob 25-letnici šole, na javnih šolskih produkcijah itd.). V popolni zasedbi šteje več kot 30 ljudi. Mislim, da bi se iz tega razvil dober mestni orkester.“

„Kaj še snujete?“

„V drugem šolskem polletju bo vrsta javnih nastopov: ob koncu šolskega leta — ta bo povsem posvečen Marjanu Kozini, samostojen koncert harmonikarjev in

javni nastopi v oddelkih naše šole — v Šentjerneju, Žužemberku in Straži. Poleg tega pripravljamo revijo otroških pesmi, na kateri bi peli otroci, stari pet do deset let. Omeniti moram tudi, da bomo ustanovili šolski zabavni orkester (iz učenec), pomagali osnovnim šolam pri spremljavi ob prireditvah, organizirali komentirane glasbene ure pod naslovom „Obisk v glasbeni šoli“ itd. Na glasbenih urah bodo sodelovali vsi instrumenti, obiskali pa bi Žužemberk, Šentjernej, Vavto vas, Mirno peč in novomeške šole.“

I. ZORAN

MALO RAZMIŠLJANJA O DELAVSKI KULTURI

Besed dovolj - dejanj ni!

Je v statutih še kaj prostora za kulturo?

Od izida znanega pisma tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ se o razmerah v kulturi govori in piše čedalje več in vedno bolj pogumno. Poleg tega je pismo tudi ena sama spodbuda za obračun s pomanjkljivostmi, ki so prepletale življenje in čisto zgolj životarjenje na tem duhovno vzvišenem področju. Napihnjen mehur dose-danjega, kot ugotavljamo, ne vselej zdravega stanja se mora razpočiti.

O tako imenovani delavski kulturi so poklicani in nepokli-

cani v preteklosti pisali dolge referate. Obravnavali so jo delegati na kongresih in konferencah iz prve vrste. Na sto in sto sejah, pogovorih, debatnih srečanjih so zlagali lepe stavke o njej. Tu je še vrsta resolucij, priporočil, odlokov in drugih aktov, ki so uradno zahtevali premike. Učinek je bil seveda bolj boren.

Na prste bi lahko prešteli delovne organizacije, ki so skrb za kulturno življenje delavcev in drugih zaposlenih vnesle v statute. Seveda to ne pomeni, da so zato v podjetjih sami nekulturni ljudje. Daleč od tega. Tu bi lahko našli podjetja, ki so kupila gledališke abonmaje za svoje člane, ki so omogočila marsikatero kulturno akcijo. A to ni vse. Ustavna dopolnila hočejo več: da bi v kulturni domovini proizvajali kulturni ljudje. V tem pogledu pa v podjetjih še marsikaj manjka.

Slednjic delavec ne sme biti zgolj „odjemalec“ kulture, marveč mora postati oblikovalec kulturnih vrednosti. Le tako se bodo premikale in izginjale meje med njim kot množičnim nosilcem kulture in med najimennitnejšimi kulturnimi stvaritvami — tako so med drugim zapisali v gradivu za ponedeljkovo sejo novomeške kulturne skupnosti. Kdor se s kulturo ukvarja, občuti njen vpliv v dobrem pomenu: pri oblikovanju duhovne podobe, človeških in delovnih lastnosti, pri navadah, odnosih itd. In za to gre: kolikor bo kulturem, toliko bo dober samoupravljalec.

I. ZORAN

V črnomaljski knjižnici imajo sedem tisoč knjig, prav toliko občanov pa si je lansko leto knjige sposojalo. V zadnjem času se je „čitalnica“ obogatila z nekaterimi tujimi in domačimi revijami. Na sliki: knjižnica s policami, pred njo čitalnica. Še letos se bo knjižnica preselila v nove prostore, kjer bosta čitalnica in knjižnica ločeni. (Foto: J. Pezelj)

Prve: vrsta pionirk iz Črnomlja

V soboto se je v bršlinski telovadnici na medobčinskem gimnastičnem šolskem prvenstvu za učence in dijakinje zbralo več kot 60 tekmovalk, ki so nastopale v treh kategorijah. Tekmovanje je organizirala Občinska zveza za telesno kulturo Novo mesto, ki je za zmagovalke pripravila tudi lepe pokale. Tekmovanje je bilo precej izenačeno, saj so pri zmagovalcih v ekipni razvrstitvi odločale desetinke točke, nič manj ni bilo tekmovalke izenačeno tudi pri posameznicah.

Na republiško šolsko tekmovalke, ki bo v soboto, 17. marca, v Ljubljani, bodo potovale ekipe pionirk iz Črnomlja, gimnazijke iz Brežic in

posameznice iz Novega mesta. Med pionirkami je presenetljivo osvojila prvo mesto vrsta telovadk iz Črnomlja, ki so se za to tekmovalke marljivo pripravljale pod vodstvom vodnice Kuničeve; druge so bile varovanke Majde Slijepčević z Grma, ki so pripravile prvo mesto zaradi nepotrebnih spodrslijajev; tretje so bile Brežičanke, ki prav tako lepo napredujejo z lepo telovadbo.

Pri srednješolskih so bile srečnejše gimnazijke iz Brežic, saj so svoje vrstnice iz Novega mesta prehiteli za desetinke točke. Med posameznicami se je boj končal z mrtvim tekom med Gajičev (šola za zdr. del. N. m.) in Kosovo iz Brežic, čeprav ne dvomimo o visoki kakovosti in sposobnosti Novomeščanke, ki je preizkušena telovadka.

Rezultati - pionirke posamezno: 1. ZUNIC (Črn.) 36,60; 2. KLEMENC 36,40; 3. RAJER (obe Grm) 35,40; 4. MALERIČ (Črn.) 35,10; 5. NOVAK (Grm) 35,00 itd. Ekipno - pionirke: 1. ČRNOMELJ 173,75; 2. GRM 173,65; 3. BREŽICE 168,30; 4. SEVNICA 167,45; 5. KRŠKO 162,15; 6. STOPIČE 161,75.

Pionirke - (višji telovadni rezred) posamezno: 1. J. DOKL (Grm) 35,85; 2. ZUPANČIČ (N.m.) 35,80; 3. ŽLOGAR (Grm) 35,25. Srednješolke - posamezno: 1. - 2. GAJIČ (šola za zdr. del.) in KOŠ (gim. Br.) 38,80; 3. PLANTAN 37,70; 4. CEMIČ 36,50 (obe gim. N. m.); 5. KERIN (gim. Br.) 35,40. Ekipno: 1. gimnazija Brežice 175,10; 2. gimnazija Novo mesto 175,00.

S. D.

BREŽICE - Kegljaska sekcija TVD Partizan v Brežicah je zelo aktivna in večkrat pripravi manjša tekmovanja. S tem načinom dela se vsi kegljači strinjajo, ker vemo, da je to oblika reklame za kegljanje. Škoda, ker ima vodstvo kegljačev težave s kegljiščem. Za vsak nastop morajo v Krško. Ta problem jih tare že dolgo časa, kaže pa, da bodo tudi te težave kmalu mimo.

NOVO MESTO - Šolsko športno društvo na osnovni šoli „Katja Rupena“ je zelo delavno. V vseh sekcijah mladi pridno vadijo, še najraje pa se pomerijo na šolskih prvenstvih, kjer lahko od tekme do tekme ugotovijo, za koliko metrov, centimetrov so se popravili.

SEVNICA: V sredo, 7. marca so se pred področnim telovadnim tekmovanjem v Novem mestu pomerili telovadci in telovadke 4 osnovnih šol iz občine. To je bilo prvo tako tekmovanje po dolgih letih, med tekmovalci pa je vladala velika borbena. Nastopilo je 24 dečkov in 31 deklic. Tekmovanje je trajalo od 10. ure do 15. ure. Pri deklicah je močno zmogala osnovna šola „Savo Kladrnik“ iz Sevnice, med dečki pa je bila ogorčena borba. DEKLICE: 1. Andreja Barič, 2. Mina Pesjak, 3. Irena Mlinar - vse Sevnica. DEČKI: 1. Milan Blatnik (Sevnica), 2. Dušan Novšak (Boštanj), 3. Bogdan Jerič (Krmelj), EKIPNO: dečki: 1. Sevnica, 2. Boštanj, 3. Krmelj, 4. Sentjanž; deklice: 1. Sevnica, 2. Krmelj, 3. Boštanj, 4. Sentjanž. Tržišče in Blanca nista poslali ekip. A. Z.

SISAK - V počastitev 8. marca je bil v Sisku tradicionalni ženski odbojkarški turnir, na katerem so sodelovale tri ekipe. Novomeščanke so zasedle tretje mesto, vendar so v srečanju z zveznim ligajem, zagrebško Mladostjo, pokazale doslej eno svojih najboljših iger. Utrujene Novomeščanke so nato postale lahak plen domačin. Rezultati: MLADOST - METALAC 3:0, MLADOST - NOVO MESTO 3:1 in METALAC - NOVO MESTO 3:1. Vrstni red - 1. Mladost, 2. Metalac, 3. Novo mesto

NOVO MESTO - Prejšnji teden je bilo v Novem mestu občinsko gimnastično tekmovanje, na katerem je sodelovalo 106 tekmovalcev. Najbolj so nas razveselile pionirke, ki so pokazale lep napredek, največ tekmovalk pa je bila tudi najboljša. Pohvaliti velja še tekmovalce iz Stopič, Dolenjskih Toplic, Vavte vasi, ki delajo v težkih pogojih. Pogrešali pa smo tekmovalce z novomeške osnovne šole „Katja Rupena“. Rezultati - pionirke posamezno: 1. KLEMENC (Grm) 37,70, 2. URBANČIČ (V. vas) 37,10, 3. - 4. NOVAK in RAJER (Obe Grm) 36,70; ekipno: 1. GRM 183,70, 2. STOPIČE 171,10, 3. V. VAS 160,50. Pionirji - posamezno: 1. RITONJA (Grm) 33,70, 2. ČRV (Brš.) 33,50, 3. - 4. STALCER (Brš.) in GORENC (Dol. Top.) 32,90; ekipno: 1. BRŠLJAN 165,70, 2. GRM 158,90, 3. DOL. TOPLICE 158,10 itd. Srednješolke - posamezno: 1. GAJIČ (ZŠ) 38,70, 2. PLANTAN (gim.) 37,90, 3. ROSTAN (TSS) 36,60; ekipno: 1. GIMNAZIJA N. M. 172,05. Srednješolci: 1. MRAK (gost. šola) 47,50, 2. KUMER (PKS) 46,70, 3. AVBAR (gim.) 46,30; ekipno: 1. GIMNAZIJA 217,30. (S. D.)

P. M.

ZA SEDAJ - USPEŠNO

LJUBLJANA - Izvršni odbor zveze letalskih organizacij Slovenije je pregledal svoje delo v minulemu letu in ga v glavnem ugodno ocenil, obenem pa je izrekel priznanja najboljšim športnikom ZLOS, ki so se v letu 1972 izkazali s svojimi tekmovalnimi dosežki. Najboljši v posameznih kategorijah so v znak priznanja prejeli zlato plaketo. Med najboljšje jadrnalce se je uvrstil tudi Novomeščan Anton Gorenc, ki je pristal na petem mestu. Novomeška letalska šola se je izkazala in se uvrstila na sedmo mesto, zbrala pa je 810 točk. Med modelarskimi klubi so se Novomeščani povzpeli za stopničko višje kot tovariši iz letalske šole in s 30. 134 točkami prišli na šesto mesto.

P. M.

KOČEVJE - DELNICE 2227:2027

V počastitev dneva žena je bilo na štiristeznem avtomatskem kegljišču v „Gaju“ v Kočevju kegljaško srečanje med kegljalkami Kočevja in Delnice. Ekipi sta nastopili z 10 igralkami, šest najboljših dosežkov pa se je računalo za rezultat. Srečanje je odprl Jože Smolej, domačinke pa so na koncu bile boljše kar za 200 kegljev. Odlikovala se je Ščapova, ki je podrla 403 keglje, dobro pa je „metala“ tudi Pezdircičeva. Za Kočevje so bile supešne: Pezdirc 384, Ščap 403, Henigman 369, Potočnik 362, Andoljšek 337 in Trpin 375.

Z. FAJDIGA

J. P.

V Šentjerneju - nov rod

Po občinskem skakalnem prvenstvu na Javorovici sem zaprosil novega rekorderja skakalnice in vodjo smučarske sekcije Janeza Selaka za kratek pogovor. Na vprašanje, kako je začel smučati, je povedal:

„Začel sem v prvih razredih osnovne šole. Ne vem več natančno, kdaj je bilo. S skakalnici pa sem se sprijateljil v višjih razredih. Pri nas v Šentjerneju je skakanje že star šport, zanj pa sta nas navdušila konstruktorja Planice, brata Janez in Lado Gorišek. Žal je stara skakalnica začela propadati, ker ni bilo za prvo generacijo naslednikov. Z ustanovitvijo ŠD Šentjerneja se je zanimanje za ta šport povečalo. Takrat sem prevzel odgovornost za gradnjo 20-metrsk skakalnice in okoli 600 prostovoljnih ur je bilo potrebnih, da je bila zgrajena.

„Kako si se počutil, ko si prvič zastopal šentjernejske barve?“

„Ob pogledu na naše re-

presentante, mi je bilo včasih kar nerodno, kljub temu pa nisem obupal in sem tako skakal že na petnajstih skakalnicah v Sloveniji in na Hrvaškem. Sedaj se posvečam trenerskim poslom, saj sem bil v šoli, ki jo je vodil Zdenek Remza, svoje znanje pa zaenkrat uspešno prenašam na najmlajše šentjernejske skakalce.“

„Kaj je s skakalnicami v Grči?“

„Načrte nam je podaril Janez Gorišek, glavna dela pa so že končana. Upam, da se bomo že prihodnje leto poganjali preko 45-metrsk skakalnice. Ob tem lahko omenim, da se skakalni šport na Dolenjskem kar dobro razvija.“

„Vloga smučarske sekcije v ŠD Šentjerneja?“

„Lahko rečem, da je še najbolj aktivna. Veseli smo, ker nas vse gospodarske in družbeno-politične organizacije v Šentjerneju, predvsem v Iskri, podpirajo.“

T. BUČAR

Zmagovalke medobčinskega šolskega gimnastičnega prvenstva-pionirke iz Črnomlja s svojo vodnico Kuničevno.

Poraz Novega mesta

V 9. kolu moške republiške lige v namiznem tenisu so Novomeščani gostovali v Ljubljani pri ekipi Gradisa in srečanje izgubili s 5:2.

Za ekipo Novega mesta so nastopili Somrak, Kapš in Zabkar. Isti trije igralci so za Novo mesto nastopili tudi v prvem srečanju z Gradisom doma, kjer so jim nudili precej več odpora kot pa tokrat. Rezultati: Kohne-Zabkar 2:0, Pogačnik-Somrak 0:2, Krnc-Zabkar 2:0, Kohne-Somrak 0:2, Pogačnik-Kapš 2:1 in Krnc-Somrak 2:1.

V VODSTVU ROSTOHAR

Kegljaska sekcija TVD Partizan iz Brežic je organizirala odprto prvenstvo mesta v disciplini 4 X 100 lučaje. Odigrali so dve koli, v vodstvu pa je Franc Rostohar, ki je podrl 854 kegljev. Sledijo: Cvjetko Kuzmin 781, Jože Iskra 777, inž. Marjan Hladnik 772, Franc Vodopivec 772 in drugi.

PRVAK ITASA - ČUK

Končalo se je šahovski prvenstvo ITASA. Sodelovalo je 15 igralcev. Za prvaka so se potegovali dva prvokategorika, štirje četorkategoriki, ostali pa še nimajo kategorije. Turnir je trajal dva meseca. Tokrat sta razočarala lanskoletni zmagovalci Ivan Žerjav in Benčina, saj sta zasedla šele 7. oziroma 8. mesto. Vrstni red: Čuk in Kuk 12,5; Volf 10,5; Vlašič Zagar in J. Benčina 9,5; Žerjav 9 in drugi.

1. Krško, 2. Sevnica

Prejšnji teden so odigrali že drugo kolo turnirja za pokal Radia Brežice. Na lestvici vodijo trenutno igralci Krškega, ki imajo boljšo razliko v golih, s štirimi točkami pa so na drugem mestu igralci Sevnice.

Za sedaj sta brez točke ekipi Radeč in Brežic, ki igra v prvi slovenski ligi. Kot kaže, se nista prišli v formo, čeprav je začetek letošnjega tekmovanja tik pred vrati. Drugače pa so vse ekipe pokazale dobro igranje; razpoloženi so predvsem najboljši strelci Krškega in Sevnice.

SEVNICA - RADEČE 17:15

V prvi tekmi 1. kola Sevniciani niso zaigrali na visoko zmago. To je bila zanje prva trening tekma, zato so vadili različne variante napadov. Rokometarji Radeč so se dobro upirali domačinom in so drugi del prvega polčasa vodili. Ker je Svažič igral slabo, so domačini v drugem delu

Na turnirju za pokal Radia Brežice so najboljšo igranje pokazali igralci Sevnice in Krškega. Na sliki: prizor s treninga Sevnicičanov, ki se vestno pripravljajo na boje v drugi zvezni ligi. (Foto: A. Zeleznik)

V četrtek igrajo Novomeščani doma z igralci „Kajuha“.

NAJBOLJŠI „ITASOVCI“

V dvorani Doma telesne kulture v Kočevju je bilo na sporedu ekipno mladinsko namiznoteniško prvenstvo Kočevja. Sodelovalo je 16 ekip, pokrovitelj tekmovanja pa je bil mladinski aktiv „Dušan Remih“ v sodelovanju z OK ZMS Kočevje. Prvo mesto je osvojila prva ekipa Itasa (Osterman, Adlešič, Oražem), ki je v finalu odpravila vrsto DDR s 5:2. Na tretje mesto so se uvrstili igralci garnizije iz Ribnice, ki so premagali drugo ekipo Itasa s 5:4.

Z. F.

Trimo (Trebnje) - Mežica 3:2

Dve uri odbojke za dragoceno zmago - Hitra zmaga Novomeščank!

V prvem spomladanskem kolu v slovenski moški odbojkarški ligi so odbojkarji Trebnjega zmagali in na lestvici prehiteli vrsto Novega mesta, ki je v gosteh hudo izgubila z odbojkarji Bovca. Odbojkarice so nadaljevale v „okrnjeni“ konkurenci, ker so se sodelovanju v ligi po odpovedi Brestanice za to odločile še igralke mariborskega Branika.

TRIMO - MEŽICA 3:2

Nedeljska zelo zanimiva in razburljiva, dve uri trajajoča tekma

med odbojkarji iz Trebnjega in Mežice je imela dva povsem različna „polčasa“. Prvega, v katerem je zmagovala hitra in domiselna igra gostov, ter drugega, v katerem se je izkazala rutina „stare garde“ iz Trebnjega, predvsem njena zares odlična igra na mreži. Rezultat je bil dragocena zmaga Trebnjega s 3:2 (-10, -7, 14, 5, 5) po vodstvu gostov z 2:0 in 14:7 v tretjem nizu ter uvrstitve na šesto mesto prvenstvene lestvice. Tekmo so odigrali na Mirni v šolski telovadnici, gledalec je bilo 50, sodil pa je Paul iz Kropce. Za TRIMO so igrali: Pavlin, Mišmaš, Grandovec, Polanko, Zupančič, Opara, Štor, Sila, Šmuc in Legan.

RADEČE - SEVNICA 20:27

Povratno srečanje v drugem krogu tekmovanja so Sevniciani zaigrali precej bolje. Takšne igre si prijatelji rokometarji v Sevnici želijo še večkrat gledati, saj kažejo, da prihajajo domači rokometarji v formo.

Uspešni so bili: Simončič 1, Jurišič 4, Koprivnik 2, Stojis 4, Šilc 9, Trbovc 8.

E. RAUTER

KRŠKO - BREŽICE 26:22

Prvi polčas se je končal neodločeno 11:11. Šele v drugem polčasu se je Iskrina četa razigrala in dosegla kopicjo zapovrstnih golov ter tako premagala rokometarje Brežic.

Gole za Krško so dosegli: Šulc 4, R. Iskra 7, Ganc 10, Kovačič 3, Dobnik in Bučar 1; za Brežice: Rovnan 1, Bosina 3, Gorišek 5, Stangelj 4, Zgobe 2, Božič 2, Vrvega 4 in Zore 1.

Za plaketo najboljšega strelca se potegujejo naslednji igralci: Iskra (18), Ganc (17), Trbovc (16), Šilc (14) in drugi.

BREŽICE - KRŠKO 16:31

Le prvih deset minut so se rokometarji Brežic kosali z igralci Krškega, nato pa so popustili. Tudi tokrat se je razigral Rudi Iskra, ki je sam dosegel 11 zadetkov, omeniti pa moramo še odlično obrambo vratarja Škoberneta, ki ima velike možnosti, da ga bodo proglasili za najboljšega vratarja na turnirju.

Za Krško so bili uspešni: Kovačič in Dobnik 1, Ganc 7, Šulc 4, R. Iskra 11, Florijan 1, Andrijaž 3, Stošek 1 in Bučar 2; za Brežice: Gorišek 3, Zagode 3, Buzančič 1, Božič 2, Stangelj in Zore 2 in Novak 3.

S. I.

SMUK NA JAVOROVICI

Pionirsko šolsko društvo „Polet“ na osnovni šoli Martina Kotarja v Šentjerneju, je priredilo na Javorovici prvenstvo šole v smuku v konkurenci cicibanov, mlajših pionirjev, starejših pionirjev in mlajših mladincev. Tekmovanja se bo udeležilo 70 tekmovalcev. Prvi trije v vseh kategorijah so prejeli diplome. Rezultati:

Cicibanke: 1. Nataša Kuhelj 59,9 sek., 2. Metka Maurin 96,3 sek., 3. Silva Zagorc 114,8 sek.; cicibani: 1. Tomaž Rešetič 42,5 sek., 2. Andrej Prah 45,7 sek., 3. Franci Kuhar 46,9 sek.; mlajše pionirke: 1. Zlatka Kuhar 71,0 sek., mlajši pionirji: 1. Ignac Bakše 33,0 sek., 2. Denis Strbenc 33,5 sek., 3. Anton Klemenčič 37,8 sek.; starejše pionirke: 1. Mojca Prah 32,1 sek., 2. Alenka Kovačič 32,8 sek., 3. Marjetka Vide 46,4 sek., starejši pionirji: 1. Jože Bregar 42,0 sek., 2. Marcel Zmavčič 44,5 sek., 3. Janez Zabkar 45,0 sek.; mlajši mladinci: 1. Tugo Plut 35,5 sek., 2. Slavko Sluga 38,5 sek., 3. Silvo Vinšek 39,5 sek., mlajše mladinke: 1. Romana Prah 36,7 sek.

JANEZ KUHELJ

TURNIR DVANAJSTIH

Novomeški namiznoteniški klub pripravlja za v nedeljo turnir dvanajstih najboljših igralcev Novega mesta. Začel se bo ob 8.30, vsi gledalci, ki bi si tekme radi ogledali, pa morajo v telovadnico priti v copatah.

Novomeške odbojkarice so iz leta v leto boljše in prihodnje sezono se bodo potegovala za naslov republiških prvakinj. Na sliki stojijo (z leve): Fila, Fabjančič, Ščuka, Dokl, Pilič, Gostiša, čepijo pa: Forte, Pučko, Rajer in Boh. (Foto: S. Dokl)

BREZ BESED

BREZ BESED

Dolenjski list pred 20 leti Dan borbenih žena

LETOS PROSLAVE mednarodnega dneva žena niso zajele samo ozki prireditelji na sam predvečer praznika. Tako je na primer terenska organizacija AFŽ IV. terena v Novem mestu že 28. februarja priredila proslavo skupno z OF in ZB na Grmu, združeno s kulturno prireditvijo, pogostitvijo vseh mater padlih borec in partizanskih vdov in v dobrih družabnih večerom. Zene tega terena, ki skrbe za vzgojo mladine, za politično izobrazbo v svojih vrstah in ne pozabljajo partizanskih družin, so pred 8. marcem samo na območju svojega terena pridobile 261 novih članov Društva prijateljev mladine ter zbrale 11.326 din članarine!

V RIBNICI na Dolenjskem bodo letos privrkat praznovati 26. marec kot občinski praznik kraja in spomin velike partizanske zmagosti nad italijanskimi okupatorji v Jelencem zlebu. Slavnosti se bodo začele že 21. marca in bodo trajale vse teden. Priredili bodo kulturne prireditve, slavnostne akademije, partizanske patrole pa bodo obiskale znane partizanske kraje. Po grinih bodo zagoreli kresovi, na grobovih padlih borec in zrtev pa bodo spominске svečanosti. Občinskemu odboru Zveze borec pomagajo pri tem delu vse organizacije v kraju.

ČLANI LOVSKE DRUŽINE Dolenjske Toplice so priredili v nedeljo, 22. februarja, pogon na divje svine v gozdu nad Gornjim Poljem. K lovcu Alojziju Gačniku, avtomehaniku iz Straže, je pridrvela skupina petih svinj. S tremi zaporednimi strelji je spretni lovec podrl tri svinje: eno staro in dve mladi. Stara svinja je imela pod kožo pravo zbirko.

ZADNJI ZAPADLI sneg je na debelo zasul tudi cesto Črnomelj-Nemška Loka-Stari trg, tako da ga je bilo preko hriba Miklerje mestoma nad en meter. Cesto so sicer kmalu prerolali s plugom, treba pa je bilo še razkldati izogibalšča. Medtem ko je uprava za ceste iz Kočevja to tako uredila do svoje meje, se v Črnomlju na to menda niso spomnili.

Iz DOLENJSKEGA LISTA 15. marca 1953

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Podsekaval drevo, ki je najj palo

(Na Dobovcu) je 6. t. m. zjutraj naglo-ma končal svoje življenje Martin Smodiš. Podsekaval je neko drevo, ki je najj palo, da je na mestu mrtev oblezal. Po njem žaluje vsa fara. Ranjki bil je poštenjak vseskozi. Naj se ga prijatelji in znanci njegovi v molitvi spomnijo. (D r z a v n i) zbor bode bva zboroval do 24. marca. Proračun se vedno nadaljuje. Naša poslanc g. Povše in Klun sta govorila o železničnem vprašanju. G. Povše je zlasti kazal, kako potrebno in koristno bi bilo, da država prevzema južno železnico v svojo oskrb. Dosedaj je ta železnica najdražja; streže tujcem, ne domačim; zatira najbolj slovenske kraje, ne le da večinoma zanemarja naš jezik, ampak daje bolj oddaljenim krajem tako nizke vozne cene - nam pa visoke - da z njimi ne moremo konkurirati. Da, res je tako. Da bi se le osredila vlada leta 1895, ko pretence pogodba južne železnice, ter jo res podražavila!

(P r a g a) je napravila na ulicah samo češke napise - grozen vik je po nemških listih; ko pa

je napravilo Brno, kjer je jako veliko Cehov, samo nemške, ni zakrlical nobenih teh liberalnih poštenjakov. (R u s i) se jako grdo drže, ker hote Bolgari spremeniti vstavo svojo tako, da bode mogel biti njih vladar tudi vere katoliške. Mi le želimo, da bi ta pridni in nadarjeni slovenski narod se povsem poprijel katoliške resnice, katero je vže spoznaval. (T a k o) visoke cene domače vino se ni imelo nikdar kakor letos. To je resnična beseda, ki se čisto čuje pri nas. Prodajalo se je vino - sedaj je vže težko dobiti - prodajalo se je po 13, 15, da celo 23 gld. Toda tako ceno ima le blago iz škropljenih vinogradov. Kedor ni škropil, ni ali nič pridelal, ali pa nekaj kislice, katere nihče ne mara. Gorje nevernim Tomažem! - So pa namreč pri nas tudi ljudje, ki nimajo za soli: kako bode kupil modro galico? Pomagajte nam!

Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. marca 1953

Zgodilo se je...

VEDNO LE „GOSPA“ - 69-letni Daniel in leto dni mlajša Eva sta se ločila. V zahtevi za ločitev na londonskem sodišču je ona zapisala, da jo je v 32 letih zakona mož le enkrat peljal v kino, da sta šla le enkrat na dopust (pa še takrat k sorodnikom) in da je v vseh 32 letih nikoli ni poklical drugace kot „gospa Daly“. Gospa bo poosej gospodična.

ZARADI PERJA - Avstralski ljubitelj redkih ptic je odšel 600 tamkajšnjih dolarjev prebrisan prodajalki, ki mu je prodala 12 redkih črnih ptic. Kako je bil razočaran, ko je čez nekaj dni šla s ptičev barva in je ugotovil, da so to povsem običajni ptici, ki jih na trgu prodajajo po dva dolarja! Ljubiteljstvo že, kaj pa znanje?

POMOTA STROJA - Kar 3.000 staršev, ki imajo otroke v pobožjevalnicah kalifornijskega mesta Sacramento, je dobilo račune, čeprav so svoje obveznosti že poravnali. Stroj se je zmotil, in ko so jeni očeli protestirali, je okrožno tožilo zahteval, da so tri tatisce napisale 3.000 vjudnih opravičil. Ni ga čez človeka!

SLADOLED - V dobi ne vavdnih rekordov se je v knjigo vpisal tudi 22-letni Skot, ki je potokel dosežanje rekorda v lizanju - kaj li zanju, zretju sladoleda. V 16 minutah je popravil 50 porcij sladoleda. Poročilo ne pove, če se mu je v želodu zaradi tega naredil hladilnik.

POSEBNA ZVESTOBA - Ameriški sociolog in psiholog Robert Sorensen, ki je raziskoval ljubezenske navade mladih ljudi med 16. in 19. letom, je ugotovil, da vsako drugo zvesto dekle doživlja med vsakim spolnim aktom vrhunec. Toda od tistih, ki rade menjajo fantje, jih doživi vrhunec komaj 29 odstotkov. Zanimivost: osem odstotkov deklet je priznalo, da so mesec dni pred anketno varale svoje prijatelje. In še en podatek: najmanj vsak drugi zvesti mladoletnik ima dobro spravevalo!

STRIDESET LET - Zdalj 58-letni Francoz se je 40 let vozil z avtomobilom, ne da bi povzročil eno samo nesrečo. Nič posebnega - je izpita ni imel. Ko ga je pred dnevi dohila policija, je izjavil: Kljub temu pa sem dokazal, da znam voziti avto!

KAKSNA KAZEN ZA SLONA? - V Braziliji je prišel pred sodišče slon, ki je z rlicem smrtno poškodoval 12-letno deklico, ko se je preveč približala areni. Sodišče ima le dve možnosti: ali bo delo slona ustreliti ali pa mu bo prepovedalo nastopiti v cirkusu.

DRAGA MIŠKA - Za miš, ki je zmagala na mišem svetovnem prvenstvu, je plačil kapev v Alberti 120 kanadskih dolarjev. Denar bod pobrlo društvo za varstvo živali. Hitra miš - veliko dolarjev!

HRABRI OČE - V živalskem vrtu v japonskem mestu Takoka se je otrok preveč približil kletki - levinja ga je zgrabila. Oče je skočil v kletko in se z golimi rokami spopadel z levnjavo za življenje 6-letnega otroka. Po nekaj minutah je levinja popustila: sin se ne bo kaj dni zdravil v bolnišnici, oče je dobil le nekaj pras.

SMRT ZA ROPARJE - V Nigeriji so javno usmrtili štiri roparje: dva izmed njih sta predlanski odvzela desetim potnikom na cesti 2.500 dolarjev. Odkar so lani uvedli smrtno kazeno za rop, so usmrtili že več kot 200 roparjev.

VEŠ NA 4. MAREC - Tudi tretji otrok britanske gospodnje Jean Scott se je rodil 4. marca - kot prva dva. Znanstveniki pravijo, da se to lahko zgodi enkrat v 48 milijonov primerih!

Dragocene petrolejke

Starine iz Vilfanove zbirke

Hinko Vilfan, nekdanji učitelj, ki ga je partizanska pot v XV. brigadi po dolgem in počez vodila tudi po Beli krajini, ima v vasi Dravce - nedaleč od znane Badovinčeve gostilne - pravi muzej v malem.

Njegova zbirateljska strast se je začela že 1916, ko mu je brat prinesel okrasni žebelj za vrata. Odlej je nabral številne dragoceno: po lastni oceni so največ vredne blizu 100 let stare petrolejke, znamenit dunjski izdelki.

Sicer pa v Vilfanovi zbirki najdemo tudi številne druge zanimivosti. Med leseni skrinjami nosi najstarejša napis 1837, med starimi likalniki na železo je se posebno zanimiv tisti, s katerim so likali peče. Med dragocenostmi je tudi lesen baročni Kristus iz polhograjske delavnice, brzokone še iz 17. stoletja.

In kateri predmet nosi najstarejši datum? Ko sva se pred dvema letoma o tem pogovarjala, je Vilfan najprej izbral bodež iz srednjega veka, potem pa je menil: „Bržkone bo to del lepo okrasnega lonca, ki so ga uporabljali kolesarji na Ljubljanskem barju!“ J. S.

Vilfanove petrolejke, izdelek dunajske šole, stare okrog 100 let ...

Naša muca

V Mišjem dolu me je pot zanesla mimo Jernejčkove hiše, kar vidim fanta, ki brez dela brca kamenje pred hišo, skače čez blatno lužo in pase dolgčas. „No, Janez, ali vse znaš v šoli, da takole brez dela postavaš naokoli?“ se obregnem. „Vse,“ mi je na kratko odrezal. „Kaj pa domače naloge?“ ga dalje vprašujem. „Tudi, te so zame mala reč,“ se brž pobaha. „A, tako torej. Jako sem radoveden, kako jih pišeš. Preberi mi eno od njih,“ ga poprosim. Akoravno nerad, stopi v izbo po zvezek, nekaj lista po njem, pa mi začne brati: „Naša muca. Naša muca je imela tri mlade. Eden je bil bel, drugi črn, tretji pa pisan. Najraje so pili mleko. Ko so odrasli, smo dva dali sosedovim, enega pa obdržali zase.“ „Lepo si napisal,“ sem ga

Skrivnostni Merkur

Washingtonska zdravstvena služba je uradno potrdila, da pred kratkim skupina njenih znanstvenikov ugotovila, da je med tistimi ženskami, ki s jmed nosečnostjo kadiljo znatno več spontanih splavov in mrtvih otrok.

Znanstveniki so namreč prišli do podatkov, da je kar 4.600 spontanih splavov posledica kajenja nosečnic. Dokazali so, da je kar 30 odstotkov več splavov pri ženskah, ki kadijo. Prav tako je znatno več mrtvo-rojenih otrok pri nosečnicah-kadilkah: za dobro četrtino.

Ko so delali poskuse na živalih, so znanstveniki dokazali, da je najbolj škodljiv ogljikov monoksid. Kajenje zmanjšuje dotok krvi v placento (posteljica, organ v maternici, ki hrani plod in po porodu izpade) in tako onemogoča plodu, da bi dobil dovolj kisika.

Prav tako je škodljivo tudi kajenje mater, ki doje. Z mlkom prenašajo v dojenčka znatno količino nikotina, hkrati s tem pa še introsamine, ki povzročajo raka.

Nevarnost raste sorazmerno številom pokajenih cigaret. Če pa kadilka neha kaditi v četrtem mesecu nosečnosti, ni njen plod v nič večji nevarnosti od plodu žensk, ki sploh ne kadijo. Toda za razliko od nekaterih zdravil, ki plodu najbolj škodujejo v prvih mesecih nosečnosti, so cigarete najbolj nevarne zadnjih šest mesecev.

Znanstveniki v Washingtonu zato opozarjajo: če hočete svojemu še nerojenemu otroku dobro, se med nosečnostjo in dojenjem odpoveste nikotinu!

Za zdravje še nerojenih otrok tka samoopoved matere gotovo ni previsoka cena. ...

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

23. Cigara je sedla na ploščad pred sivo stavbo. Izvelka bova primerka iz prjaljnika, da se nama ne zadušta, nato pa brž v laboratorij, da ogrejeva kotle in pripraviva epurve! Je ukazal doktor Cu.

Kot kreči sta zletela iz prjaljnika na tra Paradižnik in njegova soproga. Obležala sta tu, doktorja pa sta odšla v zlovesčno notranjost. Hladen veter je zavel iz pušcave, na vzhodu so se nakopičili svinčeni oblaki in iz dimnika se je pričel sukljati smrdljiv dim. V tem pa se je z desne oglašil rahel rop. Dragi bralci, če bi bila Paradižnikova pri zavesti v tem trenutku, bi zagotovo spet padla v nezavest! Prizor, ki se je zdajci nudil na desni, je presegal vsa kršno fantazijo. Proti laboratoriju se je zibal na svojih starih kolesih - njun kabriolet! Marsohod! Da! Spomnim se vendar, da smo našo ladjo zapustili visoko nad Marsom in da je ta nadaljevala svojo pot proti mestu pristanka, ki ni bilo nikjer drugje kot prav v Mojru odpadkov. In prav tu je bil Marsohodov revir: pridno je nabiral kameline po pušcavi.

Cigaretna smrt

Nosečnice, ne kadite!

Washingtonska zdravstvena služba je uradno potrdila, da pred kratkim skupina njenih znanstvenikov ugotovila, da je med tistimi ženskami, ki s jmed nosečnostjo kadiljo znatno več spontanih splavov in mrtvih otrok.

Znanstveniki so namreč prišli do podatkov, da je kar 4.600 spontanih splavov posledica kajenja nosečnic. Dokazali so, da je kar 30 odstotkov več splavov pri ženskah, ki kadijo. Prav tako je znatno več mrtvo-rojenih otrok pri nosečnicah-kadilkah: za dobro četrtino.

Ko so delali poskuse na živalih, so znanstveniki dokazali, da je najbolj škodljiv ogljikov monoksid. Kajenje zmanjšuje dotok krvi v placento (posteljica, organ v maternici, ki hrani plod in po porodu izpade) in tako onemogoča plodu, da bi dobil dovolj kisika.

Prav tako je škodljivo tudi kajenje mater, ki doje. Z mlkom prenašajo v dojenčka znatno količino nikotina, hkrati s tem pa še introsamine, ki povzročajo raka.

Nevarnost raste sorazmerno številom pokajenih cigaret. Če pa kadilka neha kaditi v četrtem mesecu nosečnosti, ni njen plod v nič večji nevarnosti od plodu žensk, ki sploh ne kadijo. Toda za razliko od nekaterih zdravil, ki plodu najbolj škodujejo v prvih mesecih nosečnosti, so cigarete najbolj nevarne zadnjih šest mesecev.

Znanstveniki v Washingtonu zato opozarjajo: če hočete svojemu še nerojenemu otroku dobro, se med nosečnostjo in dojenjem odpoveste nikotinu!

Za zdravje še nerojenih otrok tka samoopoved matere gotovo ni previsoka cena. ...

Naša muca

V Mišjem dolu me je pot zanesla mimo Jernejčkove hiše, kar vidim fanta, ki brez dela brca kamenje pred hišo, skače čez blatno lužo in pase dolgčas. „No, Janez, ali vse znaš v šoli, da takole brez dela postavaš naokoli?“ se obregnem. „Vse,“ mi je na kratko odrezal. „Kaj pa domače naloge?“ ga dalje vprašujem. „Tudi, te so zame mala reč,“ se brž pobaha. „A, tako torej. Jako sem radoveden, kako jih pišeš. Preberi mi eno od njih,“ ga poprosim. Akoravno nerad, stopi v izbo po zvezek, nekaj lista po njem, pa mi začne brati: „Naša muca. Naša muca je imela tri mlade. Eden je bil bel, drugi črn, tretji pa pisan. Najraje so pili mleko. Ko so odrasli, smo dva dali sosedovim, enega pa obdržali zase.“ „Lepo si napisal,“ sem ga

Z naših vtov

Samo za krave

Ko so 2. marca metliški odborniki razpravljali o razvojnem programu stanovanjske gradnje, se je za kneta nebora in mlajšega gospodarja potegnil inž. Janez Gačnik, direktor zadruge: - Po novem bodo do kreditov za gradnjo lastnih hiš lahko prišle vse kategorije prebivalstva, le napredni mlajši kmetovalci te ugodnosti ne bo deležni. Tak lahko dobi posojilo le za gradnjo hleva ali gospodarstvskega poslopja, za hišo pa ne. Se pravi, da lahko samo njegove krave živijo v lepem, sodobnem in tako rekoč v komunizmu, on sam pa te pravice nima!

NENAVADNA VOLILKA - Čeprav je dan prej umrla, je bolna Francozinja volila na zadnjih volitvah. Svoj volilni listek je poslala iz bolnišnice po pošti dan pred volitvami. Francoski zakon to dopušča ...

»Gazela« zbirala zlato

Ko ji je bilo 16 let, se je poročila. Vsakdo iz pevskega sveta ju je poznal: Esther Ofarim, neju Izraelko s srijimi očmi, in Abja, menažerja in hkrati soproga. Toda zakon je šel v franže, pevske kariere je bilo na mah konec.

Z 31 let je poskusila „gazela“ na novo - toda sama. Ofarim (po izraelski gazela), nekoč plašno bitje, nežnejše od srne, je pogumno stopila pred občinstvo. Ne samo njen glas, vse na njej se je spremenilo. Postavo ji zakrivala dolga, široka obleka, kakršno nosijo žene v njeni domovini kot zaščito proti zgočemu soncu. Medtem se je razvila tudi v sladkega „kebrčka“.

Zlate ploščice se ji nizajo kot kuhinjski krožniki. Deležna pa je usode vseh „zvezd“ take in drugačne sorte: tudi njeno zasebno življenje si lasti javnost.

Muri se je začudeno vohal in stoptical ob rakvi. Zvrstilo se se govorniki in domači pevci so Edvardu odpeli nekaj pesmi, godba pa je odigrala zalostinko. Med polaganjem rakve v grob se je oglašil še lovski rog, ki je dvignil tudi Murija, da je začel presunljivo bevsati ...

Z nami vred se je tudi Muri vrnil s pokopališča. Z domačimi je odšel v opustelo hišo, kjer pa ni dolgo vzdržal, pogrešal je svojega gospodarja. Vrnil se je na pokopališče, vohal ob sveči gomili, hodil okoli nje, stekel domov, nato pa se spet znova in znova vrnil k svojemu mrtvemu gospodarju. To je počel še vse naslednje dni. Začel je razgrinjati vence na gomili in odkopavati zemljo, da bi prišel do svojega gospodarja-lovca, ki je odšel v neznanu lovšča. Njegove tačice pa so bile preslabotne, da bi prekopale zemljo, ki je prekrila gospodarja. Čeprav je minil že mesec dni od pogreba, pes Muri se vedno zvesto obiskuje grob svojega gospodarja.

SKOK NA MARS

23. Cigara je sedla na ploščad pred sivo stavbo. Izvelka bova primerka iz prjaljnika, da se nama ne zadušta, nato pa brž v laboratorij, da ogrejeva kotle in pripraviva epurve! Je ukazal doktor Cu. Kot kreči sta zletela iz prjaljnika na tra Paradižnik in njegova soproga. Obležala sta tu, doktorja pa sta odšla v zlovesčno notranjost. Hladen veter je zavel iz pušcave, na vzhodu so se nakopičili svinčeni oblaki in iz dimnika se je pričel sukljati smrdljiv dim. V tem pa se je z desne oglašil rahel rop. Dragi bralci, če bi bila Paradižnikova pri zavesti v tem trenutku, bi zagotovo spet padla v nezavest! Prizor, ki se je zdajci nudil na desni, je presegal vsa kršno fantazijo. Proti laboratoriju se je zibal na svojih starih kolesih - njun kabriolet! Marsohod! Da! Spomnim se vendar, da smo našo ladjo zapustili visoko nad Marsom in da je ta nadaljevala svojo pot proti mestu pristanka, ki ni bilo nikjer drugje kot prav v Mojru odpadkov. In prav tu je bil Marsohodov revir: pridno je nabiral kameline po pušcavi.

DL	ZNANSVENIKI NO RAZ-MISLANJE	B OG ZORAV-STVA	LING PEHR	PIJACA	F IN ATLET	AMPER	POLOM	BOJ S PESTMI	OOD. STARORIM LEGIJE
TELESNA VZGOJA									
DUMNOVI-TOST							GR. BOG VETROV RANER		
VSE V REDU				PREB. REŠIVA KOVA					
CAPKOVA DRAMA MANGAN				GR. NOV V I. S. VOJ. PONDS					DL
FOSFOR	IZDEL. GOSLI	AFR. DEZELA PREKOP				HERCE-GOVCE ZIZELKA		VSILJENA USTAVA	
VOJNA ZIVAL			PAPEŽ						
SHARIF			KITAJSKA						
N A S PEVEC			VELIKA-NOVIC	IMPRESIA NARODNO-OSV. BOJ				YODA LUMC DOMACA HLISA	
7			PESN. OBLIKA					ORGAN VIDA	
TKANINA			J E D					SEV. PTICA	

»Gazela« zbirala zlato

Ko ji je bilo 16 let, se je poročila. Vsakdo iz pevskega sveta ju je poznal: Esther Ofarim, neju Izraelko s srijimi očmi, in Abja, menažerja in hkrati soproga. Toda zakon je šel v franže, pevske kariere je bilo na mah konec.

Z 31 let je poskusila „gazela“ na novo - toda sama. Ofarim (po izraelski gazela), nekoč plašno bitje, nežnejše od srne, je pogumno stopila pred občinstvo. Ne samo njen glas, vse na njej se je spremenilo. Postavo ji zakrivala dolga, široka obleka, kakršno nosijo žene v njeni domovini kot zaščito proti zgočemu soncu. Medtem se je razvila tudi v sladkega „kebrčka“.

Zlate ploščice se ji nizajo kot kuhinjski krožniki. Deležna pa je usode vseh „zvezd“ take in drugačne sorte: tudi njeno zasebno življenje si lasti javnost.

Muri se je začudeno vohal in stoptical ob rakvi. Zvrstilo se se govorniki in domači pevci so Edvardu odpeli nekaj pesmi, godba pa je odigrala zalostinko. Med polaganjem rakve v grob se je oglašil še lovski rog, ki je dvignil tudi Murija, da je začel presunljivo bevsati ...

Z nami vred se je tudi Muri vrnil s pokopališča. Z domačimi je odšel v opustelo hišo, kjer pa ni dolgo vzdržal, pogrešal je svojega gospodarja. Vrnil se je na pokopališče, vohal ob sveči gomili, hodil okoli nje, stekel domov, nato pa se spet znova in znova vrnil k svojemu mrtvemu gospodarju. To je počel še vse naslednje dni. Začel je razgrinjati vence na gomili in odkopavati zemljo, da bi prišel do svojega gospodarja-lovca, ki je odšel v neznanu lovšča. Njegove tačice pa so bile preslabotne, da bi prekopale zemljo, ki je prekrila gospodarja. Čeprav je minil že mesec dni od pogreba, pes Muri se vedno zvesto obiskuje grob svojega gospodarja.

Esther Ofarim

TATVINA PO TELEFONU

Narednik Carey iz državne policije je stopil iz avtomobila pred Samovo bencinsko postajo. Tam sta ga čakala šerif Holden in pa Sam.

Serif si je pomaknil klubok na tlinik in dejal: - Carey, lopova je imam. Predal ti ga bom, ker ta tatvina sodi na tvoje področje.

Carey se je obrnil k Samu in ga vprašal: - So te roparji po telefonu? - Da, - je pritril Sam. - Danes popoldne je zavonil telefon v moji pisarni. Slišal sem pridušen glas: „Ste na muhi puške s teleskopom. Če boste strelili tako, kot vam bom rekel, se vam ne bo nič zgodilo.“ Najprej sem pomislil, da gre za šalo. Stopil sem k vratom in pogledal okrog. Ker sem v dolini, lahko vidim samo hišo sodnika Bensona in del zgradbe na hribu na drugi strani doline, kjer je Moorova trgovina. Tedaj sem se prepričal, da mi res opazujejo. Rekel je: „Umaknite se s praga, če vam je življenje drago!“ Dobro vas vidim iz telefonske govornice, in če se ne umaknete, bom dal prijatelju, ki ima puško, znak.

- Telefonska govornica je pred Moorovo trgovino, - je pripomnil šerif Holden in pokazal s prstom.

Narednik Carey je pogledal tja: - Predal je za puško. Govornica je oddaljena več kot miljo pa še drevje deloma zasira pogled. Mima tega je bi mogel streljati pred trgovino, ne da bi ga kdo videl. Kaj je bilo potem, Sam? - Moški pri telefonu je nato rekel: „Dajte vse denar, ki ga imate, v torbo. Ne spuščajte slušalke. Pojdite nato na cesto, in ko pridete do ovinka, pusite torbo na zemljišču, ki so ga razrili za novo tovarno. Takoj se vrnite nazaj. Če po poti koga srečate, se ne pogovarjajte z njim.“ Dal sem 260 dolarjev v torbo in stekel po cesti do gradbišča. Vrnil sem se, kolikor sem hitro mogel. Nisem spustil slušalke, ko sem odšel. Spet sem jo vzel in zaslišal glas: „Pametno ste ravnali. Moj prijatelj je šel po torbo, zapomnite pa si, da vas še vedno opazujem. Naslednje pol ure ne hodite k telefonu. Če se ustavi kak avto zaradi bencina, držite jezik za zobmi in ne dajate nobenih znakov. Sicer bom ubil vas in stranko. Sedaj je točno 2.15. Ob tri četrt na tri lahko napravite, kar hočete. Prep. pa ne!“

- Na Samovo telefonski poziv, - se je vmešal šerif, - sem takoj prišel sem. Skupaj sva odšla na gradbišče. Torbe z denarjem seveda ni bilo. Ker pa imam Dannyja Judda v zaporu, nima smisla, da izgubljamo časa. Pojdimo, Carey. Lahko prevzamem svojega zapornika.

- Ne da bi bil pozoren na šerifove besede, je Carey rekel Samu: - Koliko časa je preteklo, odkar je zavonil telefon, pa do takrat, ko si odšel s torbo? - Sam je nekaj časa razmišljal: - Več kot deset minut. - Carey je pogledal proti veliki hiši sodnika Bensona.

- Iz tiste hiše se vidi bencinska postaja. Z daljnogledom lahko vidim vsako gubo na Samovih oblačih. - je zavpil šerif. - Se ti je zmešalo, da obtožuje sodnika? - je dejal šerif. - Se nikoli nisem obtožil. Kdo še živi tam? - Njegova žena, vendar je že dva meseca v postelji, ker je bolna. Tam stanujeta tudi Bert Kahn in njegova žena Bertha. Delata za sodnika. Minili teden je prišel na obisk tudi njegov nekdanji Bill Benson.

- Od kod je prišel? - Iz Kalifornije. Tam študira na univerzi. Slišal sem, da je edini sodnikov sorodnik in da mu bo tu zapustil vse premoženje.

Narednik Cary je zavpil policajcu, ki je še vedno sedel za krmilom avtomobila. - Jerry, v tistile hiši stanuje fant, ki se imenuje Bill Benson. Pripelji ga na zaslišanje.

Petnajst minut kasneje je Bill Benson sedel v pisarni bencinske postaje. Imel je okoli dvajset let, bil je visoke rasti in elegantno obblečen. Zraven njega je stal namršen sodnik Benson.

Serif Holden je rekel: - Sodnik, to ni moja ideja. Smo izven vsakega območja in primer sodi v pristojnost narednika Careya. - Tako je, - je potrdil Carey. Nato je pogledal Billa Bensona. - Tako je, - je izjavil Benson. Ogljalsi si boste položaj, če tako poveste, kje je torba z 260 dolarji.

- Ne vem, o čem govorite, - je dejal Bill Benson mirno. - Po zakonu morate odgovoriti na vprašanje, - ga je opomnil sodnik.

- Nimam kaj skrivati, stric. Odgovarjal bom na ta neumna vprašanje. To me zabava.

- Vem, da te telefonirali Samu in ga prepričali, da ga ima vaš prijatelj na muhi. Ko je Sam pustil torbo z denarjem na gradbišču, so te zahtevali, ste šli skozi gozd in jo vzele. Spretno ste si zamislili to tatvino, niste pa mogli predvideti, da vas bo videl deček, ki je v gozdu nastavljal zajcem zanke.

- To je laž! Nihče me ni videl! Prazil sem, ... ker je razburil Bill Benson, ki se očitno ni zavedal, kaj govori, dokler ni sodnik zavpil: - Bedni tat!

Dežurni poročajo

DO IZTRENITVE – Postaja milice Novo mesto je 7. marca ponoči pridržala do iztrenitve Hrasta Vrhovška iz Novega mesta, ker se je v hotelu Kandija nedostojno obnašal, pretepal in razgrajal.

MOPED JE IZGINIL – 6. marca zvečer je nekdo z dvorišča hotela Kandija v Novem mestu odpeljal moped NM 55-981, last Martina Plantana iz Hrušice. Moped je bil vreden 2.000 din.

PUSTIL V JARKU – 8. marca ponoči je nekdo Marjanu Poloviču iz Kristanove ulice v Novem mestu odpeljal osebni avtomobil. Neznanec se je z avtom vozil naokrog, potem pa ga je pustil v Prečni, kjer so ga naslednji dan dopoldne našli.

KJE JE PRINZ? Manj sreče je imel NSU rdeče barve, last Dušana Jarca iz Prečne, ki je 8. marca ponoči izginil izpred hiše. Kdo se je s tem avtom odpeljal, še ugotavljajo.

VLOM V GARAZO – 8. marca ponoči so neznanec vlomili še v garazo Marije Jakelj v Prečni. Miličniki so ugotovili, da so storili vrata odprla na silo, poškodovali pa so tudi avtomobil.

VINJEN JE VOZIL – Miličniki iz Mokronoga so 9. marca zvečer pridržali do iztrenitve Janeza Vrana iz Pečje pri Litiji, ker je očitno vinjen vozil motorno kolo. Prijavili so ga tudi sodniku za prekrške.

VLOM V VIKEND – 10. marca je novomeški miličnikom prijavil Novomeščan Jože Ferlič, da je nekdo vlomil v letno hišico, ki jo imajo Ferličevi na Otočcu. Vlomilec je prišel skozi straniščno okno v notranjost, si vse ogledal in odšel, ne da bi kaj odnesel.

DENARNICA JE IZGINILA – Antonu Ljubiju z Muhaberja je nekdo zadnje dni prejšnjega tedna ukradel iz dnevnice sobe denarnico z 2.600 din gotovine. Za tatom poizvedujejo.

TORBICA JE MIKAVNA – Marija Gričar iz Ločne je 10. marca zvečer pustila v osebem avtomobilu, parkiranem pri delavski restavraciji v Novem mestu, torbico in šla v kino. Neznane zmikavta je torbica zamakala. Odpri je trikotno okence avta in iz torbice vzel čez 1.000 din gotovine.

BREZ IZPITA

10. marca popoldne je vozil proti Ljubljani tovornjak Radomir Veljovič iz Pečincev. Vozil je brez voznškega izpita in neprekinjeno 15 ur. V Podgračnem je zapeljal na desni rob ceste, zadel v ograjo, jo porušil v dolžini 24 metrov in se po 12 metrov globokem nasipu prvrnil proti Savi, kjer je obstal na strehi. Med prevračanjem so iz tovornjaka padli vročan in dva sopotnika. Hudo sta bila poškodovana sopotnika Radovan Gazibarič in Živan Nikitovac, laže pa se je poškodoval tudi voznik. Škode na tovornjaku je za okrog 35.000 dinarjev.

Praznovanje

„Danes je vaš dan, dekleta,“ so rekli možje v službi in naročili pijačo. In so ga srknili na zdravje in junaško srečo. Nekdo se je zmisli in dal še za en liter, drugi in tretji sta dala za jedačo, nekaj so primaknile še ženske – pa so imeli proslavo osmega marca...
„Poldi,“ je dejal Štefuc in uščipnil tajnico v napeto zadnjico – „všče si mi, da veš...“
„Kaj ne poveste, tovariši! Mar mislite, da vam verjamem?“ Tu ga je zvedavo in zapeljivo pogledala. „Saj imate vendar ženo doma; ženo, ki vas zdaje čaka, da ji prinesete rožico...“
Štefuc je zamahnil z roko in zagodrnjal:
„Pozabi, dekle! Tiste babe ne prenašam...“ In stegnil je roko in si brhko Poldi posadil na kolena.
Takemu zgledu so sledili tudi drugi tovariši in koj je bilo ozračje bolj veselo. Še so naročili pijače in jedače in nekdo je skočil po gramofon in po plošče. Nato so plesali in se stiskali, da je bilo veselje. Ura pa je tekla in kmalu se je dan prevesil v temno noč...
„Dekleta, gremo še v bar!“ je zatulil Štefuc in vsi so mu huronsko pritrtili.
Medtem pa so Štefuc doma čakali žena in trije otroci. Žena je skuhalo nekoliko boljše kosilo in vsi so pričakovali, da se bo očka pojavil na pragu, se nasmejati in mami izročil šopek rož. Pa nič! Kosilo je bilo postano, ko so ga pojedli, in večerja je bila mrzla, ko očeta še ni bilo.
„Poldi, te lahko spremim?“ je Štefuc spraševal že proti jutru in dekle je privolilo...
Sonce je bilo že visoko na nebu, ko je Štefuc priklovratil domov. Bil je utrujen, zaspan in še vedno pijan...
„Kod si hodil?“ ga je vprašala žena.
„Kuš, baba, ti pa tiho bodi!“ je zatulil Štefuc in tresčil žensko s pestjo v obraz, da jo je kojoblila kri.
„Saj ti nič nočem... Le kot žena bi rada vedela, kje si bil, ko te večer, za moj praznik, ni bilo?“
In padlo je drugič in tretjič in še večkrat. Vmes je Štefuc vpil in zmerjal, da so se začeli zbirati sosede. Mirili so ga in rotili, pa ni nič pomagalo. Tepel in zmerjal je dalje, vse dotlej, da niso poklicali miličnikov, ki so Štefuc odpeljali v pripor, kjer je ostal do iztrenitve...
Tako je bilo praznovanje Štefuceve žene. Kdo ve, koliko takih Štefucev še lazi okrog?

JAKA PRAVICNIK

Dvakrat zakleni, nič ne verjemi

Med 1265 kriminalnimi dejanji, s katerimi se je lani ukvarjala uprava javne varnosti v Novem mestu, je bilo največ tatvin, vlomov in goljufij — Naraščajo tudi kazniva dejanja zoper moralo

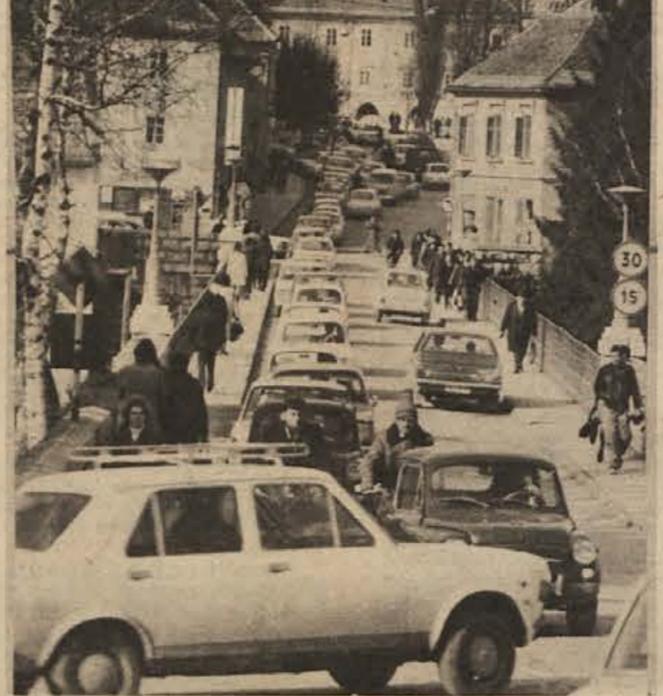
Ni smešno, če kdo vhodna vrata kar naprej zaklepa in zvečer pogleda, če je vse dobro zaprto, ali pa je nezaupljiv do tujca, ki se slučajno pojavi in veliko govori. Smo prehodno področje, kamor prihajajo preizkušat svoje sposobnosti tudi kriminalci od drugod.

Letno poročilo novomeške uprave javne varnosti kaže v letu 1972 4-odstoten porast kriminalitete na tem območju. Medtem ko so v letu 1971 obravnavali 1.305 kaznivih dejanj, jih je bilo lani 1.355. Porast kriminala je največji pri vlomnih tatvinah, teh je za 52 odstotkov več. Zakrbnjuje pa je, da je 38 odst. vseh storilcev kaznivih dejanj mladolletnih in da je v taki družini tudi vedno več otrok.

Prav tako nam lahko daje misliti podatek o 18-odstotnem povečanju kaznivih dejanj zoper osebno dostojanstvo in moralo. Bilo je 6 posilstev in še 7 primerov tovrstne kriminalitete.

Na območju občine Črnomelj v zadnjih dveh letih pri skupnem številu kriminalnih dejanj ni bistvenih sprememb, pač pa je bilo lani občutno več navadnih tatvin in odvezov motornih vozil. Pri odkrivanju storilcev so bili tu najbolj uspešni na celotnem območju UJV, saj je ostalo neraziskanih le dobrih 13 odst. kaznivih dejanj.

V metliški občini je bil porast kriminala največji, saj gre za 53 odst.

Kadar se proti 14. uri začne na novomeskem mostu zgoščevati promet, ima marsikateri voznik slab občutek. Kaj pa, če stari veteran nima v sebi več dovolj moči? Že vegasta ograja in luknje v tleh na pločniku za pešce dajejo vtis šibkosti. Prometa pa je vedno več... (Foto: Sandi Mikulan)

Marec smo slabo začeli

Prve dni meseca 9 mrtvih na cestah ožje Dolenjske, medtem ko prej dva meseca ni bilo smrtnih nesreč — Bilanca kaže: 26 mrtvih v februarju na slovenskih cestah

Ena žrtev prometne nesreče v Beli krajini, 8 mrtvih na avtocesti med Trebnjem in Karteljevem — to je tragična bera hudih prometnih nesreč, ki so se prve štiri dni marca zgodile na ožjem dolenskem območju.

Skupno je bilo na cestah naše republike v prvih dveh mesecih letošnjega leta že 66 žrtev prometnih nesreč. Samo v preteklem tednu je na ta način umrlo 6 ljudi, 60 je bilo huje ranjenih in 92 laže poškodovanih.

Bilanca nesreč za ves februar, ki je najkrajši mesec (tudi z vremenom smo imeli srečo), kaže vseeno tragično podobo. Na cestah je umrlo 9 ljudi za volanom: Najstarejši je imel 66 let, najmlajši pa jih je izpolnil 22. Žrtve teh ljudi so bili trije čez 70 let stari ljudje, en 11-letni otrok, ostalih 6 pešcev je imelo povprečno starost 48 let. Poleg 9 voznikov avtomobilov je izgubilo življenje ob trčenjih še 6 sopotnikov.

Če podrobneje pogledamo samo nesreče zadnjega tedna, ko se je februar prevesil v marec, ugotovimo, da je pri 111 hujših prometnih nesrečah v 95 primerih krivda na avtomobilistih, v 28 primerih so krivi pešci sami, kolesarjem pa pripisujejo krivdo za 11 hudih nesreč v tem tednu. Vzroki nesreč so ocenjeni tako: prevelika hitrost 22 primerov, nepazljivost 15 primerov in vinjenost kar 17 primerov. V 54 primerih gre torej za očitno malomarnost, objestnost in egoizem. Kajti kdor pijačo sede za krmilo avtomobila, ne ogroža le sebe in svojih sopotnikov, ampak tudi življenja drugih na javnih cestah. Še mar temu reče kako drugače kot egoizem? R. B.

PRETEP V ŠENTJERNEJU

9. marca popoldne so morali šentjernejski miličniki pridržati do iztrenitve Valentina Huderovca z Gmajne, Gregorja Huderovca iz okolice Mokronoga, Vinka Kovačiča iz Dol. gozda pri Leskovcu in Jurta Jurkoviča iz Rimša. V Šentjerneju so se namreč sprli in pretepal, razen tega pa razgrajali še v Cvelbarjevi gostilni. Cigani pretepači so prijavljeni sodniku za prekrške.

več takih primerov kot v letu 1971. Najbolj so se razpasle razne tatvine, imeli so gospodarski kriminal, neraziskanih pa je ostalo 20,4 odstotka kaznivih dejanj.

Na območju občine Novo mesto pri številu kaznivih dejanj glede na prejšnje obdobje ni omejenih vrednih razlik, pač pa se spreminja struktura kriminala. Medtem ko je manj telesnih poškodb, je bilo za 58 odst. več vlomov, na področju poslovne kriminalitete pa je bilo v obravnavi 54 primerov. Neraziskanih je ostalo 34,2 odst. kaznivih dejanj.

Tudi na trebanjskem območju je bilo manj kaznivih dejanj zoper življenje in telo ter več vlomov, odkrili pa so še 8 primerov gospodarskega kriminala. V tej občini je zaenkrat ostalo zavritih v temo 29 odst. vseh kaznivih dejanj.

Za odkrivanje kriminala v preteklem letu so v 845 primerih podali prijavo oškodovanci sami, 117 prijav je prišlo na UJV iz delovnih organizacij, 204 primere pa so odkrili sami. Največ teh sodi v področje poslovne kriminalitete.

R. BAČER

NAŠLI MOPED

Moped, last družine pionirjev-prometnikov osnovne šole v Kočevju je 1. marca izginil iz kolesarnice v petem bloku v Podgorski ulici v Kočevju, kjer je bil v popravilu. Iskali so ga miličniki in vsi šolarji. Pionirji so videli „huligane“ (tako so jim namreč rekli pionirji), ki so se vozili z ukradenim oziroma sposojenim mopedom po mestu, stadionu in ob Rinži, vendar so jim vedno ušli. 3. marca pa sta šolarja Vilko Znidaršič in Matjaž Vajs našli moped v sosednjem bloku.

Karambol na maketi

Če med vožnjo pravočasno, pravilno in mirno ukrepamo, lahko v večini primerov najdemo izhod iz nevarne cestnoprometne situacije. Velikokrat igra pomembno vlogo pri tem voznikova izkušnost, zato rek, da je šofer z eno nogo v grobu, z drugo v zaporu, ne drži. Seveda ne moremo nič narediti, če vozilo nepričakovano trešči v naš avto, z gotovostjo pa lahko trdimo, da je že velikokrat prišlo do usodnih nesreč, ki bi se jim bilo dalo izogniti, če bi bil v kritičnem trenutku eden od voznikov ravnal drugače, kot je.

Prav zato menim, da bi morali način dela v šoferskih solah malce spremeniti in več časa posvetiti teoretičnemu pouku. Prav gotovo bi bilo koristno ob maketi doživeti karambol in se spoznati z nevarnimi situacijami na cestišču. Tako bi se voznik v praksi ob nevarnem trenutku za volanom manj zbeгал in bi imel več možnosti, da se on in njegov avto nepoškodovano izogneta nesreči. Če že potem, ko se je spretno izognil otroku ob nepričakovanem prečkanju ceste, zavpije skozi okence: „Ti mulec, te bom premlatil!“ ne bo posebne škode. Duška si bo dal in s tem bo opravljen. Bolje, kot ob kravem trupelcu čakati miličnika. J. PEZELJ

ŠMIHEL: V KOMUNALCA — 7. marca zjutraj se je Silvo Mišjak iz Regerče vasi peljal z avtom proti mestu, pri osvojni šoli v Šmihelu pa je tresčil v vozilo za čiščenje ulic, last novomeškega komunalnega podjetja. Silvo Mišjak in sopotnica Nada Mišjak sta se laže poškodovala, gmotne škode pa je za 6.000 din.

ROSALNICE: TRAKTOR V AVTO — 7. marca popoldne sta si pri lesenem mostičku v Rosalnicih pri Metliki pripeljala naproti neregistriran traktor, ki ga je vozil domačin Julij Bric, in osebni avto z Metličanko Nevjo Sertič. Med srečanjem je traktor zapeljal v levo in trčil v osebni avto. Škode je za 9.500 din.

DOBRUŠKA VAS: V TOVORNJAK — Novomeščan Franc Novak je 8. marca zvečer vozil osebni avto mimo Dobruške vasi proti Novemu mestu, tedaj je njegovo vozilo zaneslo v levo, naravnost v tovornjak Jožeta Kosmača z Jesenic. Škode je za 4.500 din.

STARI TRG: AVTO V ZID — Osemletni Mirko Janc iz Praproče se je 10. marca dopoldne s ponijem peljal iz Starega trga proti Trebnjemu. V Starem trgu je pri

Zlata jama zakopana?

Drugič je občinsko sodišče v Novem mestu sodilo Ruži Šmalc — Spet spoznana za krivo

Za ponarejanje uradnih listin, za ponaređitev in uničenje uradne listine in za poneverbo v znesku 8.836 din je občinsko sodišče v Novem mestu že maja 1970 izreklo kazen Novomeščanki Ruži Šmalc, ker se je kot blagajničarka in knjigovodkinja pri takratnem pogrebnem zavodu spustila v gospodarski kriminal. Zadeva je imela v javnosti velik odmev, ker se je istočasno razvedelo, da so v tem kolektivu izplačevali zelo visoke osebne dohodke, obenem pa drago računali storitve.

Osebnih dohodki so bili, kot je ugotovljeno, izplačani po pravilniku, ki je že pred šestimi leti dovoljeval 6.000 din zaslužka na mesec, obtožba o poneverbi pa se je spet izkazala za utemeljeno. Šmalcova se je zoper prvo sodbo

Več voznikov, manj članov

Kje opravljati izpite? Premalo inštruktorjev in druge težave sevniškega Avto-moto društva

So vozniki jeklenih konjičev pričeli varčevati na nepravem koncu? Pri AMD Sevnica so ugotovili kot marsikje, da število članov iz leto v leto pada. Predlani so imeli 270 članov, lani le 176, letos kaže še mnogo slabše. To je seveda v nasprotju s številom novih voznikov. Samo v začetku letošnjega leta so jih izšlo 35. Da bo pritisk še huj, kaže podatek s prvega letošnjega zdravniškega pregleda: kar 70 krmila željnih občanov!

To pa ni edina težava, s katero se ubada sevniško AMD. Predsednik France Avsec omenja še druge. „Premalo inštruktorjev. Mnogo truda je bilo, da smo prišli do sodobnih učnih prostorov na primernem mestu in z vsopotrebno opremo. Nabavili smo 4 nova vozila za poučevanje praktične vožnje. Žal pa vozila niso izkoriščena. Po novih predpisih sme namreč sedem kandidat za voznika za krmilo šele takrat, ko opravi društveni test. Takrat pa nastane velik naval, vsi morajo naenkrat voziti.“

— Izhod iz tega položaja? „Delo z mladimi. Okrepiti nameravamo pionirsko sekcijo, ki je bila pred leti med najuspešnejšimi v republiki, saj je zato dobila tudi go-cart. Vključili bomo nekaj mladih miličnikov, ki kažejo zanimanje.“

— Kako priti do več članov?

„Z vsakoletnim prvomajskim izletom pridobimo precej novih članov; dosti je takih, ki nimajo vozil. Na teh izletih do morske obale prevozimo okrog 500 km, vmes so razne preizkušnje in dosti zabave.“

Večina ljudi vse premalo pozna vzgojni namen avto-moto društev. Gre jim le za to, da pridejo do izpita. Sicer izdatkov tudi ne manjka, zato marsikdo okleva odšteti še 100 dinarjev za članarino. Upad članstva namreč sovpadla s podražitvijo članarine pred leti. Vseeno pa se za ta denar dobi dosti: poleg zanimivega članskega gradiva, mesečne revije še kup uslug v delavnicih AMD. Že tehnični pregled se izplača. Sicer pa je to tudi edina organizacija voznikov, ki se v državnem merilu bori proti podražitvam. Zakaj potem ne bi bili organizirani? A. Z.

KRONIKA NESREČ

NOVO MESTO: VOJAKA JE PODRL — Stanislav Hribar iz Male Bučne vasi je 4. marca zvečer na Ljubljanski cesti podrl vojaka Ivana Varga, ki je nenadoma prečkal cesto. Hudo poškodovanega vojaka so odpeljali v novomeško bolnišnico. Na avtomobilu je za 800 din škode.

MALI SLATNIK: POT NI BILA PROSTA — Ivan Luzar iz Gor. Suhadola se je 4. marca zvečer peljal iz Novega mesta proti Ratežu. Na Malem Slatniku je z leve strani nenadoma pripeljal na cesto Viktor Mikec z osebnim avtomobilom nemške registracije in trčil v Luzarjev avto. Luzar je bil laže poškodovan, na avtomobilu pa je za 20.000 din škode.

NOVO MESTO: NEPREVIDNO PREČKANJE — 6. marca popoldne je Jože Rifej z Malega Slatnika vozil avto po Ljubljanski cesti v Novem mestu, ko je pri samopostrežni trgovini nenadoma prečkala cesto 61-letna Rozalija Knap. Avtomobilist jo je zadel, zbil na tla, nato pa odpeljal v bolnišnico. Ostala je na zdravljenju, medtem ko gmotne škode ni veliko.

SMIHEL: V KOMUNALCA — 7. marca zjutraj se je Silvo Mišjak iz Regerče vasi peljal z avtom proti mestu, pri osvojni šoli v Šmihelu pa je tresčil v vozilo za čiščenje ulic, last novomeškega komunalnega podjetja. Silvo Mišjak in sopotnica Nada

gostišču „Zora“ zavil v levo, tedaj pa je za njim pripeljal z avtom Vinčo Kostanjevec iz Starega trga in fantično oplazil. Janc je padel na tla in se laže poškodoval, voznika osebnega avta, ki se je hotel izogniti trčenju, pa je zaneslo v zid. Škode je za 2.000 din.

SUHOR: AVTO NA NJIVI — Anton Stezinar s Trate pri Semiču je 10. marca popoldne vozil avto proti Vinici, pri Suhorju pa je vozilo zaneslo s ceste; preuknilo se je na njivo in končno obstalo na kolesih. Gmotne škode je za 14.000 din.

BRŠLIN: TRČILA V VPREGO — 10. marca zvečer je Izidor Brajdič iz Zabajke vodil konjsko vprego skozi Bršlin, na vozu pa je bilo več Romov. Za njimi je vozila avto Marija Turk iz Dol. Kamenc in trčila v voz. Potnikom ni bilo nič, škode pa je za 5.000 din.

GRADAC: TRČENJE NA KLANCU — Metličan Karel Plut je 11. marca ponoči vozil osebni avto od Metlike proti Gradcu. Med vožnjo po klanecu navzdol je zavrl, tedaj pa je avto zasukalo preko ceste. Ker je naproti pripeljal z avtom Jože Matjašič iz Metlike, se trčenju ni dalo izogniti. Škode je za 15.000 din.

LOG: PODRL PEŠČA

7. marca ponoči je peljal proti Logu Bogdan Tušek iz Loga pri Sevnici. Po sredini levega voznega pasu je prišla Jožica Perc iz Sevnice. Voznik jo je na ravnem in preglednem delu ceste zadel in zbil s ceste 7 metrov daleč v občestni jarek, kjer je obležala v nezavesti. Odpeljali so jo v brežiško bolnišnico, na avtomobilu pa je za 500 dinarjev škode.

8. marca zjutraj so organi UJV našli tak prizor pred drogerijo „Dolenjke“ v Črnomlju. Ponoči je lokal obiskal vlomilec, ki je razbil steklo na vhodnih vratih in zlezal v notranjost. Vzel je 3.350 dinarjev gotovine in dva žametna podstavka z zlatino. Podjetje je oškodovano kar za 27.135 din. To je eden največjih vlomov v Črnomlju. Za storilcem še poizvedujejo. (Foto: R. Bačer)

Prehajamo na soseske

Stane Šmid: »Krajevna skupščina bo usklajevala interese sosesk — Denarnih virov manj«

Zadnji četrtkov intervju je predsednik delavskega sveta v Mesnem prehranbenem podjetju, sedanji TOZD kmetijske zadruge Krka, končal z vprašanjem, ki ga je naslovil na predsednika novomeške krajevne skupnosti Staneta Šmida: »Kdaj bo pripravljena cesta in kdaj bo 'stekla' kanalizacija v Voličevi ulici?«

»Za kanalizacijo se dogovarjamo,« je v začetku poudaril Stane Šmid. »Občani so pripravljene prispevati 10.000 din, ki bi jih plačali v obrokih. To je zelo spodbudno. Kot vem, naj bi za gradnjo kanalizacije primate njih svoj delež tudi Pionir,

da se bo precej poznalo, ker nisimo del sredstev iz sedanjega samoprispevka, ki ga občani plačujejo za šole, izločili in namenili za komunalno dejavnost, kot so naredili v nekaterih drugih krajevnih skupnostih.«

»Kako naj bi bila posled organizirana novomeška krajevna skupnost?«

»Zadnji predlog, ki ga podpirajo tudi družbenopolitične organizacije, predvideva, naj bi novomeško krajevno skupnost sestavljalo devet sosesk. Soseske naj bi imele 5-članske svete, krajevna skupnost pa skupščino z izvršnim odborom.«

»Glavno delo bi torej prenesli na soseske?«

»Pristojnosti le-teh bi bile velike. To, kar zdaj dela svet krajevne skupnosti, bi bilo v pristojnosti svetov sosesk. Tako bi v njih organizirali in pospeševali komunalno gospodarstvo, socialno varstvo, vzgojno in varstveno dejavnost, vzdrževali in v skladu s pogodbami uporabljali komunalne objekte. Skupščini krajevne skupnosti, ali krajske krajevne skupščine, bi sveti sosesk predlagali tudi uvedbo krajevnega samoprispevka, kadar bi bilo to potrebno.«

Stane Šmid je dostavil, da se v novomeški krajevni skupnosti že pripravljajo na volitve: aprila naj bi izvolili svete sosesk in delegate za krajevno skupščino, do jeseni pa utrdili tako organizacijo krajevne skupnosti.

»Koga boste vi vprašali?«

»Slišati je, da ljudje ne verjamejo kaj preveč v učinkovitost komisije za ugotavljanje izvora premoženja. Zanima me, ali Jakob Berič kot predsednik te komisije ali kateri drug njen član že lahko pove kaj konkretnega.«

I. ZORAN

V Brusnicah se je premaknilo: podjetje Novograd iz Novega mesta že utrjuje temelje za prvi učiteljski blok v tem kraju. Zdaj so duhovi pomirjeni, učitelji pa upajo, da bo že do konca tega šolskega leta zrasla hiša, ki bo rešila njihov dolgoletni stanovanjski problem (Foto: I. Zoran)

PRVA KRAJEVNA KONFERENCA SZDL JE V STRAŽI

Pod Srobotnikom so dali zgled

Občinska konferenca SZDL spodbuja krajevne organizacije, naj se podobno organizirajo — Ali bo Straži že kmalu sledilo Novo mesto?

Zamisli s papirjev in sestankov gredo v življenje. Na straško-topliškem območju so dobili dve popolnoma novi organizaciji: v Dolenjskih Toplicah, kot smo poročali že prejšnji teden, krajevno mladinsko konferenco, v Straži pa krajevno konferenco Socialistične zveze.

Straška krajevna konferenca je prva v novomeški občini, nemara pa tudi prva na Dolenjskem. Združuje dvanajst krajevnih organizacij SZDL v krajevni

REŠITEV ZA GODBO

Mestno pihalno godbo je v Novem mestu prevzelo gasilsko društvo. Hvalevredno je, da se je povečala skrb za podmladek godbenikov. S kulturno skupnostjo se dogovarjajo, da bo plačala šolnino za učence glasbene šole, ki se bodo vključili v ta ansambel. V godbi morajo kot izvajalci sodelovati tudi učitelji, ki poučujejo na glasbeni šoli.

ŠENTJERNEJ: KMALU LOPATE ZA NOV BLOK

Dominvest bo v Sentjerneju na trgu za spomenikom gradil večnadstropno poslovno-stanovanjsko hišo. Spodaj bo trgovina »Dolenjke« in poštini urad, v nadstropjih pa prostori za oddelek milice, krajevni urad in stanovanja. Pričakujejo, da se bo gradnja stavbe začela v kratkem.

skupnosti, ki ima sedež pod Srobotnikom. V konferenci je 41 delegatov, ki so jih izvolili v krajevnih organizacijah SZDL. Kasneje so na seji iz vrst delegatov izvolili izvršni odbor petnajstih članov, člani izvršnega odbora pa iz svoje srede ožje vodstvo. Predsednik krajevne konference je Slavko Kolegar,

Suhokrajinski drobž

PIONIRSKI FILATELISTIČNI KROŽEK, ki deluje v sklopu društva LT Žužemberk, je zelo aktiven. Sedaj se 7 članov tega krožka pripravljajo na filatelistično razstavo, ki bo v Kočevju. Razstavljali bodo tematske zbirke.

VASI LOPATA IN SELA PRI HINJAH bi se radi povežali s krajevno cesto, ki bi prišla prav za odkup mleka in je zanjo zainteresirana tudi kmetijska zadruga. Cesto so pred leti že pričeli graditi, vendar je zaradi pomanjkanja sredstev niso mogli dokončati. Občani so opravili veliko ur prostovoljnega dela, letos pa so zopet pripravljali delati prostovoljno. Ko bo cesta zgrajena, bo laže tudi šolarjem iz Lopate, ki se bodo lahko vozili v šolo iz Lopate, ne pa iz Hinj kot sedaj.

DAN ŽENA SO LEPO PROSLAVILI v Žužemberku, Smihelu, na Ajdovcu in Dvoru. Po dobro pripravljenih proslavah so se žene zbrale na skromnih pogostitvah, ki so jim jih pripravile krajevna skupnost in krajevne organizacije SZDL. Ob tej priložnosti so se lahko lepo sprostile vsakdanjih težav in se razveselile.

NA BLIŽNJIH ZBORIH OBČANOV, ki jih pripravljajo krajevna skupnost Žužemberk v več vaseh, bodo razpravljali o izvršitvi lanskega programa dejavnosti krajevne skupnosti in o predlogu programa dejavnosti krajevne skupnosti za leto 1973 ter o osnutku statuta krajevne skupnosti, ki ga je pripravila komisija.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA SZDL SMIHEL PRI ŽUŽEMBERKU ima lepe zamisli. Na zadnji razširjeni odborovi seji, ki je potekala v delovnem vzdušju, so napravili seznam potreb občanov in se zavzeli za prednostni red pri reševanju. Največ razprav je bilo o komunalnih potrebah na tem območju. Tako so na primer odsek ceste, ki bi povežala Draščo vas z Dečjo vasjo, obljubljali že v stari Jugoslaviji, prav tako tudi vodovod. Zaenkrat vse kaže, da se bodo gradnje ceste lotili že letos, saj je le-ta evidentirana v predlogu letošnjega programa dejavnosti krajevne skupnosti Žužemberk. Glede gradnje vodovoda pa namerava krajevna skupnost izvesti letos anketo v tamkajšnjih 5 vaseh, tako da bi potem začeli razgovore glede gradnje v prihodnjih letih.

SPOMENIK PADLIM BORCEM NOV IN ŽRTVAM FASISTIČNEGA TERORJA NA CVIBLIJU NAD ŽUŽEMBERKOM bodo letos le zaščitili pred nadaljnjim razpadanjem. Poslej atmosferska voda ne bo mogla več pronicati med skelet spomenika in napisne plošče, pa tudi ne v grobnico. Obnovili bodo tudi zbledele črke. Denar bosta prispevali občinska kulturna skupnost in krajevna skupnost.

podpredsednik Jakob Krstinc, tajnica pa Justina Darovec.

Konferenca bo usklajevala družbeno-politično dejavnost v straški krajevni skupnosti. Kako bo to šlo, si za zdaj le predstavljajo, saj se nimajo kje zgledovati. Občinska konferenca SZDL jim svetuje in pomaga, hkrati pa spodbuja Socialistično zvezo v drugih krajevnih skupnostih, naj preide na podobno organiziranost. Marsikje so že sklepali o tem, kot kaže, pa so trenutno najdlje v Novem mestu, kjer naj bi v krajevno konferenco zajeli sedem krajevnih organizacij Socialistične zveze.

V ŠOLAH 88 ROMOV

Lani so bili v novomeški občini 103 šolobvezni Cigančki, v šolo pa je hodilo 58 otrok. V primerjavi z letom 1971 je ta številka precej večja, saj je takrat hodilo k pouku samo 14 otrok.

Letos bodo v malo šolo ali v pripravljani razred na novo sprejeli 30 Ciganov, tako da se bo število ciganskih otrok, ki bodo hodili v šolo, močno povečalo. V Centru za socialno delo so pohvalili delo vzgojiteljice v Bršlinu, ki z materinsko ljubeznijo skrbi za male Rome in verjetno prav zato mali šolarji vse rajši hodijo v šolo.

Ti ciganski otroci so tudi vse manjša nadlega za ostale občane. To pa zato, ker jih pride v taborišča iskat kombi in tako odpade možnost, da bi na poti v šolo prosjaki in zamudili pouk.

J. P.

MINI ANKETA

V nekaterih podjetjih v novomeški občini so mladinski aktivni delavci in dosežajo lepe uspehe, drugod so šele na začetku, ponekod pa jih sploh nimajo. Na vprašanje, ali že kaj razmišljajo o novi obliki organiziranosti, so predstavniki aktivov povedali: MARINKA KRALJ, Novoteks: »Nova oblika organiziranosti je tudi v naših vrstah našla pozitiven odmev. Nekajkrat smo

Po novem

se o njej že pogovarjali, pripravljeno imamo shemo organiziranosti, obdelali pa jo bomo še na dveh sestankih, da jo bomo na koncu lahko sprejeli.«

JOZICA FURMAN, Industrija obutve, Novo mesto: »Naš mladinski aktiv smo ustanovili šele lani decembra. Razumljivo je, da se zato še lovimo. Okoli 60 mladih nas je, za delo aktivna pa se zanima samo 20 mladincev. Nekateri bi na sestanke radi prišli, pa so vezani na avtobuse. Za sedaj smo popestrili delo mladincev — delavca tako, da smo organizirali športne ekipe, v načrtu pa imamo tudi nekaj izletov. O novi organiziranosti pri nas ne razmišljamo, saj imamo že sedaj veliko težav.«

JOZEFA ZUPANČIČ, Bor, Dolenjske Toplice: »Predsednice našega mladinskega aktiv trenutno ni, vem pa, da se bomo pridružili mladinskemu aktivu v Dolenjskih Toplicah, ki je iz dneva v dan bolj delaven. To je prav, kajti le tako bodo želje mladih bolj upoštevali.«

JANEZ HRIBAR, Ela: »Mladinski aktiv v našem podjetju je še bolj na šibkih nogah. Kdo je temu kriv? Nekaj vodstvo, nekaj nezainteresiranost mladine. Sedaj se trudimo, da bi mrtvilo odpravili. Sklicali bomo nekaj sestankov. Na ta način bomo mlade seznanili z aktivom, nato pa bomo začeli uresničevati obsežen program. Da pa bi pričeli z novo obliko organiziranosti, sem mi zdi, je še pre zgodaj.«

VIDA KERIN, IMV: »Pri nas že razmišljamo o novi obliki organiziranosti, kjer bodo konferenco podjetja združevali aktivni oziroma predstavniki aktivov iz TOZD. Rekla sem, da že razmišljamo, kajti nismo se še razdelili na temeljne organizacije, predvidevam pa, da jih bomo imeli tri do štiri. Če bo mladincev preveč, si bomo pomagali tako, da bomo aktivne razdelili na aktivne prve in druge izvede. Kako bo z mladino tovarne, ki ne dela v Novem mestu? Ta bo delala pod mestnimi občinskimi konferencami v mestih, kjer živi in dela.

J. PEZELJ

VEČ MLADIH IN ŽENSK

»V novih vodstvih krajevnih skupnosti naj bi bilo več mladincev in žensk!« so poudarili na nedavni seji izvršnega odbora občinske konference Socialistične zveze v Novem mestu. SZDL ima v pripravah na volitve novih svetov krajevnih skupnosti pomembno vlogo kot »kadrovsko sito«. Evidentiranje možnih kandidatov bodo izvedle krajevne organizacije SZDL s sodelovanjem sedanjih svetov, ki jim v marcu poteka štiri letni mandat.

Minuli četrtek je bil v rožah

Dan žena so letos slavili po vsej občini — RK je obdaril ostarele, v Šentjerneju pa ZB 30 partizanskih mater — Res samo enodnevna pozornost?

Četrtek v znamenju cvetja: nageljnov, lončnic, šopkov. Vrste pred cvetličarno. Može so kupovali rože za žene, otroci za matere, fantje za dekleta, tovariši za tovarišice. »Pripravili smo 13.000 nageljnov, 1.500 lončnic, več kot 1.000 šopkov,« so naštevili v cvetličarni. Za dan žena.

V novomeški občini so ženski praznik proslavili v vseh večjih krajih, v delovnih organizacijah, šolah, krajevnih organizacijah. Cestitke, zabave, pogostitve in obdaritve, prigrizki stisk rok partizanskih materam, dvakrat prisrčna čestitka materam, ki so za ženski praznik rodile. O ženski in materi je govoril literarni večer, ki so ga pripravili mladi

dinci Novoteksa in vojakci iz vojašnice Milana Majna. Dom JLA je bil ta večer poln ženskega sveta. Večer je bil Novoteksovimi delavkam všeč.

Podobnih prireditev je bilo še več. Peči so pevski zbori, dramske

skupine so imele predstave, proslave so imeli v večjih in manjših krajih. Rdeči križ je obdaril ostarele ženske, v Šentjerneju je ZB obdarila 30 partizanskih mater.

Prejšnji četrtek je bil praznik žensk. Ali res samo ta dan in bo ostalih 364 dni v letu za dvojni »stolček« žena: dopoldne v tovarni, popoldne v gospodinjstvem predpasniku pri pomivalnem koritu?

Dva dni so bile vrste v novomeških cvetličarnah in drugih prodajalnih rož. Čeprav so pripravili na tisoče nageljnov, lončnic in šopkov, je na sam dan žena cvetja zmanjkovalo. Može in fantje so se pri ženah in prijateljicah vsaj glede pozornosti spet lepo zapisali (Foto: S. Mikulan)

Če je pomoč, gre

Sentjernejski mladinci so se sredi decembra lanskega leta zbrali in ponovno ustanovili mladinsko organizacijo. Sklenili so, da bodo delali na športnem, kulturnem, taborniškem, političnem in družabnem področju. Za novo leto so organizirali silvestrovanje, januarja so imeli sestanke z mladinci Iskre, sodelovali so pri organizaciji tekem IV. bataljona Cankarjeve brigade, ob enem pa so bili uspešni tudi kot tekmovalci. Udeležili so se tudi košarkarskega zimskega dolenjskega prvenstva v Novem mestu, mladinci so postali občinski prvaki v smučarskih skokih, delavna pa je tudi dramska skupina, ki bo sredi marca uprizorila komedijo: »Poročil se bom s svojo ženo«.

Po dolgem čau so mladinci »rešili« enega izmed največjih problemov: dobili so klubsko sobo, ki jim jo je dala SZDL, pri ureditvi pa so že obljubili pomoč predstavniki krajevne skupnosti.

T. BUČAR

Novomeška kronika

NOVA TRGOVINA — Prejšnjo sredo, pred osmim marcem, je Dolenjka na Glavnem trgu odprla novo moderno trgovino. Kupci imajo bogato izbiro otroških, ženskih in moških oblačil, na zalogi pa imajo lepo zalogo ženskih torbic. Kljub temu se ne prodajajo vseh izdelkov, kajti ekskluzivnejše blago bodo dobili šele te dni.

RESTAVRACIJA NA GLAVNEM TRGU — Zadnje dni tesarska dela na nekdanji Germovi hiši, ki je bila skoraj dve leti zagrabljena »zaradi lepšega«, hitro napredujejo. Še ta teden bo hiša dobila novo streho.

MESTO BREZ PARKA — Ob sončnih dnevih se marsikatera novomeška mati napoti z otrokom na sprehod. Včasih so matere rade zavile za pošto, ta park pa je sedaj do skrajnosti zanemarjen. Klopki so polomljene, tako da na njih posedajo le dijakci in dijakinje, ki tja zahajajo na brezskrbni »cigaretetni dimček«.

TRŽNICA — Tokrat je bila tržnica v znamenju prodajalcev suhe robe, ki je šla kar dobro v prodajo. Kljub mrazu je prišlo ponujati svoje blago veliko branjevč, tako da je bila ponudba boljša kot prejšnji teden. Cene: Kisljaka 3 din, merica, jajčka 1 do 1,20 dinarjev, čebulček 10 din, merica, kisljaka 4 din, merica, ohrovt 8 din, liter fižola 10 din, hruške 8 do 10 din kilogram, banane 8 din, liter medu 25 din, jabolka 6 do 7 din kilogram in limone 9 din.

KRI — Prejšnji teden se je na novomeškem transfuzijskem oddelku

Ena gospa je rekla, da zavida novomeškim dijakinjam, ki jim pride denarje dajo denar — za vinjak v Metropoli. Včasih študentje je za mleko niso imeli...

Rekli so:

ALBIN SVETE, član komiteja ZK: Komunisti na ZKGP vedo, kdo so tisti, ki ne delajo prav, in to bi jim morali povedati, pa čeprav so inženirji ali direktorji. Položaj se po pismu še ni dosti spremenil, ker ne delamo kot komunisti, ker delamo v rokavicah, ker se bojimo drug drugega in zato tudi ne bo reda. Nekdo ve, kdo zavira izpolnjevanje sklepov konference ZK v ZKGP. Če bomo bolj odločni, bomo stvari hitreje rešili.

AVGUST SVARA, član komiteja ZK: Komunisti nismo dovolj iskreni in pošteni, ker se bojimo s konkretnimi stvarmi na svetlo. So primeri, ko komunist za dejstva, s imenom in priimkom javno nastopa, potem pa dobi za hrbtom opozorilo, naj ne dreza tja, ker tako drezanje ni priporočljivo.

NACE KARNIČNIK, sekretar SZDL Kočevje: Delati moramo v duhu pisma in ukrepati proti vsem, ki ne delajo skladno s sprejetimi sklepi, programi in dokumenti. Partijska disciplina mora veljati za vse. Ne smemo pa zanemariti tudi stališč manjšine, kar je višja oblika demokracije.

ALOJZ PETEK, namestnik sekretarja komiteja ZK Kočevje: Doseči moramo, da bodo ljudje, ki ne delajo v interesu partije in delovnih ljudi, izgubili odgovornostni položaj. Vendar ne tako, da bo komitej rekli: „Zdaj pa pojd!“ ampak da bodo to rekli delovni ljudje, ker bodo videli, da ta in ta ne dela v njihovem interesu.

DRAGO BENČINA, poslanec: Vse razprave pri ZKGP so šle v nasprotju s TOZD. Ni prav, če si prizadevamo, da bi imeli tako organizacijo, da bi zadovoljila interese vodilnih ljudi, namesto da bi zadovoljila interese delavcev. Ni prav, da bi imeli kar največ pristojnosti oziroma največ skupne službe, ampak bi jih morale imeti posamezne TOZD.

Proslavljanje dneva žena se v Kočevju ne uveljavlja vedno bolj le v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, ampak celo po hišnih svetih in drugod. Tako so preteklo soboto presenetili s proslavo žena svojega bloka tudi otroci novega bloka v Kidričevi ulici (na sliki), ki so pripravili tudi razstavo svojih risb; pionirke – gasilke PGD Šalka vas pa so v gasilskem domu pripravile kulturni spored za žene iz Šalke vasi in okolice. Proslave so bile tudi drugod. (Foto: J. Primc)

France Tušek, mesar iz Stare cerkve, je imel na pustno soboto kljub splošnemu pomanjkanju mesa mesnico bogato založeno z raznim mesom. To se je hitro razvedelo, zato se je tudi marsikdo iz Kočevja, Ribnice in Sodražice odpravil po meso v Staro cerkev. (Foto: F. Brus)

Združenega KGP ne drobiti!

Delavci naj povedo, kakšno podjetje žele

„Združeno KGP Kočevje mora še naprej poslovati kot celota, vse, ki se prizadevajo za razcepitev podjetja, pa je treba poklicati na odgovor oziroma proti njim ukrepati!“ je bila osnovna misel na seji komiteja ZK Kočevje 8. marca, na kateri so razpravljali o razmerah v ZKGP na osnovi izvajanja sklepov konference komunistov tega podjetja in uresničevanja ustavnih dopolnil.

Člani komiteja in nekateri gostje, ki so sodelovali v razpravi, so menili, da prihaja do takih zaostrety predvsem zato, ker žele nekateri „z vrha podjetja“ vsiliti enotam Združenega KGP in članom kolektiva svoje rešitve v zvezi z organizacijo podjetja

oziroma organiziranjem TOZD. Edino prav in samoupravno pa bo, če bodo delavci sami povedali, kakšne rešitve hočejo. Skratka: upoštevati je treba interese delovnih ljudi, ne pa le vrhov.

Sklenili so, da bo v tednu dni centralna komisija ZKGP, ki je bila zadolžena za pripravo teh organizacijskih sprememb, predložila komiteju en predlog o bodoči ureditvi ZKGP, ostale komisije podjetja pa bodo dale svoje pripombe k temu predlogu, nakar bo o njem razpravljala komitej. Razprave bodo pospešili, saj razprti je in nejasnosti ne vplivajo dobro tudi na proizvodnjo v podjetju.

J. PRIMC

Mladinci sodniki-porotniki

Mladinski aktivni volijo nove člane vodstev

Predsedstvo občinske konference Zveze mladine Kočevje je na zadnji seji razpravljalo o delu mladinskih aktivov. Ugotovili so, da so volilne konference aktivov končane. Mladi so najpogosteje razpravljali o telesni kulturi, zadevah delovnih organiza-

cij, kulturno-zabavnem življenju in drugem. Opredelili so še svoj odnos do aktualnih družbeno-političnih vprašanj v družbi. Izvolili so nova vodstva mladinskih organizacij, kakor tudi člane za organe občinske in republiške konference ZMS.

Na seji predsedstva so za sodnike porotnike za mladinsko prestopništvo pri okrožnem sodišču v Ljubljani imenovali mladince: Lada Bizjaka iz mladinskega aktiva (MA) ITAS, Jelko Novak iz MA ELEKTRO in Andreja Palčiča iz MA Mahovnik.

VANDA OBERSTAR

GIBANJE RIBIVALSTVA

V februarju letos se na območju matičnega urada Kočevje ni rodil nihče. Poročili so se 4 pari. – Umrli so: Ivan Dolar, upokojenec iz Brega pri Kočevju 7, star 73 let; Antonija Verderber, Mozelj 19, kmetovalka, stara 70 let, in Marija Novak, gospodinja iz Tisovca 8, stara 69 let.

Jutri odborniki o proračunu

O smernicah za obrambo pred morebitnim napadom je razpravljala na zadnji seji izvršni odbor občinske konference SZDL Kočevje. Ob tem so spregovorili o nalogah, ki jih imajo posamezni občinski organi in organizacije pa do krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in posameznih občanov.

Nadalje so se dogovorili, da bodo jutri, 16. marca, sklicali sestanek kluba odbornikov in se pogovorili o osnutku občinskega proračuna za letos ter se seznanili z bodočimi delegatskim sistemom.

Pod točko „razno“ so se seznanili ali pogovorili o mnogih zadevah. Šest članov odbora je glasovalo enako, kot je predlagala krajevna organizacija SZDL Mozelj, naj bi bila slovenska himna „Naprej zastave slave“ en član pa je bil za „Zdravljico“. Ugotovili so, da so med 60 slovenskimi občinami le kočevska in krška za našega območja med tistimi sedmimi, ki so poslane prispevke za Vietnam. Pogovorili so se še o gradnji doma borcev in mladine v Kumrovcu, o proslavljanju 8. marca, poglobnem ceremonialu in nekaterih drugih zadevah.

— Zakaj zahtevaš imena občanov, ki so prejeli posojila za opremljanje turističnih sob?

— Da bi jim Turistično društvo na bližnjem občnem zboru (če bo do njega res prišlo) podelilo priznanja, ker so se tako uspešno izogibali izpolnjevanju sprejetih obveznosti.

Proračun, referendum in še kaj

V tem tednu, med 13. in 18. marcem, potekajo v ribniški občini zbori volilcev, ki jih v sodelovanju z občinsko skupščino organizira in vodi Socialistična zveza.

Zbori volilcev bodo združeni s konferencami krajevnih organizacij SZDL, na katerih bodo spregovorili o delovanju Socialistične zveze v krajevni skupnosti. Ker bodo to tudi volilne konference, bodo članom

SZDL predlagali, naj bi, če bodo delo vodstev krajevnih organizacij ugodno ocenili, podaljšali mandat vodstvom, prav tako pa je tudi predlagano, da bi podaljšali do volitev mandate svetom krajevnih skupnosti, razen kjer prihaja do reorganizacije krajevnih skupnosti in krajevnih organizacij SZDL.

Na sedanjih zborih volilcev bodo občani razpravljali o predlogu ob-

Julija slavje gasilcev

Gasilsko društvo Vinice-Zapotok bo slavilo 1. julija 50-letnico obstoja

Občni zbor prostovoljnega gasilskega društva Vinice-Zapotok je bil letos v znamenju 50-letnice društva, ki jo bodo proslavili 1. julija letos. Leta 1923 so najnaprednejši vaščani iz obeh vasi ustanovili gasilsko društvo. Italijanski okupator pa je 1941 pobral ves gradbeni material, ki so ga gasilci kupili za svoj denar, da bi si zgradili gasilski dom. Veliko gasilcev je sodelovalo v NOV.

Po vojni so prevzeli bremena gasilske organizacije na svoje rame mladi. Društvo šteje danes že nad 130 članov, od tega 42 aktivnih. To je za tri dve vasi veliko. Na občnem zboru so povečali svoje vrste z deseti mladi gasilci.

Gasilci v Vinicah-Zapotoku so pred leti z lastnim denarjem kupili motorno brigzalno, pred dvema letoma pa so izročili namenu nov gasilski dom, ki je postal središče družbeno-političnega življenja tega območja. Zgrajen je bil predvsem s prostovoljnimi delom in s pomočjo nekaterih delovnih organizacij, občinske skupščine in občinske gasilske zveze.

Ob proslavi 50-letnice društva bodo razvili nov društveni prapor. Za pokroviteljstvo bodo zaprosili pod-

jetje EUROTRANS. Proslava 1. julija bo imela občinski značaj in se je bodo udeležili gasilci in prebivalci iz vse občine.

Zdaj, ko razpravljamo o uvedbi krajevnega samopriskevka, so prebivalci Vinic in Zapotoka lahko za zgled, kaj se lahko naredi, če so ljudje zagreti za skupno delo. Rezultat take zagretosti v Zapotoku je novi gasilski dom, ki je vreden vsaj 300.000 din (30 milijonov starih dinarjev).

Največ za »Kmečko ohcet«

Prevoz bale po ribniško bo 25. maja

V skladu za pospeševanje turizma v občini Ribnica se bo letos nabralo previdoma 45.417,40 din. Ta denar naj bi po sedanjem predlogu porabili tako: dotacija ribniškemu pevkemu zboru za organizacijo „Prevoza bale po ribniško“ v okviru prireditve „Kmečka ohcet“ iz Ljubljane 15.000 din, za reklamne table 6.000 din, dotacije turističnim društvom Loški potok 3.000 din, Ortnek-Grmada 3.000 din, Slemenca 5.000 din (za turistično tablo) in za pospeševanje turistične dejavnosti v občini 13.000 din (suhorobarski sejem itd.).

Seveda za „Prevoz bale po ribniško“ ne bo zadostovalo 15.000 din. Za to prireditve, ki bo ponesla o Ribnici glas in hvalo (če bo uspela) daleč po svetu, bo 15.000 din pripadala še temeljna kulturna skupnost. Če tudi ta pomoč ne bo zadostovala, pa računajo še na finančno podporo turističnih društev Ribnica in Sodražica. S to prireditvijo, ki bo 25. maja, se bo Ribnica še bolj pokazala svetu, saj razen nevost in ženinov pričakujejo še mnogo drugih gostov, prireditve pa bo smejala tudi RTV.

J. P.

SODRAŠKA MREŽA

TEKOČI TRAK – Letos so v obratu INLES preusmerili proizvodnjo na tekoči trak. Novo proizvodno dvorano so opremili s stroji. Proizvodnjo bodo povečali za 14 odstotkov, ne da bi zaposlili nove delavce. Izdelujejo vhodna in garažna vrata ter stranske elemente.

NONSTOP – Gospodinj, posebno pa zaposlene žene, so zelo zadovoljne, ker poslovalnica „Dom“ (KZ) in „Travna gora“ (JELKA) poslujeta nepretrgoma.

SE SMUČAJO – Na Izberju pri Sodražici, kjer je vlečnica, še vedno smučajo, čeprav drugod po Dolenjskem v glavnem ni več snega. Obiskano pa ni le smučišče, ampak tudi novi bife, saj zaidajo sem razen smučarjev tudi gledalci.

PROSTOR ZA VIKENDE – Na Travnji gori je v zadnjih letih zrastle precej zasebnih vikendov. Nekaj parcel za vikende je še naprodaj.

MASKARADA – V osnovni šoli so na pustni terek pripravili po uku maskarado. Šesti razred se je maskiral v „suhe“ in „debele“ in odkorakal s transparentni na trg, ostali pa za njim.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

VELIKO SESTANKOV je. Kopljuje se tako, da jih komaj dohajamo. Vsaka nedelja je zasedena in tudi med tednom so seje dvorane polne odbornikov in delegatov. Za preteklo dobo ugotavljajo, kaj vse so koristnega dosegli in kaj bi lahko še, pa ni bilo dobre volje ali denarja ali pa je bil načrt slab.

ZBOR UPKOJENCEV – Ribniške upokojence ponovno opozarjamo na izredno pomembno letno konferenco, ki bo 19. marca ob 9. uri v sejni dvorani občinske skupščine v Ribnici. Na njej bodo sklepali o gradnji novega doma upokojencev v Ribnici, o novem referendumu, o izletih in o vsem, kar zanima naše upokojence, posebno še, kar zadeva njihov gmojni položaj. Tudi o dodatnih odstotkih na prekoračeno dobo pokojninskih let, kar smo brali v TV-15, se bomo pogovorili.

PRVI KLUB UPKOJENCEV – Podružnica Društva upokojencev v

činskega proračuna, katerega naj bi, dopolnjenega s pripombami občanov, skupščina sprejela do konca marca.

Druga pomembnejša točka dnevnega reda zborov volilcev bodo razprave o uvedbi krajevnega samopriskevka za naslednjih pet let. Doslej je bilo v pripravah na referendum že precej storjenega, dosedanje priprave pa bodo občani na zborih potrdili in se odločili o izvedbi referenduma v maju.

Zbori volilcev in konference SZDL oziroma bodo so bile po naslednjem razporedu: v torek, 13. marca, ob 18. uri v Otavich, Goriči vasi; v sredo, 14. marca, ob 18. uri v Nemški vasi, Sušju in Dolenjih Lazih; v četrtek, 15. marca, ob 18. uri v Ribnici in Bukovici; v petek, 16. marca, v Zapotoku, Jurjevici, Zimarih, Sodražici in Rakičnici; v soboto, 17. marca, v Lipovcu in Dolenji vasi, povsod ob 18. uri in na običajnih mestih; v nedeljo, 18. marca, pa ob 8. uri v Slemenih, ob 9. uri v Grčaricah, ob 10. uri na Vel. Poljanah in Loškem potoku, ob 14. uri v Prigorici in ob 15. uri na Gori. Občane prosimo, da se v čim večjem številu udeležijo pomembnih zborov volilcev.

REKLI SO:

DANILO MOHAR, sekretar ZK Ribnica: Pri temeljnih organizacijah združenega dela moramo izhajati iz temelja, iz delavcev, ne pa obratno, iz „vrhov“ podjetja. Če bi delali kmetijski in gozdarski tako, potem bi že dosegli sporazum, zdaj ga pa ne. Izhajati moramo iz tega, naj delavec razpolaga s tem, kar ustvari, se pravi s presežno vrednostjo.

Območje občin Kočevje in Ribnica je tako ozko povezano, da se moramo obnašati enotno in sodelovano. Morda nas bo že čez nekaj let bolela glasba, ker se nista združila lesna industrija tega območja in še gozdarstvo v kombinat. Zato nas bodo lahko druga območja prehitela. S pametnim nastopom, z združevanjem sil za napredek lahko popeljemo voz naprej. Gozdarstvo, kmetijstvo, lesno industrijo in tudi turizem na tem območju bi lahko, bi morali združiti.

DAN ŽENA – 8. marca je bila proslava za dan žena, na kateri so nastopili učenci osnovne šole, glasbene šole in oba moška pevka zbora. Čestitke in skromna darila je dobilo okoli 50 revnih, starih in zapuščenih žensk na območju Sodražice, Gore in Gregorja. Za to je skrbel poseben odbor pri šoli, ki se je spomnil tudi upokojenih učiteljic.

SMUČARSKA SOLA – 57 učencev petih razredov se je naučilo smučati, če že prej niso znali, v šoli v naravi. Vreme je bilo smučarjem naklonjeno. Ze prvi dan si je učitelj Borut Kržan zlomil nogo in je nato prevzela šola Tatjana Samsa, ki ji je pomagal še Jože Košmrlj. Ob koncu so na športnem dnevu učenci vse so-le tekmovali v vseh smučarskih disciplinah in skokih ter sankanju.

DARILA – „DONIT je obdaril za dan žena članice kolektiva, ki jih je 40, z darilnim bonom za 100 din; 1000 din pa je sindikat namenil za ureditev otroškega varstva.“ je povedal Rude Putre, predsednik sindikalne organizacije. Pred dvema letoma sta bili v tem podjetju zaposleni le dve ženski.

Tale „robot“ in „burovz“ sta na pustni terek zbirala „samopriskevke“ po Sodražici (Foto: J. Primc)

Če drobiš, nič ne ostane

Za več kot 18 milijonov din bo letos javnih del, toda kaj, ko bi bilo trikrat toliko še vedno premalo za vse želje o cestah in vodovodih! Odborniki so o tem že rekli svoje, občani bodo še dobili besedo

Po preteku prvega leta novega 5-letnega programa javnih del lahko vsak vidi, da je bilo veliko narejenega. Prednost imajo za vso črnomaljsko občino pomembne gradnje in tista dela, pri katerih je mogoče dobiti še soinvestitorje od drugih.

V letu 1972 so s samoprispevki občanov in podjetij ter občinske dotacije zbrali dobrih 2,5 milijona dinarjev, medtem ko so vsa javna dela, opravljena v preteklem letu, veljala blizu 5 milijonov.

V letošnjem letu je za te namene pričakovati več, saj računajo z 18 milijoni, pri čemer pa bo udeležba prebivalstva, delovnih organizacij in občine znašala le 4 milijone dinarjev. Kako čim koristneje porabiti razpoložljivi denar in pri tem upoštevati potrebe, po drugi strani pa želje občanov raznih koncev občine

PRIDITE!

18. in 19. marca bo na območju občine Črnomelj več zborov volivcev, na katerih bodo razpravljali o važnih stvareh za vse občane. Pretresali bodo letošnji predlog občinskega proračuna, program javnih del, novi odlok o davkih in delo sklada za borbe NOV.

Zbori bodo: V TRIBUČAH 18. marca ob 15. uri v gasilskem domu; V PETROVI VASI 18. marca ob 14. uri v gasilskem domu; V DOBILIČAH 18. marca ob 14. uri v šoli.

Za STARI DEL MESTA ČRNO MELJ, kamor spadajo Loka, Kočevje, Kanižarica, bo zbor 19. marca ob 18.30 v sejni sobi občinske skupščine. Za prebivalce MESTA OD SUHEGA MOSTU NAVZGOR ter za Vojno vas, Svibnik in Vranoviče pa 19. marca ob 18.30 v Prosvetnem domu.

V drugih krajih bodo zbori občanov prihodnje nedelje.

Na Čardaku v Črnomlju gradi BEGRAD še en 20-stanovanjski stolpčič, namenjen predvsem borcem. Stanovanjska soseska v tem delu mesta naglo raste, zato bo potrebno urediti še trgovine, ceste in drugo. (Foto: R. Bačer)

ČRNO MALJSKI DROBIR

ZADNI ČAS! V Ulici Staneta Rozmana obnavljajo in povečujejo hišo številka 24, ki poleg nekaterih v neposredni bližini zares kaže ta del mesta. Na tako obnovi bi morali misliti tudi lastniki ostalih podrtij v ožjem središču mesta.

NOVA SLUŽBA - Bivši predsednik občinskega sindikalnega sveta Jože Kolenc je marca nastopil službo sekretarja v semiški tovarni kondenzatorjev.

KAJ JE VIKEND? Ker bodo letos obdavnici vsi objekti, namenjeni oddihu in rekreaciji, se pravi vikendi, bodo najprej določili, kaj se šteje za tako stavbo. Kot menijo odborniki, temu davku ne bi smeli podvržiti obnovljenih zidanic, ki jih uporabljajo kmetje.

MESENO TIHOŽITJE - Na prodajnem pultu mesa v samopostrežbi se je pretekli teden dvakrat pojavil listek namesto mesarja in mesa. Prvič je pod praznimi kavljji pisalo „Tihožitje“, drugič pa „Mesa ni“. Kratek

ko in jedrnat! Vsak je razumel, da gre zares in ne za šalo, ko je šel z dolgim nosom iz trgovine.

NAMERNO ZAŽIGANJE - Krajevna skupnost je začela v mestu čistiti tako imenovane zelene površine. Ponekod so zažigali, ponekod ravnali teren z buldozerjem, vsa očiščevalna dela pa kažejo, da nismo več daleč od koledarske pomladi.

PRAZEN TRG - Kje so Črnomaljši nakupili cvetja za ženski praznik, ne vem, gotovo pa je, da ga 8. marca na trgu niso dobili, ker so ženske prodajale le čebulo in solato.

BILO, PA MINILO - Pusta so letos v več krajih počastili, kot že dolgo ne. Tako so na Štrekljencu odprli asfaltno cesto, vodovod in telefon ter si dali duška pri reševanju krajevnih težav. V Črnomlju so pokazale maskare konkurenco med prevozniki podjetji in pri Rojcu so Pusta dobro zalivali, pa tudi v semiškem hotelu so na pustni terek gledali maskare.

Črnomaljski poročevalec

dovinsko pomembna stavba povsem propadla. Čim dlje bi s popravilom strehe odlašali, tem večji bodo stroški.

Ako k temu prištejemo še nadaljevanje že začete modernizacije ceste Črnomelj-Adlešiči, in sicer do Tribuč, so finančne možnosti že izčrpane. Možno je samo to, da nadaljnja gradnja adlešičke ceste počaka, namesto tega pa 3,6 milijone dinarjev nameniti za posodobljanje ulic v Črnomlju, nad katerimi se občani venomer pritožujejo. Gre za Metliško, Železničarsko, Zadružno cesto, za Sadež in Trdinovo ulico. Tudi te so slabe in resnično potrebne popravila. Če pa tehtamo, kaj je nujnejše za nadaljnji razvoj občine, najbrž adlešička cesta odtehta nekaj mestnih ulic.

Takega mnenja so bili tudi odborniki, ko so o programu letošnjih javnih del razpravljali 2. marca. Po mnenju večine v občinski dvorani pa je upravičena izjema edino Preloka z zahtevo po ureditvi dveh klančev, kjer že nad 10 let občani vsako zimo rinejo javne avtobuse iz snega. R. B.

Pet milijonov premalo

Tudi letošnji občinski proračun kaže rebra! Kje vzeti in kje dati, je še vprašanje, o katerem bodo razpravljali tudi občani

Kot so 5. marca sporočili odbornikom na zasedanju črnomaljske skupščine, bo letošnje leto leto izredne proračunske suše. Dohodki občine bodo predvidoma znašali z republiško dotacijo vred 11.454.527 din, uporabniki proračuna pa so v svojih zahtevkih pod nujno navedli

za preko 16 milijonov dinarjev izdatkov.

Ko so sestavljali proračuna črtali že vse, kar v skrajni sili še lahko leto dni počaka, je še vedno ostalo na spisku za 1.200.000 din več izdatkov, kot bo dohodkov. Ker gre za pogodbene in zakonske obveznosti občine, črtanje izdatkov ni več močno, pač pa bo treba iskati dodatna sredstva ali pa „zarežati v živo“ pri dotaciji tej ali oni organizaciji. V času, ko je politično delovanje poudarjeno in izredno važno, pa tak ukrep ne bi bil primeren.

Najhuje je, da po dodatnem črtanju niso zagotovljena niti sredstva za borbevske priznavalnine, medtem ko so krajevnim skupnostim, socialni in podobnim dejavnostim, za katere vsi vedo, kako so potrebne izdatnejše podpore, že tako rezali tanek kruh.

Črnomaljši se zavedajo stabilizacijskih ukrepov in si prizadevajo uskladiti potrošnjo z razpoložljivimi sredstvi, zato bodo znova staknili glave in vsako postavko še enkrat vzeli v pretres.

TALČJI VRH: NOVI ODBOR

V krajevni organizaciji Rdečega križa na Talčjem vrhu so pred kratkim izvolili novi odbor, v katerem je tudi nekaj mladih ljudi, za predsednika pa so izbrali Franca Vrščaja. Ob tej priložnosti so podelili še priznanja vaškim krvojavalcem. Janez Jerman s Sel pri Otovcu in Jože Zagar iz Rodin sta dobila najvišje priznanje, razen teh pa je dobilo še 18 občanov priznanja za 10-kratno oziroma 5-kratno oddajo krvi.

NOVI SEKRETAR

Na občinskem komiteju Zveze komunistov v Črnomlju je marca nastopil službo organizacijskega sekretarja Jure Perko, predmetni učitelj z Vinice. Zaradi čedalje obsežnejših in zahtevnejših nalog, ki jih ima ZK v današnjem času, je bilo potrebno na komiteju zaposliti še enega uslužbenca, kar je tudi v skladu s smernicami 29. seje CK ZKS. Taka delovna mesta imajo že dolgo vpeljana tudi v večini občin z nad 15.000 prebivalci.

NE BO SLABŠE

Novi odlok o davkih občanov, ki ga bodo v kratkem obravnavali delovni ljudje na terenu, vsebuje vrsto novosti. Gre za nekatere nove vrste davkov, za drugačno odmero, vendar pri tem kmetje ne bodo na slabšem. Tako je na občinski seji zatrdil Franc Kočevar, načelnik davčne uprave.

PRAZNIK V ADLEŠIČIH

Krajevna skupnost in družbeno politične organizacije Adlešiči organizirajo v počastitev krajevnega praznika 22. marca, skupno proslavo, ki bo na predvečer slavnostnega dne ob 20. uri na Priložniku.

V programu je kres z ognjem in nastopom pevskega ter tamburaškega zbora iz Adlešič. Na hribu Priložnik je 22. marca 1945 ob nemško ustaskem vdoru delovala radiooddajna postaja „Osme brigade“, letos pa bomo prvič počastili spomin na ta dogodek. Vabljeni vsi prebivalci, zlasti borci in aktivisti ter mladina! AC

Na zadnji seji občinske skupščine Metlika so ob razpravi o slabo prevoznih občinskih cestah po vrsti ostrih kritik odborniki kar onemeli, toda od vesele novice: Franc Vrvišar, direktor podjetja Metlikatrans, ki je prevzelo v oskrbo ceste na območju občine, je namreč izjavil:

„Še ta mesec (marca!) bodo vse občinske ceste popravljene in urejene tako, da bo po njih nemoteno potekal prevoz. Težave so, ker gramoz vozimo iz Krškega, 75 kilometrov daleč. Ko bo urejeno lastništvo glede kamnoloma v Grmu, ki ga imamo pred nosom, bomo lahko dali na ceste še več gramozu.“

»Vse ceste bodo lepe«

Najprej bomo popravljali ceste proti Slamni vasi in Radovici, proti Rosalnicam in Božakovemu, nato od Krasinca proti Krvavčjemu vrhu, povsod tam, kjer vozijo avtobusi. Bolj prometnim cestam bomo dali prednost pri popravilu, zagotavljam pa, da bodo prav vse ceste boljše oskrbovane.“

Po večletnih prošnjah, tožbah in domala obupu nad jamastimi cestišči, po katerih se vozijo delavci v službo in otroci v šolo, je bila izjava tovariša Vrvišarja „vredna aplavza“, kot je dejal eden odbornikov.

„Pred leti so bile čakalnice na postajališčih občinski problem, zdaj so občinska sramota,“ so dejali odborniki v Metliki. V dobrem letu dni, kar so bile čakalnice postavljene s pomočjo krajevnega samoprispevka občanov, ni nobena več cela. Manjkajo cele plošče, veter brije skoznje, v njih pred dejem nisi več varen. Tako je tudi pri Podzemlju, kar kaže naš posnetek. (Foto: R. Bačer)

Brez kopalnic in stranišč

V metliški občini je več kot 40 odst. vseh stanovanj zgrajenih pred prvo svetovno vojno, nova stanovanja v mestu pa so pretesna. Bodočnost bo prinesla razvoj tudi Gradcu, kajti Krupa je zanimiva

Ker je morala vsaka občina izdelati srednjeročni razvojni program stanovanjskega gospodarstva, so morali zbrati tudi podatke, kakšno je stanje zdaj. In ti podatki metliško občino gotovo uvrščajo na rep lestvice v republiki.

Poprečje starih stanovanj, zgrajenih pred letom 1918, je v metliški občini za 11 odst. večje kot v celotni Sloveniji. Na eno stanovanje pride v metliški občini 3,74 prebivalcev, v Sloveniji je to poprečje 3,66. Kaže tudi, da ima Metlika pretesna stanovanja v družbenem sektorju in da bo treba v bodoče zagotoviti vsaj 15 m² stanovanjskega prostora na enega prebivalca.

Tudi opremljenost stanovanj je dosti pod ravno naše republike. Tako ima metliška občina samo 54 odst. stanovanj z vodovodno in električno napeljavo (komaj polovico vseh!), marsikje pa bivališča občano spominjajo še na „harlem“, kakršne v kapitalističnem svetu poznajo kot bivališča za črnce in manjveredno raso. V vsej občini Metlika je 1855 stanovanj, od tega v mestu 588. Medtem ko je v mestu en sam odstotek stanovanj brez stranišča, je na vasi takih stanovanj 69 odstotkov. V Metliki še 33 odst. stanovanj nima kopalnice, na podeželju pa je več kot tri četrtine vseh stanovanj brez kopalnic.

Pomanjkanje stanovanj je precejšnje, saj je po popisu iz konca leta 1971 manjkalo 158 stanovanj, medtem pa so postale potrebe še večje. Do leta 1976, v času, ki ga zajema

srednjeročni načrt razvoja stanovanjskega gospodarstva, bi morali zgraditi 478 novih stanovanj v družbenem in zasebnem sektorju. Kot kažejo zdajšnje možnosti z novimi zakoni in predpisi, jih bodo v tem času lahko zgradili 327. Od tega 300 v mestu in 27 na podeželju.

Predvidevajo, da bo možno vsako leto zgraditi 65 novih stanovanj, za začetek pa bosta že letos postavljena dva nova bloka.

Ni v čast

Metlika ima resda nekaj dobrih rekordov, ima pa tudi take, ki ji niso v čast. Na primer: število osebnih avtomobilov v Metliki ni najnižje glede na število prebivalstva in razmere v Sloveniji, na zadnjem mestu pa je Metlika po številu slušateljev na višjih in visokih šolah.

RED Z ZEMLJIŠČI

Ob gradnji stanovanjskih hiš ali blokov v Metliki vedno bolj pogrešajo nekoga, ki bi skrbel za odkup in urejanje zemljišč na podoben način, kot to v Novem mestu dela podjetje Dominvest. Oddelek za gospodarstvo ob pomembnejšem delu ne zmore teh drobnarij, investitorji pa so zaradi tega nevoljni, ker gradnje ne morejo začeti. V bodoče bo glede tega več reda in manj zastojev, ker je občinska skupščina poverila komunalno urejanje in odkup zemljišč novemu podjetju, ki je nastalo z združitvijo Komunalnega podjetja in Metlikatransa.

SPREHOD PO METLIKI

LEP DAN ŽENA - Kolektiv tovarne BETI je priredil za zaposlene ženske ob dnevu žena prijetno srečanje, prav tako kulturni program. Sodelovali so recitatorji, tamburaši osnovne šole in domače manekenke, ki so prikazale modno revijo.

SLABA POT - Gostišče Veselica je odprto vsak dan, razen ponedeljka, in sicer od 15. do 24. ure, ob sobotah pa od 12. do 24. ure. Dobro bi bilo, če bi popravili pot do tega lokala, ker je komaj prevozna, gostov pa precej.

KAM NA KOPANJE? Mesto vedno bolj pogreša javno kopalnico, ker je še veliko stanovanj brez kopalnic in veliko podnajemnikov, ki nimajo primerne prostora za umivanje.

KMALU OTVORITEV - Od srede marca naprej bo v gradu odprta

Novost se predvideva tudi v tem, da je do zdaj blokova gradnja potekala samo v Metliki, v bodoče pa računajo tudi na Gradac. Prav tako bodo v nekaj letih Križevska vas, Čurle, Svražki in Rosalnice postale del mesta.

Kot menijo strokovnjaki iz republike, ki se ukvarjajo z načrtovanjem slovenskega razvoja, bo Gradac še zelo privlačen za industrijski razvoj. V bližini je Krupa s toplim izvirrom, to pa je za vrsto industrijskih panog izredna ugodnost.

RIA BACER

POMOČ GASILCEM

Enkratno denarno pomoč je delavski svet tovarne BETI odobril gasilskim društvom Slamna vas, Vranoviči in Primostek, s čimer bo vrtilim gasilcem omiljena denarna stiska.

PRIJETNO SREČANJE NA SUHORJU

8. marca so se zbrale matere in žene padlih borcev v šoli na Suhorju. Predstavniki družbenih organizacij iz Metlike so z njimi pokramljali. V prisrčnem pogovoru so sodelovali Mimica Molek, predsednica sekcije žena v Metliki, sekretar komiteja občinske konference ZK Ivan Skof in Mirko Jelenič, predsednik Socialistične zveze. Pionirji suhorske šole so se materam in ženam predstavili z igrico, recitacijami in s plesom. Zbrane žene so dobile lepa darila, razen tega pa še šopke prvega pomladnega cvetja.

Po kratkem, a prijetnem sporodu so se ob zvokih glasbe zavrtle v polkah in valčkih ter preživele nekaj prijetnih uric.

J. P.

Pustni veseljaki iz Businje vasi so minulo nedeljo držali besedo: asfaltirali so cesto skozi vas. Nov način asfaltiranja z gramozom in žaganjem se je dobro obnesel, tako da je komisija ceste že po dveh urah svečano „prežagala“ in jo odprla za ves promet. S tem je Bela krajina spet dobila nov kos asfalta. Žal za pusta!

metliški tednik

ALOJZ ILJAŽ, kmet iz Nove vasi: „Dva vnuka hodita v šolo, eden v četrti, eden v 6. razred. Pet let že plačujem za šole, bom pa še pet let, saj drugi tudi.“

SKLEPI SO DOLGOROČNI IN ŠE VEDNO VELJAJO

Začetek pri sebi, da ne bo očitkov

Komunisti so uspešno premagovali odpore — Komite je bil ves čas enoten

Komite občinske konference ZK v Brežicah je sejo 8. marca posvetil preverjanju uresničevanja sklepov 29. seje CK ZKS v duhu Titovega pisma. Začel je pri sebi, da bi preprečil očitke, češ da se preveč postavlja v vlogo razodnika. S tem je obenem dal zgled družbenopolitičnim organizacijam in drugim, ki naj bi sledili taki akciji.

TONCKA CIZELJ, gospodinja in mati dveh otrok s Trebeza:

Samo to vam rečem, naj imajo otroci lepše šole, kot smo jih imeli mi. Na prispevek bom pozabili, šola pa bo ostala. Že zdaj je v Artičah čisto nekaj drugega kot pri nas v Stari vasi. Po trije razredi smo bili v enem prostoru — šesti, sedmi in osmi — potem veste, kako smo motili drug drugega. Ubogi učitelj!

Moja Brigita je februarja začela obiskovati malo šolo v Artičah. Ko je prve dni prišla iz šole, je vedela toliko povedati: da se lahko igrajo na tleh, da so tla pogrnjena z lepo in mehko preprogo, da je vse tako lepo. Saj veste, da na kmetih doma ne moremo imeti ne vem kako, zato si tembolj želimo, da bi tudi podeželski otroci imeli čim lepše šole in čim več možnosti za uspešno učenje.

Člani komiteja so tokrat pregledali uresničevanje sklepov za zmanjševanje socialnih razlik, za sprejemanje stabilizacijskih ukrepov, uveljavljanje ustavnih sprememb in odpravljanje raznih nepravilnosti. Beseda je stekla tudi o vlogi delavske kontrole, o varčevanju, graditvi delavskih stanovanj, integracijskih gibanjih, kadrovske politiki in izobraževanju samoupravljalcev, o čemer je konferenca sama sprejela vrsto sklepov.

V razpravi so člani komiteja ugotovili, da je občinska konferenca ZK s sodelovanjem komisij pripravila programe za vsa prej omenjena področja, razen za razvoj kmetijstva ter vlogo kulturnih ustanov in amaterskih kulturnih organizacij.

Kljub temu da so komunisti pri uresničevanju naleteli na ovire in odpor, so večino uspešno premagali. Delo osnovnih organizacij pa je v zadnjih mesecih izredno zazvelo in te so vsaka zase sprejemale in uresničevale sklepe, ki jih je pred članstvo postavila konferenca. Ugotovili so, da je bil komite v tej mandatni dobi vedno enoten. Glede na to, da je veliko nalog iz dela komiteja, konference in komisij dolgoročnih, veljajo sklepi za njihovo uresničevanje tudi vnaprej. Komite je delal dobro, pri iskanju najboljših rešitev je bil načelen in je izhajal iz programov ZKJ. Kljub pomanjkljivostim je uspešno ure-

snjeval politiko ZK v občini in užival potreben ugled. Na naslednji seji bo na enak način obravnaval delo sindikatov v občini.

V. P.

VINKO VIDMAR, kletar iz Podvinja: „Če bom glasoval? Seveda bom, saj sem prvič tudi. Sem za to, da pridejo za obnovo na vrsto vse šole, to pa ne bo šlo brez združenih moči.“

MIHA HALER, upokojenec iz Artič:

„Za nas ni referendum nobeno presenečenje. V Artičah plačujemo samoprispevek že sedem let. Dve leti smo dajali delež za prosvetni dom, potem pet let za šolstvo, zato menim, da bomo vzdržali še naslednjih pet let. Saj bomo plačevali zase in za svoje otroke in vnuke.“

FRANC BAŠKOVIČ, samostojni obrtnik — fotograf iz Brežic: „Zdaj, ko sem obiskal in s fotoografskim aparatom poslikal tudi najtemnejše in najbolj vlažne koticke okoliških šol, ne morem več reči NE. Večina ljudi v mestu si sploh ne predstavlja, kakšne so razmere v šolah na vasi. Prepričan sem, da bo tudi tokrat zmagala solidarnost.“

Odkup pridelkov na »odprti račun« vzbuja pri kmetih večje zaupanje

Lanskoletno poslovanje enote za kooperacijo pri krškem Agrokombinatu je bilo uspešno. To ugotovitev so na zadnji seji sveta kooperantov podprli s podatkom, da je imela enota nad 5,67 milijona din celotnega dohodka in je ustvarila nekaj nad 398 tisoč dinarjev čistega dohodka; torej dvakrat več kot leto poprej.

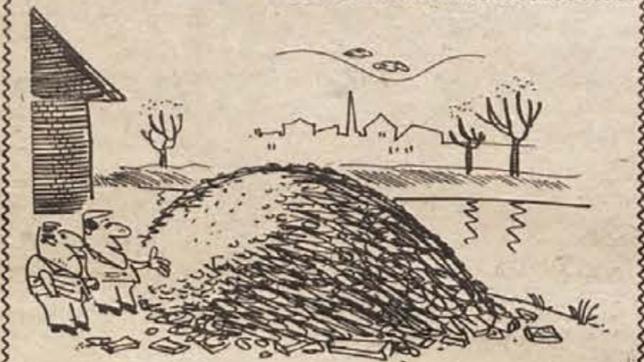
Tak finančni uspeh poslovaja odkup nekaterih pridelkov. Ob njah je prinesel odkup mleka, pitanih telet, goved, merjascev in tem velja zapisati, da je enota z odkupom na tako imenovani

„odprti račun“ še utrdila zaupanje kmetovalcev v enakopravnost sodelovanja. Pa vendarle so med kooperanti še vedno nekateri posamezniki, ki „pozabijo“ na denarno, strokovno in drugo moč, ki jim jo nudi krški Agrokombinat, in pridelek še vedno prodajajo raznim prekupčevalcem. Takim „kooperantom“ odslej, po sklepu sveta, ne bodo več pomagali.

Sicer pa so člani sveta kooperantov na zadnji seji sprejeli še več pomembnih sklepov. Tako bodo večji del čistega dohodka usmerili v obratni kapital enote in se s tem izognili najemanju večkrat neugodnih posojil. Da bi se ustvarjeni dohodek večkrat s pridom obrnil, bodo odslej del dohodka izplačevali na hranilne knjižice. Svet kooperantov je potrdil tudi načrt letošnjih naložb v zasebno kmetijstvo v skupni vrednosti 15 milijonov novih dinarjev.

Pa še to velja dodati. Enota za kooperacijo naj bi v kratkem postala, v okviru Agrokombinata, temeljna organizacija združenega dela. Večino pogojev za to že izpolnjuje, saj kmetje s svojimi predstavniki v svetu kooperantov že odločajo o delitvi in usmerjanju dohodka, ki ga ustvarijo, in imajo pomemben glas tudi v osrednjem delavskem svetu podjetja.

Ž. ŠEBEK

Obrat Splošnega mizarstva v Kostanjevici grozi, da bo za vedno zapustil delavnice sredi starodavnega mesteca. O vrlih mizarjih bo pričal samo še kup lesnih odpadkov, ki jih že leta odlagajo na breg zelene Krke.

ŠE VEČ OBVEŠČANJA

„Informacije“, ki jih izdaja občinski sindikalni svet v Krškem, so postale nepogrešljiva oblika obveščanja sindikalnih vodstev v delovnih organizacijah. V občini zdaj priporočajo vsem večjim kolektivom, naj podpro pobudo za razširjeno informiranje in izdajanje lastnih glasil.

Majhen prirast

Ljudje se izseljujejo

Marsikdo ne verjame, da tudi v sorazmerno dobro razviti krški občini število prebivalstva upada. Leta 1953 so našli nad 27 tisoč ljudi, pozneje samo še 26 tisoč in nekaj čez. Zanimivo je, da je tudi naravni prirast prebivalstva pod povprečjem (okoli 12,8 rojstev in 12,6 smrti na tisoč prebivalcev), medtem ko je slovensko povprečje 16,3 rojstev in 10,8 smrti. Precej ljudi se izseljuje, zlasti iz oddaljenih kmečkih naselij.

V obdobju 1961-1971 so v krški občini našli na podeželju 300 gospodinjstev manj. V manj razvitih mestnih naseljih se je število gospodinjstev zmanjšalo za 80, povečalo pa se je samo v mestu, in sicer za 255.

Po približnih podatkih je v krški občini okoli 1077 zdomcev. Prej ali slej se bodo vrnil, to pa pomeni, da je treba računati z njimi tudi pri stanovanjski gradnji. Večina ne bo šla več na vas, naselila se bo tam, kjer bo dobila delo.

Iz vasi uhajajo ljudje tudi zaradi izredno slabih stanovanjskih razmer. Zaradi tega so v programu stanovanjske graditve zapisali, da ne bi smeli zanemariti podeželskih naselij, marveč bi morali omogočiti prebivalstvu, da z družbeno pomočjo izboljšuje svoje stanovanjske razmere. V krški občini bodo poskušali odpraviti vzroke za opuščanje hiš ter izseljevanje ljudi iz hribovskih vasi tako, da bodo dosegli ravnovesje med zasebno in organizirano graditvijo stanovanj, ne da bi pri tem omejevali zasebno pobudo.

J. T.

BATALJON BO SLAVIL

Gorjanski bataljon bo imel letos srečanje in proslavo v krški občini. Da bo slavje zares prijetno, bodo poskrbeli člani občinske organizacije ZZB

POSLEJ UREJENA STAVBNA ZEMLJIŠČA

Občinska skupščina v Krškem je ustanovila sklad za nakup in komunalno urejanje stavbnih zemljišč, ki ga upravlja sedemčlanski upravni odbor. Sklad bo določal o nakupu nezazidanih stavbnih zemljišč, ki jih bodo ponudili napredaj njihovi lastniki v obliki prednostnega nakupa. Sklad bo imel odločilno besedo tudi pri uporabi razlaščenih zemljišč. Stavbna zemljišča, ki jih bo pridobil, bo opremljal s komunalnimi napravami in jih oddajal interesentom.

Delo pri gradnji bencinske črpalke v Stari vasi spet napreduje. Motorizirani občani z levega brega mesta Krškega se nadejajo, da jim ne bo več dolgo treba kupovati bencina onstran Save. Črpalka bo zelo dobrodošla tudi graditeljem jedrske elektrarne, ki bo stala v neposredni bližini. (Foto: Jožica Teppey)

KRŠKE NOVICE

NADVSE USPEŠNO! Tako so ocenili potek zimskih predavanj za podeželsko kmečko prebivalstvo na seji sekcije za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL. Odziv poslušalcev je bil povsod izjemno velik, bistveno večji kot prejšnja leta. Tradicionalna predavanja so tako upravičila svoj namen.

SEST GLASIL — V tem šolskem letu izdajajo lastna glasila na Raki, v Kostanjevici, Brestanici, Krškem, in Senovem in v krški „posebni šoli“. Vsa glasila imajo bogato vsebino in so lično urejena, izmed vseh pa izstopa list raških pionirjev z naslovom „Otroci svobode“.

DELO NADALJUJEJO — Na cesti Krško-Dolenja vas-Pohanca nadaljujejo lani pričeta dela. Trenutno širijo cestišče na kraju, kjer je najbližje železniški prog, zato so na cesti omejili hitrost.

KLUBSKO PRVENSTVO — Krški smučarski klub je pred enajsti-

mi dnevi pripravil na Polomu v Gorjancih klubsko prvenstvo v veleslalomu, na katerem je nastopilo 39 tekmovalk in tekmovalcev. V različnih starostnih skupinah so zmagali: Novakova in Kužnikova pri ženskah ter Škrabl, Čargo, Stajner, Longo in Petan pri moških.

PIONIRSKA PRVENSTVA — S tekmovalcem v telovadbi so se pretekli teden pričela občinska prvenstva osnovnih šol. Se ta mesec se bodo ekipe pomerile v streljanju z zračno puško in v šahu, zmagovalci pa si bodo pridobili pravico do nastopa na področnem dolenskem prvenstvu.

NOVI AKTIVI — Da bi v organizirano delo vključili čim več mladih, je občinska konferenca Zveze mladine pred dnevi ustanovila aktiv v SGP Pionir. V kratkem bodo v krški občini ustanovili še dva mladinska aktiva, in sicer v krški Papir-konfekciji in brestanski Elektrarni.

NOVO V BREŽICAH

DRUŠTVA TEKMUJEJO. V brežiški občini dela 14 društev prijateljev mladine. Povsod imajo izdelane delovne načrte in že nekaj let tekmujejo med seboj. Pokazalo se je, da je tak način dela v zadnjih devetih letih vsebinsko obogatil njihovo delo in utrdil to organizacijo v mestu in na podeželju. Na pobudo občinske Zveze prijateljev mladine iz Brežic je pred kratkim izšel razpis za tekmovanje med vsemi društvi in občinskimi zvezami v Sloveniji.

INVESTITOR BO SKUPŠČINA. V Cerkljah bodo letos gradili poslovno-stanovanjsko zgradbo, v kateri bodo prostori za pošto, v prvem nadstropju bo stanovanje, sredstva zanj pa bo prispeval sklad za graditev stanovanj pri Zvezi borcev. Predračunsko vrednost cenijo na pet sto tisoč dinarjev. Podjetje PTT Novo mesto bo krilo stroške za poštne prostore.

BREŽIČANI ZA KUMROVEC. Tudi v brežiški občini se je začela akcija za postavitve spominskega doma borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu. Spominski dom bo na izviren način prikazoval lik in

življenjsko delo tovariša Tita ter najvažnejša poglavja revolucije. Na letni skupščini ZB NOV v Brežicah so sklenili, da bo vsak član prispeval najmanj dvajset dinarjev, pri zbiranju prispevkov pa bo sodelovala tudi mladina.

PRAZNOVANJA. Proslave dneva žena se v brežiški občini vrstijo že od sobote, 3. marca, dalje. Trajale so ves teden. V nedeljo, 11. marca, so slavili v Kapelah, v soboto, 10. marca, na Bizelskem, 9. marca v Artičah in Pišecah ter v Dobovi. Tudi po drugih krajih so prirejali proslave, na katerih so sodelovali šolarji s kulturnim programom. Prijetno so mamice presenetili zlasti učenci osnovne šole bratov Ribarjev. Pripravili so jim obsežen kulturni spored.

ODGOVORNOST VODILNIH. V uvodnih mislih sekretarja komiteja Franca Skindra na četrtkovni seji je bilo poudarjeno, da so vsi komunisti, ki delajo na vodilnih položajih v družbenopolitičnih skupnostih in drugod za svoje delo odgovorni tudi komiteju. Zato bodo uveljavili prakso stalnega preverjanja njihovega dela in jih po potrebi klicali na odgovor.

BREŽIŠKE VESTI

Denarci, ki veliko pomenijo

Kaj je bolj primerno za male zadruge, predvsem v nerazvitih predelih: le ena organizacija združenega dela ali več temeljnih? V Trebnjem se na zborih združnikov niti kmetje sami niso navduševali za samostojno organizacijo kooperantov. Sedaj imajo že mesec dni v obravnavi nov statut, v razpravi bo še en mesec.

— V čem se novi statut razlikuje od prejšnjega? — smo povprašali direktorja zadruge inž. Slavka Nemanica.

„Kmetijska zadruga Trebnje je imela že doslej 9 kmetijsko-gospodarskih odborov na sedežih nekdanjih malih zadrug. Tudi po novem bodo te enote ostale, pridružil se jim bo še hranilno-kreditni odbor in svet zaposlenih delavcev v zadrugi. Največja zanimivost novega statuta je ta, da bodo kmetijsko-gospodarski odbori poslej deležni 30 odst. denarja, ki ga bo kot čisti dohodek ustvarila zadruga, ne glede na to, koliko je njihov odbor ustvaril. Odborom pa priporočamo, da s tem denarjem prispevajo 5 odst. za kmetijsko izobraževanje (predavanja idr.), 15. odst. pa naj bi namenili za potrebe krajevne skupnosti, v kateri živijo. Preostali denar naj bi namenili za regresiranje semen, skupinsko nabavo strojev in drugih skupnih potreb.“

— Kako močni so ti odbori? — Trenutno štejejo 700 članov, toliko je že podpisanih pogodb, veniča.

NAČRTI PGD MOKRONOG

Na pregledu dela ob letnem občnem zboru so se med drugim odločili, da bodo letos preuredili gasilski dom, popolnoma bi radi opremili še eno desetino, predvsem s mladimi bi radi okrepiли svoje vrste. Nameravajo dokupiti še nekaj orodja, potrebujejo okrog 150 metrov novjših gasilskih cevi. Starejši člani društva so opozorili na posamezne primere, da nekateri pri vajah niso bili dovolj disciplinirani.

T. ZIDAR

dar jih še sklepajo. Ze sedaj smo za jeli dve tretjini vseh kmetij, ki so tržno zanimive. Seveda lahko kmet tudi razdere pogodbeni odnos, to pa mora sporočiti 6 mesecev pred odpovedjo sodelovanja.“

Se bo ta način obnesel? V Trebnjem so optimisti. Na zadrugi menijo, da morajo biti solidarni s kmetom, kot je bil kmet ves čas solidarn z njimi. Odbori po vaseh so že do sedaj upravičili zaupanje, veliko so storili za izobraževanje kmetovalcev. V sezoni 1972/73 je šlo skozi razne tečaje nad 900 žena in deklet ter 450 moških fantov. Skupno s SZDL, ZM in sveti krajevnih skupnosti so že konec februarja ustanovili 4 aktivne mladih združnikov, pripravljajo 9 aktivov žena zadrug. Za posodobljanje kmetij so že lani dali kar 1,45 milijona dinarjev, medtem ko so se predani lahko namenili le 200 tisočakov. Denar, ki bi ga naj torej dobile krajevne skupnosti, bo sicer majhen, pomeni pa uresničitev ustavnih dopolnil.

A. ŽELEZNIK

»Da pokažemo svetu!«

Pogled za »kulise« mokronajzarskih larfarjev

„Naj vidijo, kaj zmoremo, če smo složni! Sicer pa predstava je končana, vsaj za eno leto, kaj bi govorili!“ ni bil v začetku kaj prida zgovoren eden od avtorjev številnih uspešnih domislic tega in preteklih let, Rafko Bijec, poslovodja v Dolenjki železnini.

Ze pogled na sicer dotrajano opremo te trgovine vzbudi v prišlecu takoj občutek, da so tu vedri ljudje. „Ne prodajamo na upanje — puf,“ piše na eni od polic. Rafkova domislica je oplemeniteni mokronoški velemlatni grb, naslovná stran časopisa „Mokronoška larfarija“, značka. Da, tudi larfarska televizijska kamera, ki jo je ob prvem „snemanju“ marsikdo imel za pravo.

kot ve in zna, vse seveda prostovoljno.“

Za Rafka so bili najtežji zadnji dnevi. Takrat je bilo treba potegniti tudi pozno v noč. To in ono domislica je bilo treba še oblikovati. Tudi komercialno propagando je imel v rokah. Seveda ne tako, da bi ukazoval. „Vse skupaj je delo mnogih,“ pravi sam.

A. Ž.

Poprijel, kjer treba!

Ivan Longar petdesetletnik

Te dni je slavil 50-letnico življenja predsednik občinskega sindikalnega sveta, direktor Stanovanjskega podjetja, predsednik sveta krajevne skupnosti Trebnje in še bi lahko naštevali razne delovne zadolžitve.

Kot napreden kmečki sin iz Šahovca se je med NOB boril v 3 bataljonu Cankarjeve brigade, po vojni pa je vrsto let deloval v armadi. Zaradi boleznij je moral to delo pustiti. Delovni tovariši mu želijo še mnogo uspešnih let!

— V sporedu niste kaj dosti šibali politike? — sem vprašal.

„Kaj bi to, da nam kdo še karneval prepeve! V glavnem vedno pometamo pred svojim pragom.“

— Letos ste si nadeli masko klovná, čemu?

„Poroka je resna stvar, preresna, mar naj ženin in nevesta uganjata norčije? Ne moreta, zato sem zaigral klovná, žal se s partnerjem nisva najbolje ujemala.“

— Odkod raznovrstna oblačila? — Večina je domače delo, nekaj si izposodimo tudi pri Prosvetnem servisu v Ljubljani. Vsakdo pomaga.

To je bil Rafko v „velemestu“!

IZ KRAJA V KRAJ

DR. POTENTILLIUS NAD TREBANJCE — Trebanjci jedo radi mirenjski kruh, zato je mirenjski pustni župan nabil Trebanjcem po 3 dinarje davka na kilogram kruha. Po drugi strani jim je želel odmrzniti cene, uknil je „policijsko uro“, da so bile lahko gostilne odprte vso noč. Sicer pa so Mirenčani pripeljali Trebanjcem atomsko pekarno, precej kočljivo kmetijsko zadrugo in še marsikaj. Pridružili so se tudi izdajateljski dejavnosti in izdali pustni časopis, resda le ciklostiran, bil je pa le!

LARFARIJI NAD PETELINE — Čeprav so imeli svoj veliki dan že v nedeljo, so na sam pustni torek krenili na gostovanje. Za avto larfarjev in maškar so izvolili v Sentjerne, kamor so prispeli ravno v času, ko so tam imeli na vrhuncu svojo prirediteljeve domačini. Vseeno pa se je občinstvo zgrnilo k Mokronajzarskem, zato so jih Petelini rotili, naj grejo za božjo voljo dalje. In res so šli, v Kostanjevico.

VESELA GORA: PARADIŽ DOLENJSKE — To naj bi baje ugotovil že Valvasor! Na občnem zboru šent-ruperskega turističnega društva pa so sprejeli kot poglavitno bodočo nalogo ureditev krajevnega muzeja na Veseli gori. V njem želijo zajeti

zanimivosti iz vse Mirenjske doline. Novi odbor bo poslej vodil ravnatelj osnovne šole Bojan Brezovar.

VARČEVANJE S TITOM

Potnik založbe BOREC si je pred dnevi v TRIMU privoščil nenavaden in v začetku učinkovit trik: „Imam nalogo komiteja ZK, da pregledam pisarne!“ Direktorja ni bilo doma, tajnica je popustila in potnik je ogorečeno nemudoma ugotovil, da v 18 pisarnah ni Titovih slik. Ravno tako naglo, kot se je vse začelo, je bila sklenjena tudi naročilnica za toliko slik, seveda, kot so kasneje ugotovili — najdražjih! Naročilo so razdri, slike pa naročili drugje.

TREBANJSKE NOVICE

Slavnostno vzdušje so zbranim družbenoaktivnim ženam iz vse občine za 8. marec pričarali najmlajši iz sevnjskih vrtcev in osnovne šole „Savo Kladnik“. V vsakem večjem kraju je bila nato tudi priložnost za izmenjavno mnenj o težavah in željah. Na sliki: Terezija Kolman — Marokova mama in Angela Traven iz Sevnice sta se dobro počutili med mlajšimi. (Foto: Železnik)

Kombinat: kocka bo padla

Rok je 31. marec — Samoupravni organi sicer še niso rekli zadnje o integraciji — Najbolj otipljiv program združitve je z žalskim Hmezadom. — Zaključni račun: 46 starih milijonov dobička!

Svet za gospodarstvo in finance pri sevnjski občinski skupščini se je na seji 6. marca znašel pred nenavadno odpovedjo. Franc Ogorevc, direktor finančno-računskega sektorja Lisce in predsednik zbora delovnih skupnosti, je pred dnevi namreč poslal pismo družbenopolitičnim organizacijam in občinski skupščini, da izstopa iz komisije, ki naj preuči integracijske možnosti sevnjskega kmetijskega kombinata. V utemeljit-

vi navaja škodljivost trenj med vodilnimi v kombinatu in pravi, da bo na prvi seji občinske skupščine postavil odborniško vprašanje z zahtevu, da se razčisti odgovornost.

Razmere za povezovanje so že lep čas zrele, kombinatu manjka v glavnem obratnih sredstev, pa tudi sicer ni denarja za vlaganja, ki bi bila potrebna, da bi to, kar imajo zastavljeno, lahko uspešno razvijali. Kako stojijo stvari sedaj, smo povprašali

direktorja inž. Albina Ješelnika. „Najtehtnejša je še vedno združitve s Hmezadom. Tu je razčiščena že tudi shema bodočih odnosov. Imeli bi dve temeljni organizaciji združenega dela: kooperacijo s trgovino in proizvodnjo z upravo, mehanično delavnico ter gozdarstvom. Klavnico bi pridružili „Mesninam“, hranilnico pa žalski službi.“

— Kaj je s pobudo za povezovanje v Posavju?

„Posavci vedo o naših namerah že od vsega začetka. Vendar je bilo na sestanku direktorjev posavskih kmetijskih organizacij 13. februarja sprejeto stališče, da je treba počakati na to, kaj bo prinesel program srednjeročnega razvoja Posavja. Zadeva torej še vedno ni jasna.“

— Druge rešitve? — „V začetku tedna pridejo ponovno predstavniki Merktorja, v četrtek so bili tu predstavniki Hmezada. Samoupravni organi bodo odločili.“

— Obstajajo kritike, da gre vse skupaj prepočasno. — „Zadeva je bila obravnavana na najmanj 14 sestankih. 22. decembra je bila tudi razširjena seja komisiji za integracijo, družbenopolitičnih organizacij v kombinatu in samoupravnih organov. Kakršenkoli občutek o neobveščeni torej ne drži. Seveda pa nismo burili vsega kolektiva z rešitvami, ki še niso dognane.“

Kot so menili tudi na seji sveta za gospodarstvo, je treba sejati tako, kot bi želi še vedno pod isto firmo. Vsak voz pa že po pogovoru bolje teče, če ga vlečejo v isto smer. Bo do tega le prišlo?

A. ŽELEZNIK

Kmet in delavec v Kopitami Stanko Krnc iz Zajčje gore je zmagal tudi letos v hudem boju sevnjskih mučenikov za najboljšo salamo. Poklicni in upokojeni mesarji so se slabo odrezali, razen zasebnika Strajnarja iz Loke. Na sliki predsednik sevnjskih mučenikov Lipar (desni) izročá zmagovalna odličja. (Foto: Železnik)

SEVNIŠKI PABERKI

6.000 NAGELJNOV — Ni kaj, može so se za letošnji 8. marec vrgli tudi na cvetlice. Cvetličarna inž. Silve Fric jih je naročila toliko, vse so v glavnem pošle. S cvetjem in lončnicami so ob tej priliki dobro založili tudi druge samopostrežne trgovine, a je šlo vse v promet! Dosti lepega bo torej krasilo domove še lep čas.

bro, da je branjevec tako potrpečljiv!

VELIKO HRUPA ZA COPRNJE — V četrtek je moral avtomobilist z zagrebško registracijo in zvočnikom na strehi nedvomno precenjevati okus in predvsem ušesa občánov, ki so se tega prazničnega, a delovnega dne nahajali na sevnjskih ulicah. Sicer pa: na vse plakate mu niti ni uspelo napisati, kdaj go gostoval ta Variete „Grand“, zato je bil toliko glasnejši. Avto je stal in navijal zvočnik tudi tam, kjer je ulica že tako ozka in neprimerna za prehitevanje, glasba pa temu primerno razglašena. Je bila dovolj, da bi dosegla vsaj nasprotni učinek?

ROVIŠČE, ZAVRATEC: POTNIKI ZAIDEJO — Ali je cesta proti Sevnici tako slaba ali pa so druge na teh križiščih tako dobre, da ljudje ne najdejo prav uglašene za Sevnico. Nekateri vozniki, posebno ponoči, pridejo zaradi tega v take nepriroke, da morajo buditi ljudi iz bližnjih hiš, da jih usmerijo na pravo pot. Ne bi bilo enostavneje namestiti kažipote?

Stane Blaznik

Pošten obrtnik, bореc, gasilec, očé . . .

7. marca smo te položili k zadnjemu počitku. Tvojem spominu so se poklonili številni gasilci od blizu in daleč. V tvoji ključavničarski delavnici se je izsolalo nad 40 javencev, med vojno si se po ujetništvu vključil med borce Kozjanskega odreda. V gasilskih vrstah si pričel kot gasilec-šofer in strojnik, dolga leta, vse do zahrbtné bolezni, si bil poveljnik sevnjskega gasilskega društva in kasneje občinske gasilske zveze. Mnogo si prispeval k izgradnji gasilskega doma v Sevnici, skrb za naše delo ti je bila vedno pri srcu. Izgubili smo vnetega gasilskega delavca, strokovnjaka in ustanovitelja našega pevskega zbora.

J. SMODEJ

SEVNIŠKI VESTNIK

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 16. marca - Herbert Sobota, 17. marca - Jedert Nedejla, 18. marca - Ciril Ponedeljek, 19. marca - Jožef Torek, 20. marca - Igor Sreda, 21. marca - Benedikt Četrtek, 22. marca - Lea

KINIO

BREŽICE: 16. in 17. 3. ameriški barvni film „Marjijeva vojna“, 18. in 19. 3. ameriški barvni film „Plameni nad Smirno“, 20. in 21. 3. francoski barvni film „Morilec v imenu zakona“

BREŠTANICA: 17. in 18. 3. ameriško-italijanski barvni film „Alibaba in sveta krona“

CRNOMELJ: 16. 3. jugoslovanski barvni film „Profesor Baltazar“, 18. 3. ameriški barvni film „Človek, ki ga je težko ubiti“, 21. 3. kanadski barvni film „Uvajanje v ljubezen“

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

STIRIČLANSKA DRUŽINA sprejme takoj vestno gospodinjstvo pomočnico, ljubiteljski otrok. Crevatin, JLA 5, 66000 Koper.

MIZARSKEGA POMOČNIKA, samostojnega, sprejemnega. Nudim stanovanje, delno tudi hrano. Plača po dogovoru. Stane Snedec, Bohinjčeva 14, Ljubljana.

MLADO DEKLE za varstvo 2-letne deklice iščemo. Poleg plače in polne oskrbe nudimo možnost večernega šolanja. Pismene ponudbe pošljite na naslov: ing. Lušnic, Zaloška 92 B, Ljubljana.

NATAKARICO z nekaj leti prakse iščemo za bife pri Ljubljani. Vsa oskrba v hiši, drugo po dogovoru. Danila Vehovec, Bife, Polje 346, Ljubljana.

SPREJMEM vaješko za priučitev v gostišču. Hrana in stanovanje preskrbljena. Ponudbe pod „PRIDNA IN POSTENA“.

STANOVANJA

NUJNO POTREBUJEM neopremljeno sobo v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (633/73).

ODDAM OPREMLJENO sobo poštenemu fantu. V Ragov log 2, Novo mesto.

SAMSKI FANT išče opremljeno sobo v Novem mestu ali okolici. Naslov v upravi lista (639/73).

ODDAM opremljeno sobo s centralno kurjavo in souporabo sanitarij pri Labodu. Naslov v upravi lista (597/73).

Motorna vozila

PRODAM FIAT 850 special, letnik 1970. Jože Klobčar, Regerčeva vas 19, Novo mesto.

PRODAM fiat 750, letnik 1970, dobro ohranjen. Ogled vozila vsak dan, ne glede na čas, na domu. Franc Malerič, Ulica Lojzeta Fabjana 5, Crnomelj.

PRODAM dobro ohranjen avto zastava 750, letnik 1969. Rudi Iskra, Krško, Cesta 4, julija 50.

PRODAM FIAT LB 620, 2-tonski. Ivan Rabzelj, Zameško 22, Sentjeme. Ogled vsak dan od 15. ure dalje.

PRODAM motor puch 175. Stanko Smolič, Dol. Straža 45, Straža.

PRODAM avto TAM 6500, 12-tonski sleper, v voznom stanju ali po rezervnih delih, in TAM 4500 v voznom stanju, prevoženih 90.000 km. Ogled vsak dan popoldne. Janez Kastelic, Zabja vas 36, Novo mesto.

VEČ KOT UGODNO prodam zastavo 1300, letnik 1967. Ogled v soboto in nedeljo od 5. do 7. ure. Franc Florjančič, Dilančeva 1, Novo mesto.

PRODAM FIAT 750 v dobrem stanju. Anton Nemanič, Podgrad 28, Stopiče.

PRODAM FIAT 750. Ivan Stampfelj, Potov vrh 7, Novo mesto.

ZASTAVO 850, letnik 1969, odlično ohranjen prodam. Informacije po telefonu 22-230.

PRODAM

PRODAM DIATONICNO harmoniko na register (CDG) in elektronske bobne. Anton Springer, Karlovska 17, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjeno kombinirano omaro. Naslov v upravi lista (631/73).

PRODAM kompletno obdelano ostriše za hišo 10 x 10 m. Naslov

KOSTANJEVICA: 17. 3. francoski barvni film „Kot podnevi sova“, 18. 3. ameriški barvni film „Mesto nasilja“.

KRŠKO: 17. in 18. 3. mehiški barvni film „Srebrna maska“, 21. 3. jugoslovanski barvni film „Kdor poje, slabo ne misli“.

MOKRONOG: 17. in 18. italijansko-španski barvni film „Samoubijski komandant“.

MIRNA: 17. in 18. 3. „Človek iz Oklahome“.

NOVO MESTO: Od 16. do 19. 3. nemški barvni film „Kaj delajo spoštovane gospe“, Od 20. do 22. 3. nemški barvni film „Truplo iz Temze“.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 16. do 20. 3. barvni film „Viva Kangašero“.

RIBNICA: 17. in 18. 3. angleški barvni film „Barkero“.

SEVNICA: 17. in 18. 3. ameriški film „F. Davolo“, 21. 3. ameriški film „Upor sužnjev“.

SENTJERNEJ: 17. in 18. 3. „Lovci na skalpe“.

TREBNJE: 17. in 18. 3. švedski barvni ljubezenski film „Ole in Julija“.

POROČNI PRSTANI! K moderni obleki - sodoben nakit! Dobite ga po naročilu ali izbiri pri zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popust!

ZAHVALA

Po dolgi poti je v 72. letu starosti umrl naš dragi oče in stari ata

FRANC PEGAM
posestnik iz Hrastja
Cerklje ob Krki

Iskreno se zahvaljujemo vsem zdravnikom internega oddelka brežiške bolnišnice, ki so mu lajšali trpljenje v zadnjih tednih; posebno se zahvaljujemo zdravniku dr. Teppeju, ki je skrbel za razne preglede in zdravljenje v bolnišnici. Zahvaljujemo se tudi oddelčnemu zdravniku dr. Sikovcu, ki ga je v zadnjih urah življenja pogosto obiskoval in mu lajšal bolečine. Zahvalo smo dolžni tudi sosedom za vso pomoč, sorodnikom in znancem, ki so nam izrazili sožalje, predvsem pa pogrebnemu zavodu. Hvala tudi župniku Stanetu Mehletu iz Cerkelj za opravljeni obred in vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti ter prekrili grob s cvetjem in številnimi vencji.

Zalujoči: sin Francelj z ženo Julijano, sin Zvonko z ženo Jožico, vnuki Henko, Božo, Zvonko in Fanika.

Hrastje, 27. februarja 1973

Ob mnogo prerani smrti našega moža, očeta, sina in brata

JANEZA SLANCA
iz Čuril

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti na pokopališču v Rosalnicah, mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni godbi na pihal Metlika, kolektivoma BETI, KOMET, Skupščini občine Metlika, Gasilskemu društvu Rosalnica, Lovski družini Metlika, osnovni šoli Metlika, 1. letniku frizerske šole v Ljubljani in Krajevni odboru ZVB NOV Rosalnica.

Zena Jožefa, hčerke Martina, Nada in Ivica, oče Jože, bratje in sestre z družinami

Ob boleči izgubi našega dragega brata in strica

JOŽETA ŽAGARJA
iz Birčne vasi

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so draga pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti in nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se ZB Birčna vas, ŽTP Novo mesto in rezervnim oficirjem iz Birčne vasi za poklonjene vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo tov. Pircu iz Novega mesta za vso pomoč, tov. Moravcu za posvilitve besede ter župniku za opravljeni obred. Zahvaljujemo se tudi vaščanom za vso pomoč.

Zalujoči: sestra Marija in Anica, bratje Viktor, Rudi, Lojze, Peter in Stanko z družinami ter nečak Franc Šuštaršič z družino

Ob prezgonji in nenadomestljivi izgubi naše drage mame

ALOJZIJE PLUT
iz Dragomlje vasi pri Suhorju

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam s tolažilnimi besedami lajšali bolečine in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi vsem za darovano cvetje in vence ter za spremstvo na mamini zadnji poti. Iskrena hvala!

Zalujoči: hčerka Micka, hčerki Slavica in Ivanka z družinama ter sin Anton z družino

Mladinski aktiv Hrušica je priredil 4. marca 1973 praznovanje za dan žena. Sledilo je več pesmi in recitacij, ki so pozdravljale navzoče žene in matere. Marsikatera je bila tako ganjena, da so ji prišle solze v oči. Po končani prireditvi je mladin postregla pri lepo pripravljeni mizi vsako posebej z voščilom in šopkom cvetja. Nato je sledila pogostitev in zabava. Vse žene iz Hrušice se najtopleje zahvaljujemo mladini in pionirjem za požrtvovalnost.

Franc in Danica Lakner iz Novega mesta, Valantičeva 13, sta poklonila RK 200,00 din namesto venca na grob pok. Ladu Setincu. Občinski odbor Rdečega križa se darovalcema iskreno zahvaljuje za poklonjeni znesek.

ČESTITKE

Dragi mami, stari mami in prababici Mariji Mrak iz Konca 12 želita vse najboljše in najlepše za njen dvojni praznik in da bi bila še dolgo let med nami, prav tako tudi Jožefi Staniša za njen god čestita hčerka oziroma sestra Rozi ter vnukinja Marija z družino.

Dragi Pepci Pajkovi iz Trebnjega za god: sreče, zdravja in veselja - to so naše srčne želje! Peskarjeva.

Nadvse dobri Angelci Eržkovi iz Trebnjega za rojstni dan kličemo: še na mnoga zdrava leta v krogu svojih dragih! Družina Peskarjeva.

Ljubljeni mami ter stari mami Jerici Drčar za god in 75. rojstni dan ter sestri Micki in Stanetu Radinovi in do Dobrejša 16 pri Sentilju za 25-letnico poroke veliko zdravja in sreče želi hčerka oziroma sestra Rozka z družino iz Trške gore. Enako tudi Franci z družino.

Dragima dvojkoma Jožetu Pakarju in Jožici, poročeni Vidici, iskrene želje za dvojni praznik in še mnogo let ter da bi bila še naprej dobra in pridna, želi mama.

Jožetu Urbančiču in sinu Jožku in Dol. Toplice 96 za god iskreno čestita, predvsem pa jima želi obilo zdravja mama iz Straže.

Dragi sestri Jožefi Dragan in Sentjurja pri Mirni peči iskreno čestitata in ji želita vse najboljše za njeno 85-letnico in osebn praznik sestra Micka in brat Anton. Enako nečaku Jožetu za minulo 50-letnico in osebni praznik.

Dragemu sinu Ladislavu Krevsu iz Vrhpeči pri Mirni peči, ki živi v Nemčiji, iskrene želje za dvojni praznik: oče, mama, bratje in sestre. Čestitki se pridružujejo tudi Bernardka, Dragica in Stanka, ki mu pošiljajo koš poljubčkov.

Ljubemu sinu in bratu Jožetu Kocjančiču, ki služi vojaški rok v Kumanovem, iskreno čestitamo za 20. rojstni dan in praznik ter mu želimo vse lepo in srečno vrnitev iz armije: oče, mama, brat in sestra z družino ter stara mama in Šeničarjevi.

Dragemu očetu Lojzetu Sprajcarju iz Novega mesta iskrene čestitke za 75. rojstni dan ter še na mnoga zdrava leta: Drago in Danica ter vnuk z ženo.

Dragi hčerki ALENKI MAZOVEC iz Novega mesta, za 18. rojstni dan iskreno čestitajo in ji želijo, da bi ostala še naprej tako pridna: mamica, očka, sestrica Mojca in starika.

PREKLICI

Franciška Medle, Brusnice 77, prepovedujem vožnjo in hojo po svojih parcelah št. 747 (vinograd) in 748 (gozd). Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jože Judnič, Kot 13, Semič, prepovedujem vožnjo in delanje škode po mojem travniku v Paleču. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Vida Šuklje, CBE 104, Metlika, preključem vse žajlive besede, ki sem jih izrekla o Francki Stepan iz Bušnje vasi 8, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Stanislav Gorenc, začasnno zaposlen v Franciji, prepovedujem delanje kakršnekoli škode po mojem gozdu in njeni na Otavniku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Prepovedujem svojemu možu Albinu Erbidi iz Plešivca pri Žužemberku prodajati skupno lastnino v Bodgani vasi, ker je last otrok. Vsaka kupčija z njim je neveljavna. Marica Erbida, Dolenjske Toplice 70.

Jože Lojk, Pangerč grm 4, Stopiče, prepovedujem pašo kosihi, vožnjo in hojo po mojem posestvu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Tončka Janežič, Vinji vrh 12, Šmarješke Toplice, prepovedujem hojo po vrtu in njivi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Anton Tramte, Videm 25, Cerknica, prepovedujem vsako vožnjo, hojo, spodkopavanje meja in pašo kosihi po njivi pri Grmovljah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

IVAN KOBE, LJUBLJANSKA 73, CELJE, vam nudi vrtnice vseh barv po 10,00 din. Priporočam se za naročila.

OBVEŠČAM CENJENE STRANKE, da bom s 1. aprilom začel opravljati teracersko obrt, in se priporočam za naročila. Teracerstvo Jože Kic, Škocjan 19.

Ponudbe pod „SOLIDNO“.

ZAHVALA

Ob neprecenljivi izgubi našega draga moža, očeta, starega očeta in brata

JANEZA GOLOBIČA
iz Sel pri Semiču št. 17

izrekamo zahvalo sosedom, kolektivom Iskre Semič, ZB Semič, Gasilskemu društvu Semič, posebno še Jožetu Vidmarju iz Sel pri Semiču in vsem, ki so nam ob težki izgubi stali ob strani in darovali vence ter spremlili pokojnika na zadnji poti.

Zalujoči: žena Tončka, hčerke Tonka, Dana, Rezka, Justa, Vida in sin Janez z družinami, vnuki in vnukinje ter drugo sorodstvo.

Sela pri Semiču, 8. marca 1973

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli mesec so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Brigita Zupančič, Pavla Pangrc, Ana Osolnik, Jožefa Zevnik, Marija Rajer, Alojz Sepaher, Cvetka Tomič, Alojz Zoran, Fani Pirnar, Martina Koračin, Jože Marn, Janez Ljubi, Stefan Zur, Mirko Bajec in Bogdan Zupančič, člani Novoteksa Novo mesto; Alojz Kirn, Franciška Kukman, Slavka Rozemberger, Betka Kuplenik, Majda Erlah, Marija Šober, Fani Avguštin, Ivanka Mikec, Martina Miklič, Matevž Aš, člani Krke tovarne zdravil Novo mesto; Anton Hren, član Iskre Novo mesto; Janez Belko član ŽTP Sekcije za vleko Novo mesto; Pavel Golob, član Zavarovalnice Sava Novo mesto; Ciril Hudoklin in Ivanka Civič, člana Splošne bolnice Novo mesto; Peter Šušteršič, Anton Ajdišek, Milan Vrščaj in Janez Jerman, člani IMV Novo mesto; Janez Janežič, Darko Markovič in Andrej Strajnar, člani Novolesa Straža; Milan Mrvar, član OMP Inštalaterja Novo mesto; Marija Turk, gospodinja iz Spodnjih Vodaj; Nada Račič, Jožica Jalovec, Martina Slivsek, Anica Golob, Marinka Gregorčič, Želimir Klipa in Milan Rausavljevič, dijaki Gostinska šole Novo mesto; Pavla Košir, gospodinja iz Dolnje Straže; Rozalija Florjančič, članica Hotela Metropol; Marija Seničar, Danijela Prešeren in Albina Malnar, gospodinja iz Smolenje vasi; Franc Grošič in Miha Brulo, kmeta iz Smolenje vasi; Marija Kos, gospodinja s Krke; Lado Kos, član Ele Novo mesto; Franc Krajč, kmet iz Zaliga.

Franc Frlah in Jože Senica, člana G. G. Novo mesto; Alojz Drab, Rudi Kmet, Branko Bambič, Jože Ivanec, Martin Bratkovič, Alojz Muhič, Ivan Bobič, Jože Škrbec, Jože Florjančič, Milan Jenič in Anton Resnik, člani IMV Novo mesto; Anton Judež, Cveta Slemenik, Anka Burger, Dr. Leopold Morela, Janez Judež in dr. Ljubo Kretič, člani Splošne bolnice Novo mesto; Stefan Srebrnjak, član Delavske restavracije Novo mesto; Jože Srebrnjak in Gabrijel Obrekar, člana Mercatorja Novo mesto; Franc Seničar, Mirko Zupančič, Alojz Novak, Zofija Klemenčič, Štefica Čečelič, Erna Novak, Branko Luzar in Ivan Jordan, člani Krke - tovarne zdravil Novo mesto; Jože Rozman, Marija Golob, Jože Janč, Nada Kruljac, Jože Muhič, Franc Župan, Jožica Krevs, Pavel Judež, Alojz Blažič, Stane Parkelj, Slavka Staniša, Vinko Gradšar, Alenka Zorko, Ljuba Avguštin, Marija Pavlin, Rudi Zupan, Anton Primc, Marija Korčec, člani Novoteksa Novo mesto; Polde Kelan, član Komunalnega podjetja Novo mesto; Ivan Hrovat, član KZ Krka Novo mesto; Franc Slak, član Novograda Novo mesto; Matija Bradač, Slavko Fink, Dušan Krstinc, Rozalija Poglavec, Vladimir Kovač, Franc Kren, Slavka Košir, Milka Zupančič, Marjeta Teme, Jožica Bradač, Ivanka Rozman in Anton Drašler, člani Novolesa Straža; Jelka Golobič, članica SDK Novo mesto; Anica Lužar, članica Beti Mirna peč; Anton Radešček, član Žito Ljubljana; Milena Sladič, Marica Zupančič, Mina Pezelj, Andreja Furlan, Cirila Skebe, Joža Heler, Mira Strugar, Marija Cebular, Lučka Kranjec, Bojana Kranjc, Marija Campa in Cvetka Hudoklin, dijakinja Sole za zdravstvene delavce Novo mesto; Jože Bregar, kmet iz Dobrave; Marija Bartoli, gospodinja iz Dolnje Straže; Maks Zupančič, član Pionirja Novo mesto; Vinko Režek, član Dolenjke Novo mesto; Franc Les, član Hmeljnika Novo mesto; Marjan Zalokar, član Elektro Novo mesto;

Jože Cimprič, Martin Šafar, Srečko Ambrožič, Marija Nose, Martin Erjavec, Marjan Konda, Martin Rolih, Jože Srebrnjak, Franc Brule, Franc Jenič, Franc Jeralič, Janez Jeralič, Alojz Srebrnjak, Martin Rajk, Slavko Bogolin, Stane Kotar, Jože Božič, Albin Luzar, Avgust Pavlič, Franc Čečelič, Jože Brudar, Leopold Rajk, Franc Nose, Franc Lobe, Milan Goršič, Martin Kralj, Franc Rajk, Avgust Udovč, Ivan Franko, Ivan Rajk, Stanjo Tramte, Martin Ivanec, Slavko Matko, Alojz Starc in Franc Udovč, člani IMV Novo mesto; Danijel Kumer in Janez Gorišek, člana Novolesa Straža; Antonija Rukše, Jožica Nose, Beti Radež, Martin Radež, Ana Rukše, Martin Doblehar, Alojz Urbič, Jože Pavlin, Franc Turk, Alojz Turk, Danijel Badovinac, Jože Blažič, Martin Brudar in Pepca Berkopec, člani Novoteksa Novo mesto; Janez Gornik, Franc Kovačič, Janez Smole, Rudi Omahen, Albin Golob, Janez Redek, Jože Florjančič, Franc Cesar, Jože Korasa, Alojz Gotlib, člani Krke - tovarne zdravil Novo mesto; Anton Osolnik, Branko Petrovič in Roman Pirnar, člani Pionirja Novo mesto; Pepca Korasa, članica kolektiva Krajevni urad Brusnice; Cecilija Smolič in Martina Romih, članici KZSZ Novo mesto; Anton Leden, član ŽTP Sekcija za vleko Novo mesto; Olga Gazvoda in Pepca Matko, gospodinja iz Gabrja; Vinko Rukše, član Petitora Novo mesto; Jože Matko, upokojenec iz Gabrja; Jože Ilnikar, član Inštalaterja Novo mesto; Cvetka Boltez in Zvonko Jaklič, člana Opremales Gotna vas; Jože Globokar, član Beti Mirna peč; Antonija Boltez, članica Industrije obutve Novo mesto; Rajko Rukše, član Iskre Novo mesto; Ivan Koračin, član UVJ Novo mesto; Jože Volčanšek, član Celuloze Krško; Marija Konda, Marija Hudoklin, Ana Kotnik, Ana Cimermančič, Marija Jaklič in Marija Gazvoda, gospodinja iz Brusnice; Neža Srebrnjak, Ana Srebrnjak, gospodinja iz Leskova.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jekc, Tone Klenovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Staidohar in Ivan Živič

UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Marjan Moškon, Janez Pezelj, Jože Princ, Jože Splichal, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zelenik

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 2 din - Letna naročnina 79 dinarjev, polletna naročnina 39,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 160 dinarjev ali 10 ameriških dolarjev oz. 30 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32002-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določeni strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din. Vsak mali oglas do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972 - DOLENJSKI LIST šteje med proizvoznike iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, 33-316/72), za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informacije IS SRŠ št. 421-1/72 od 31. 1. 1973)

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-601-10558 - Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 - Telefon (068) 21-227 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelomi: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana

CETRTEK, 15. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Slovenske narodne pesmi. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Slavko Gliha: Kako lahko poljedelci povečajo velikost polja kljub agrarnemu maksimumu. 12.40 Igrajo pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Mladina poje. 14.40 „Mehurčki“.

16.00 „Vrtljak“, 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.30 Iz kasnetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Mojmir Sepeta. 20.00 Cetrtekov večer domačih pesmi in napevov. 22.15 Iz sodobne nizozemske glasbe.

PETEK, 16. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Koncert za mla-

de poslušalce. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Marija Orešnik: Nasveti o izbiri in reži piščancev. 12.40 Z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Operni koncert. 18.15 „Signali“. 19.00 Lahko noč,

Hrvaška pisateljica Marija Juric Zagorka ni napisala samo

»Čarovnice z Griča«,

temveč tudi ciklus romanov o Gordani, v slovenski izdaji

PRESTOL MATIJE KORVINA

Pravkar so izšle tri knjige romana

Prerokovanje pri kamnitih vratih I-II-III

iz ciklusa »Prestol Matije Korvina«

Celoten ciklus je postavljen v petnajsto stoletje, v čas, ko je na Ogrskem in Hrvaškem vladal kralj Matija Korvin. Zgodovinski osebostim, kot so legendarni kralj, njegov nezakonski sin in kardinal Roderigo Borgia, se pridružujejo junaki, ki jih je oživela pisateljčina bujna domišljija in dar fabularja; seveda pa se vse vrtilo okoli glavne junakinje Gordane...

Prvi del romana se dogaja v Zagrebu, na Griču, kasneje pa se dogajanje preseli na kraljevi dvor v Budimu in na dvor neapeljskega kralja Ferranteja, v pisano in razvratno južnjaško življenje, polno najrazličnejših spletk in pasti.

Vse tri zajetne knjige romana PREROKOVANJE PRI KAMNITIH VRATIH veljajo vezane v platno 270 din. Kupite jih lahko tudi na trimesečno obročno odplačevanje po 90 din.

iz istega ciklusa izide nova serija treh romanov pod naslovom

Pekel na prestolu I-II-III

v mesecu maju. Zbirka se bo nadaljevala.

Knjige dobite v vseh knjigarnah in pri zastopnikih založbe, pismeno pa jih lahko naročite na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Mestni trg 26, 6100 Ljubljana
Mestni trg 26, 61000 Ljubljana

OB ŠTIRISTOLETNICI KMEČKIH UPOROV NA SLOVENSKEM IN HRVAŠKEM

Boj za staro pravdo

S podlistkom »Po poteh slovensko-hrvaškega kmečkega upora 1573« bomo počastili obletnico slavnih dogodkov, ki so pred štirimi stoletji pretresli svet in opozorili na krivice ter trpljenje

Tovarišica Mara Rupena-Osolnikova je 7. marca letos objavila v KMEČKEM GLASU uvodnik z naslovom „Sledile bomo zgledu junaskih žena in mater“, v katerem pravi med drugim:

„... Pravi je, da se ob 8. marcu spominimo slovenskih kmečkih žena v preteklosti. Stoletja nazaj so vzgajale svoje otroke v ljubezni do domovine, do koščka zemlje, na katerem živimo, zemlje, ki nam daje vsakdanji kruh. Vsi naši veliki možje - od Primoža Trubarja do Ivana Cankarja, Prežihovega Voranca in Otona Župančiča, so to - na njim svojstven način - izpovedovali. Mar je preveč, če rečemo, da gre prav njim - kmečkim materam zahvala za ohranitev slovenskega jezika na tem našem koščku sveta? Štiri, pet stoletij nazaj so kmečka dekleta, žene in matere, vsaka po svoje nesebično sodelovale s svojimi fanti, možmi in sinovi v znamenju zimzele. In v bojih proti Turkom? Mar Miklova Zala kot simbol ljubezni do rodne grude, vztrajnosti in vzdržljivosti še danes na naših va-

skih odrih ne vzbuja - po pravici - občudovanje in ponos? Pa v naši bližnji preteklosti? Mar niso matere Ivančičeva, Majcnova, Bečelotova in še vrsta drugih vlivale pogum in vero v zmago naroda, ki je odločen boriti se za svojo svobodo in neodvisnost?

Ob letošnjem borbenem prazniku naprednih žena se spominjamo najbolj naprednih dogajanj v naši zgodovini - kmečkih puntov in NOB in se v tem duhu zavzemamo, da bomo sledile zgledu junaskih žena in mater tudi v tem odločilnem - prehodnem - obdobju našega razvoja.“

Plemenita misel o svobodi in samostojnosti v slovenskem človeku v zadnjih 500 letih ni več zamrla - resnično tudi po zaslugi naših mater in žena; zvesto so stale ob strani svojim možem, očetom, sinovom in bratom, ki so se dvignili v boj proti tiranom in gospodi.

Obdobje kmečkih puntov je od znanega koroškega kmečkega upora leta 1478

tja do največjega spopada ljudstva z zatiralci, hrvaško-slovenskega kmečkega punta leta 1573, eno največjih in najveličastnejših v naši zgodovini. Prav zadnje čase dobivajo takratni dogodki novo obeležje in veliko globlji pomen, saj pesem zimzele za klobukom kljub ognju, vislicam, mučenju in najhujšim ječam ni nikdar več utihnila... V zadnji boj so šli delavci, kmetje in ljudski izobraženci skupaj z mladino, ženami, materami, dekleti in starčki leta 1941 - ko je pod vodstvom Komunistične partije in Osvobodilne fronte neuničljivi duh puntarjev poslednjič zagorel v največjem plamenu.

Spominu naših prednikov, izmed katerih so tisoči žrtvovali življenja, premoženje in srečo svojih družin, s tem pa zakovali neuničljive temelje kasnejšim bojem in dokončni osvoboditve, se bomo poklonili s tem, da bomo v letošnjem jubilejnim letu podrobneje predstavili kmečke upore, zlasti še punt iz usodnega leta 1573. Prihodnji četrtek bomo začeli

objavljati spis Stanka Škalerja, ravnatelja breziškega muzeja, »PO POTEH SLOVENSKE-HRVAŠKEGA KMEČKEGA UPORA 1573«. Delo je izšlo kot 28. zvezek v Zbirki vodnikov po kulturnih in naravnih spomenikih Slovenije, ki jo izdaja Zavod za spomeniško varstvo SRS. Pisec je vsebino prvega spisa dopolnil nalašč za naš podlistek z nekaterimi novimi podatki o gibanju kmečke vojske po naših krajih, tako da bo za bralce še zanimivejši.

Pri tem je uporabil gradivo iz svoje knjige BOJ ZA STARO PRAVDO, ki je pred dnevi izšla pri Državni založbi Slovenije od 400-letnici kmečkih uporov, o čemer smo prejšnji četrtek v našem listu obširneje poročali.

Prihodnji teden torej: naš novi podlistek o kmečkem puntu iz 1573, katerega slavnega 400-letnica je potekla v pravkar sklenjenih februarjskih dneh.

Ne zamudite zanimivega in podučnega branja!

TELEVIZIJSKI SPORED

CETRTEK, 15. MARCA: 9.35 TV v šoli (Zg.) - 10.30 Angleščina (Zg.) - 10.45 Nemščina (Zg.) - 11.00 Francoščina (Zg.) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg.) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg.) - 15.55 Namščina - ponovitev (Zg.) - 16.10 Francoščina - ponovitev (Bg.) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) do 17.05 (Bg.) - 17.40 Verne - Kohout: V 80 dneh okrog sveta - IV del (Lj.) - 18.15 Obzornik (Lj.) - 18.30 Družina Jehu - serijski film (Lj.) - 18.55 Drzni pomorščaki - film (Lj.) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 Kam in kako na oddih (Lj.) - 20.40 Cetrtekovi razgledi: Na koncu sveta, (Chile, 2. del) (Lj.) - 21.30 Fernandel, serijska oddaja (Lj.) - 22.20 B. Britten: Albert Herring II. del (Lj.) - 22.50 Poročila (Lj.)

15.55 Nemščina - ponovitev (Zg.) - 16.10 TV v šoli - ponovitev (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bgd) - 17.45 Zvonček palček - VII. oddaja (Lj.) - 18.00 Risanka (Lj.) - 18.15 Obzornik (Lj.) - 18.30 Gvajana, dežela voda - barvni film (Lj.) - 18.55 Mozaik (Lj.) - 19.00 Mladi za mlade (Sa) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.30 I. Tavčar: Cvetje v jeseni - II. del (Lj.) - 21.20 Kulturne diagonale (Lj.) - 22.20 Poročila (Lj.)

NEDELJA, 18. MARCA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Frane Puntar: „Jabolko“. 9.05 Srečanje v studiu 14. 10.05 Še pomnite, tovariši... Jože Peternej: Mladost v precepu. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Humoreska tega tedna. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Radijska igra - Ferenc Deak: Medkrajevna. 18.00 Radijski radar. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Zaplešite za nami.

TOREK, 20. MARCA: 9.35 TV v šoli (Zg.) - 10.40 Ruščina (Zg.) - 11.00 TV v šoli: (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg.) - 15.35 Ruščina - ponovitev (Zg.) - 15.55 TV vrtec - ponovitev (Zg.) - 16.10 TV v šoli (Bgd) - 16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bgd) - 17.15 Delavski amandmaji - ponovitev V. oddaje (Lj.) - 17.45 K. Eigel: Slonček Bimbo - barvna oddaja (Lj.) - 18.00 Risanka (Lj.) - 18.05 Obzornik (Lj.) - 18.20 Izbor srbske narodne glasbe (Lj.) - 18.55 Mozaik (Lj.) - 19.00 Pediatrja: Nega dojenčka (Lj.) - 19.20 Odisėja miru: Srečanje z usodo, oddaja TV Beograd (Lj.) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.30 Mi med seboj: (Iskra Pržanj) (Lj.) - 21.30 Nenavadne zgodbe - barvna TV nanizanka (Lj.) - 21.55 J. Thorwald: Stoletja kirurgov - barvni film (Lj.) - 22.20 Rezerviran čas (Lj.) - 22.45 Poročila (Lj.)

PETEK, 16. MARCA: 9.30 TV v šoli (Zg.) - 11.00 Angleščina (Bg.) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg.) - 16.10 Angleščina (Bg.) - 16.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg.) - 17.35 Veseli tobogan: Litija II del (Lj.) - 18.15 Obzornik (Lj.) - 18.30 Profesor Baltazar - barvna risanka (Lj.) - 18.40 Vzgojni problemi: Otrokova ogledala (Lj.) - 18.50 Pet minut za boljši jezik (Lj.) - 18.55 400 let slovenske glasbe: Dane Škerl (Lj.) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 Reportaža (Lj.) - 20.30 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.35 Iz zakladnice svetovne književnosti -

SREDA, 21. MARCA: 8.20 TV v šoli (Zg.) - 16.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bgd) - 17.45 Mačkon in njegov trop - barvna risanka (Lj.) - 18.10 Obzornik (Lj.) - 18.25 Na sedmi stazi (Lj.) - 18.45 Ziva filozofija: Descartes ali o metodi (Lj.) - 19.10 Mozaik (Lj.) - 19.15 Zabavna glasba (Sk) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.30 Umor v hotelu Excelzior - češki film (Lj.) - Nogomet Bayern: Ajax, barvni posnetek iz Muenchna (Lj.) - Poročila (Lj.)

SOBOTA, 17. MARCA: 9.35 TV v šoli (Zg.) - 11.00 TV v šoli (do 12.00) (Sa.) - 16.30 Držno košarkarsko prvenstvo - prenos JRT v odmoru propagandna oddaja (Lj.) - 18.00 Obzornik (Lj.) - 18.15 Maroško - serijski film (Lj.) - 18.50 Filmska burleska (Lj.) - 19.10 Mozaik (Lj.) - 19.15 Humoristična oddaja (Bg.) 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.30 Zabavno glasbena oddaja (Lj.) - 21.30 Na poti k zvezdam - barvna oddaja (Lj.) - 21.55 Serijski film - Krvava cesta (Lj.) - 22.45 Smučarska tekmovanja na Golteh (Lj.) - 22.55 TV kažipot (Lj.) - 23.15 Poročila (Lj.)

SOBOTA, 17. MARCA: 9.35 TV v šoli (Zg.) - 11.00 TV v šoli (do 12.00) (Sa.) - 16.30 Držno košarkarsko prvenstvo - prenos JRT v odmoru propagandna oddaja (Lj.) - 18.00 Obzornik (Lj.) - 18.15 Maroško - serijski film (Lj.) - 18.50 Filmska burleska (Lj.) - 19.10 Mozaik (Lj.) - 19.15 Humoristična oddaja (Bg.) 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.30 Zabavno glasbena oddaja (Lj.) - 21.30 Na poti k zvezdam - barvna oddaja (Lj.) - 21.55 Serijski film - Krvava cesta (Lj.) - 22.45 Smučarska tekmovanja na Golteh (Lj.) - 22.55 TV kažipot (Lj.) - 23.15 Poročila (Lj.)

NEDELJA, 18. MARCA: 8.50 Mestece Peyton (Lj.) - 10.05 Mozaik (Lj.) - 10.10 Kmetijska oddaja (Zg.) - 10.55 Otroška matineja: Mačkon in njegov trop, Gvajana dežela voda, barvna filma (Lj.) - 14.45 Delavski amandmaji - 5. oddaja (Lj.) - 12.15 Naše malo misto (Zg.) - 13.10 Poročila (Lj.) - 13.15 Holmenkollen: smučarski skoki - prenos (EVR) - Nedeljsko popoldne - TV kažipot (Lj.) - 17.50 Poročila (Lj.) - 17.55 Vzpon in propad III. Reicha - 2. del dok. filma (Lj.) - 19.40 Reportaža (Lj.) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.30 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.35 Berači in sinovi - serijska oddaja (Zg.) - 21.30 Zabavna glasba (Zg.) - 21.45 Športni pregled (JRT) - 22.15 Poročila (Lj.)

NEDELJA, 18. MARCA: 10.30 Reklame in oglasi - Po domače - Kmetijski nasveti - „MED POLJANAMI VISOKIM“ (svet Ivana Tavčarja ob 50. letnici pisateljeve smrti) - Za vsakogar nekaj - Nedeljski intervju - (pogovarjali smo se s predsednikom občinske strelske zveze) - Poročila - Cestitke in pozdravi naših poslušalcev - Zaključek.

SREDA, 21. MARCA: 16.00 Poročila. 16.10 - 16.25 Reklame in oglasi. 16.25 - 16.30 Koticček za šoferje. 16.30 - 16.50 Disko klub brez imena. 16.50 - 17.00 Oddaja za najmlajše. 17.00 Zaključek programa.

SOBOTA, 24. MARCA: 16.00 SOBOTNI VRTILJAK. 16.15 Pet minut za predsednika AMD Sevnica. 16.20 Revjska glasba z reklamnimi vložki. 16.30 Poročila. 16.35 Minute za narodno-zabavno glasbo in EPP. 16.45 Mini anketa (ali poznamo domače kraje). 17.00 Zaključek programa in napoved za nedeljo.

NEDELJA, 18. MARCA: 10.30 Reklame in oglasi - Po domače - Kmetijski nasveti - „MED POLJANAMI VISOKIM“ (svet Ivana Tavčarja ob 50. letnici pisateljeve smrti) - Za vsakogar nekaj - Nedeljski intervju - (pogovarjali smo se s predsednikom občinske strelske zveze) - Poročila - Cestitke in pozdravi naših poslušalcev - Zaključek.

SREDA, 21. MARCA: 16.00 Poročila. 16.10 - 16.25 Reklame in oglasi. 16.25 - 16.30 Koticček za šoferje. 16.30 - 16.50 Disko klub brez imena. 16.50 - 17.00 Oddaja za najmlajše. 17.00 Zaključek programa.

SOBOTA, 24. MARCA: 16.00 SOBOTNI VRTILJAK. 16.15 Pet minut za predsednika AMD Sevnica. 16.20 Revjska glasba z reklamnimi vložki. 16.30 Poročila. 16.35 Minute za narodno-zabavno glasbo in EPP. 16.45 Mini anketa (ali poznamo domače kraje). 17.00 Zaključek programa in napoved za nedeljo.

SOBOTA, 24. MARCA: 16.00 SOBOTNI VRTILJAK. 16.15 Pet minut za predsednika AMD Sevnica. 16.20 Revjska glasba z reklamnimi vložki. 16.30 Poročila. 16.35 Minute za narodno-zabavno glasbo in EPP. 16.45 Mini anketa (ali poznamo domače kraje). 17.00 Zaključek programa in napoved za nedeljo.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 15. MARCA: 16.00-16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki. 16.15-16.30 Nove plošče RTB. 16.30-16.45 Pred referendumom smo obiskali osnovno šolo Arčiče. 16.45-17.00 Mala šola avtomobilizma - Obvestila in reklame. 17.00-18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 17. MARCA: 16.00-17.45 Občani čestitajo in pozdravljajo. 17.45-18.00 Obvestila in reklame.

NEDELJA, 18. MARCA: 8.50-9.00 Prvo poročanje z volišč. 10.30-12.00 Domače zanimivosti - Obširnejše poročanje z volišč ob referendumu v breziški občini - Za naše kmetovalce: Mira Skočaj: Kako bomo gnojili različnim kmetijskim rastlinam ter Ivanka Balon: Kako bomo dosegli zgodnje pridelke vrtnin - Magneto-fonski zapis z obiska predsednika IS SRS inž. Andreja Marinca ter sekretarja CK ZKS Franca Setinca v Brežicah - Obvestila, reklame in filmski pregled. 12.00-17.00 Občani čestitajo in pozdravljajo (vmes javljanje z volišč ob referendumu).

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 18. MARCA: 10.30 Reklame in oglasi - Po domače - Kmetijski nasveti - „MED POLJANAMI VISOKIM“ (svet Ivana Tavčarja ob 50. letnici pisateljeve smrti) - Za vsakogar nekaj - Nedeljski intervju - (pogovarjali smo se s predsednikom občinske strelske zveze) - Poročila - Cestitke in pozdravi naših poslušalcev - Zaključek.

SREDA, 21. MARCA: 16.00 Poročila. 16.10 - 16.25 Reklame in oglasi. 16.25 - 16.30 Koticček za šoferje. 16.30 - 16.50 Disko klub brez imena. 16.50 - 17.00 Oddaja za najmlajše. 17.00 Zaključek programa.

SOBOTA, 24. MARCA: 16.00 SOBOTNI VRTILJAK. 16.15 Pet minut za predsednika AMD Sevnica. 16.20 Revjska glasba z reklamnimi vložki. 16.30 Poročila. 16.35 Minute za narodno-zabavno glasbo in EPP. 16.45 Mini anketa (ali poznamo domače kraje). 17.00 Zaključek programa in napoved za nedeljo.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 15. MARCA: 16.00-16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki. 16.15-16.30 Nove plošče RTB. 16.30-16.45 Pred referendumom smo obiskali osnovno šolo Arčiče. 16.45-17.00 Mala šola avtomobilizma - Obvestila in reklame. 17.00-18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 17. MARCA: 16.00-17.45 Občani čestitajo in pozdravljajo. 17.45-18.00 Obvestila in reklame.

NEDELJA, 18. MARCA: 8.50-9.00 Prvo poročanje z volišč. 10.30-12.00 Domače zanimivosti - Obširnejše poročanje z volišč ob referendumu v breziški občini - Za naše kmetovalce: Mira Skočaj: Kako bomo gnojili različnim kmetijskim rastlinam ter Ivanka Balon: Kako bomo dosegli zgodnje pridelke vrtnin - Magneto-fonski zapis z obiska predsednika IS SRS inž. Andreja Marinca ter sekretarja CK ZKS Franca Setinca v Brežicah - Obvestila, reklame in filmski pregled. 12.00-17.00 Občani čestitajo in pozdravljajo (vmes javljanje z volišč ob referendumu).

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v breziški poročnišnici rodile: Jasna Zagar iz Brežic - Marjana; Olga Kozmus iz Zurokovega dola - Franca; Angela Ocvirk s Senova - Branka; Andjelka Malek iz Laduča - deklico; Alojzija Bašič iz Noršič sela - Liljana; Anka Mešiček iz Sevnice - Alenko; Dragica Brdarič iz Farkaševca - dečka; Alojzija Rupar iz Štrita - deklico; Marija Goršek iz Pokleka - Jožeta; Marija Kežnam iz M. Obreza - Damjana; Štefka Potokar iz Cerine - Jožeta; Jožica Vizlar iz Velike vasi - Jožeta; Nada Zorko iz Brestanice - deklico; Jožeta Perc iz Loga - Roberta; Nada Stojš iz Senuš - Bojana; Teodora Penič iz Zagaja - Renato; Anica Bedeničič iz Bregane - Branko; Ana Mataušič iz Bregane - dve deklici; Štefica Borošak iz Rada-kova - deklico. - Cestitamo!

Poveljnik ob avtu

V soboto zvečer se booa predstavili prebivalcem Kočevja najboljši dolenski športniki. Bralci Dolenskega lista so za najboljšo ekipo izbrali Novoteksove košarkarje, ki igrajo v slovenski ligi.

Ze popoldne se bodo ljubiteljem košarke predstavili vsi Novomeščani, ki bodo v prijateljski tekmi igrali z domačimi košarkarji. Prav tako bo na klopi tudi Andrej Petrič, ki že nekaj let vodi lani najboljšo dolensko ekipo.

Zakaj tak uvod? Igralci in trener so vsak teden pred očmi ljubiteljev športa, na vsaki tekmi jim ploskajo ali žvižgajo... V njihovi senci ki so amaterji kot športniki, le da nimajo niti tistega zadovoljstva, ki ga z dobro igro prigrabijo tisti, ki nastopajo.

Kljub temu so za večino nešportnikov nevidni voditelji ekip nepomembni ljudje. Njihove odločitve nikogar ne razburjajo, oni ne morejo prigrabiti zmage ali s svojimi odločitvami neposredno vplivati na potek in usodo ekipe.

Pa vendar lahko mirno zapišem: prav od sposobnih voditeljev je še kako odvisna temperatura v ekipi; dobri vodje lahko odločilno prispevajo tudi k športnim uspehom.

Primer novomeških košarkarjev je v tem pogledu prav značilen. Dokler so se igralci in trener sami ubadali z najrazličnejšimi problemi, kot je nakup dresov, zbiranje prepotrebne denarja, iskane ljudi za opremo igrišča

in počobno, so bili športni uspehi bolj piškavi. Neprestano igranje v drugi slovenski ligi je utrujalo gledalce, ki niso kazali posebnega zanimanja...

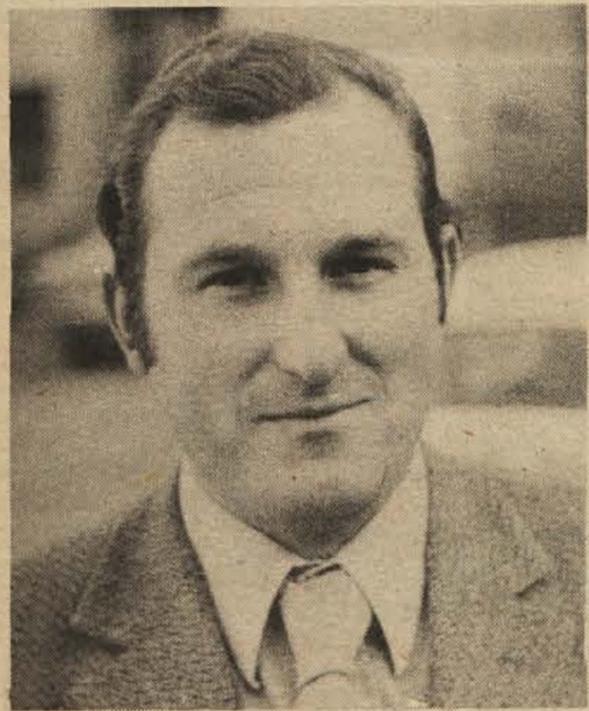
Predolgo že odlašam z imenom tokratnega gosta v portretu tedna: ko je prišel za vodjo košarkarske ekipe Janez Prijatelj, ki sicer nikoli ni igral košarke - še en dokaz, da volja vse premaga! - se je krivilja uspehov strmo dvignila.

V senci igralcev in trenerja je, nikdar omenjen, pa vseeno popolnoma zastrupljen s košarko, ustvaril v ekipi tako zdravo jedro, da so isti igralci z istim trenerjem (čeprav z večjo izkušnostjo) čez noč preskočili v prvo slovensko ligo. Nesmiselno bi bilo naštevati, koliko prostih ur, ki bi jih lahko izkoristil kakorkoli drugače, koliko sobot in nedelj je žrtvoval tudi Janez Prijatelj za skupni uspeh novomeške košarke. Vse dosedanje plačilo za njegov trud, za žrtvovane sobote, za goro pisem in telefonskih sporočil, za zbiranje denarja in pometanje igrišča in še za nešteto drugih malenkosti je Novoteksov uspeh.

Brzkone je odveč zapisati, da ni vedno in povsod za uspeh odločilen le denar, kot tudi ni težko uganiti, da je v današnjih razmerah dober del bremena naložen na ramena ljubiteljev športa, čistih amaterjev.

Zato je delež Janeza Prijatelja v uspehih novomeške košarke, čeprav skrit, vendar odločilen.

J. SPLIČAL

DOMA BODO ZA PRVI MAJ. Ze dalj časa potujejo vzdolž avtomobilske ceste pastirji s tropi ovac. Vračajo se iz Slovenskega primorja, kjer so prebili letošnjo zimo. Te karavane so običajno iz Bosne in Hrvatske; eno skupino lastnikov izpod planine Vlašić v Bosni in okoli 800 ovac smo posneli blizu Bregane na slovensko-hrvatski meji (na sliki). V okolico Nove Gorice so prišli oktobra lani, toda ker je bila blaga zima, so se prej, kot so nameravali, vrnili v Bosno. Do Sevnice so se pripeljali z vlakom, od tam pa so pot nadaljevali peš. Upajo, da bodo okoli 1. maja doma. (Foto: Milivoj Jaranović)

Pustni ventil za sevniške težave

Letos je bil namesto v Sevnici pustni karneval v sosednjem Šmarju

Organizacije lahko odpovedo, vsi člani ne! To so na pustni torek dokazali celo predmeščani Sevnice - Šmarčani. Turistično društvo je namreč zaradi varčevanja letošnji karneval uradno odpovedalo.

„Župana med firbci ne bomo pozdravljali, ker pri njem nič ne dosežemo,“ so dejali s tribune, „zato pa tem topleje pozdravimo mater županjo, kajti žene imajo velik vpliv!“ Tega pa bodo potrebovali do naslednjega pusta, ko bi radi odprli še nadaljnje TOZD kombinata „SMETOSMRAD“ na Hudihi vilah pri Boštanju, ki bo predelovala staro železo, npr. razbite avtomobile. Nad starim zdravstvenim domom bodo postavili na mesto razpadajoče konjačeve barake tovarno za predelavo crkvine. Ob že tako zasmrjeni Savi bodo na sedanjem smetišču postavili tovarno za predelavo odpadka iz kanalizacije; vse to bo tovarna predelovala v pudre, parfume in pilule proti zanositvi. Šmarčani so krematorij za smeti postavili v opuščeno zaklonišče sredi Šmarja; ven gleda edinole dimnik, le-ta pa bo za-

smrjal okolice le dve uri na dan, medtem ko gori „olimpijski ogenj“ na sedanjem smetišču nenrenehoma. Iz prihrankov od vlaganj za to tovarno so lahko zgradili že del žičnice med prvima gostilnoma ob poti na Lisco. Ena gondola je lahko peljala 1,5 normalno težke osebe, zgoraj trezno, spodaj trde. In vse to je veljalo le 1 dinar. Primer za ceno

drugim vstopnicam, če želimo tak obisk, kot je bil v Šmarju! A. Z.

PRVI FINALIST BRANKO KIRASIČ

V petek, devetega marca, sta se na petem šahovskem muzikalu v Seškovem domu v Kočevju pomerila v znanju Branko Kirasič in Franci Rajsar. Oba sta pokazala solidno znanje. Zmagal je Branko, ki je zbral 30 točk, Franci pa 24 točk. V kulturno zabavnem programu so nastopili harmonikar Peter Dovč, domači ansambel „Intervali“, mojster pantonime Andres Waldes, Marjan Kralj in Ribničan Urban s krošnjo in seveda ribniškim humorjem. Tudi tokrat je bila dvorana popolnoma zasedena, na stojiščih pa je marsikdo stal le na eni nogi, a je kljub temu vztrajal do konca. Pokrovitelj petega šahovskega muzikala je bilo ZKGP Kočevje. F. BRUS

V PRIPORU ZARADI POSILSTVA STARKE

Bojan Kumar, 23-letni vaščan Gorenje vasi pri Mokronogu, je bil 12. marca dopoldne prijät v Novem mestu. Osumljen je posilstva, ki naj bi ga izvršil dan poprej na 61 let staro ženski, h kateri je tudi nasilno vdrl v stanovanje.

Polproletarec zmagal

Sevniška salamiada: najboljšo salamo ima Stan-ko Krnc, pol delavec, pol kmet z Zajčje gore

Sicer je bilo vse kot že v prejšnjem tekmovalnem desetletju, „stabilizacijski“ je bil le napis na Vrtoškovi gostilni: „Manj kot liter ne točimo!“

Le rezino je dobil na tekmovalni dan (40 mučenikov) vsak član komisije peterih mučenikov. Po njej je ocenjeval okus in videz s točkami od 1 do 10. Kaj je sploh dobra salama? Taka kot suha hruška: če jo pa prerežeš, se orosi. Iz salame je mogoče razbrati še marsikaj: „Če je prašič mlad, je meso temne barve, sicer je svetlo,“ je dejal dipl. veterinar Boris Stariha. Kdor bi hotel goljufati s solitrom, bi ga tudi razkrili, zakaj ta primes je z zakonom prepovedana.

Lani so ocenjevali le 18 salam, letos kar 25! Ljudje radi pojedjo dobre stvari tudi doma, ne gre vse v denar. Letos je spet zmagal polproletarec, kot že lani. Slabo se piše poklicnim mesarjem družbenega sektorja: Bruno Plaušteiner je bil 11., Karl Jazbec 15., Ivan Zagrajšek celo že 18. Edina častna izjema družbenega sektorja Franc Fric je bil tarča namigovanj: „Komisija mu

priznava 5. mesto s pridržkom, da je salamo kupil pri žalskih Mesninarh!“ Da so bile salame res dobre, se je videlo že na Glavnem trgu: avtomobilov je bilo več kot ob največjem sestanku! A. Z.

Salam ne moreš pokušati brez dobre kapljice. (Foto: Železnik)

Franjo Kranjc „bere“ z aparatom v vremenski hišici, da bo poročal o vremenskih razmerah v Kočevju Meteorološkem zavodu v Ljubljano, ta pa poroča naprej radiu in TV. (Foto: Primc)

Najbolj mrzlo v Kočevju

Izmerili so minus 17 stopinj — Največja hitrost vetra 120 km na uro

— Danes ob 13. uri je pihal zahodnik z močjo enega bofora (1 do 5 km na uro), vidljivost je bila 4 km pri oblačnosti 2, rahla meglica. Pri

suhem termometru je bilo 2,5 stopinj Celzija, relativna vlaga pa je bila 90-odstotna. To mi je ob obisku 24. februarja povedal Franjo Kranjc, ki vsak dan trikrat poroča Meteorološkemu zavodu o vremenskih razmerah v Kočevju.

Franjo Kranjc je začel poročati o vremenu 1. decembra lani, 5. decembra ob 13. uri je bilo prvo poročilo o vremenu v Kočevju objavljeno v radiu, na televiziji pa 12. februarja.

Pobudo za poročanje o vremenu na Kočevskem je dal Franjo Kranjc Meteorološkemu zavodu v Ljubljano pred letom dni, novembra so se o tem dogovorili z občinsko skupščino, nakar je šel tovariš Kranjc na poseben tečaj.

— Najnižja letošnja temperatura v Kočevju je bila 27. januarja, in sicer minus 17 stopinj Celzija, kar je bila hkrati doslej (do 24. februarja) tudi najnižja temperatura v Sloveniji z izjemo Kredarice. Največja hitrost vetra je bila 12 boforov ali okoli 120 km na uro. Težave s poročanjem podatkov o vremenu je imel ob prvem januarskem snegu, ki je pretiral telefonsko linijo do Trate, kjer je Kranjc doma, popravili pa so jo šele po desetih dneh, češ, „da imajo podjetja prednost in ne zasebniki“.

Poročevalska služba o vremenu mora delovati vsak dan in še ob določenih urah. To pomeni, da Franjo Kranjc nima prostih nedelj in praznikov ali dopusta, razen če ga zmenja snaha. Zato tudi honorar za to delo, ki znaša 800 din na mesec, in stroški za telefon 300 din na mesec ni prevelik dohodek. J. PRIMC

KOČEVSKA PASJEREJA IN ŠE KAJ

Naneslo je, da sem moral službeno v Kočevje. Pred šefom sem se izgovarjal na medvede, volkove, rise in na vse tam živeče zverine, samo da mi ne bi bilo treba iti. Dopolnjeval sem mu, da sem oče dveh nepreskrbljenih otrok in naj me ne pošilja tja. Potem sem se pa spomnil, da imam tam sošolca, ki me je že večkrat vabil. Sporočil sem mu, kdaj pridem, in čakal me je na avtobusni postaji.

Po prisrčnem pozdravljanju mi je pokazal podjetje, kjer sem imel službeni opravke. Mimogrede mi je svetoval, naj vzamem s seboj slovarček tujk, kajti v tem podjetju mi bo še kako prišel prav. Nisem

ga poslušal in kasneje mi je bilo žal. Posel sva s predstavnikom podjetja le sklenila in ga tudi zalila z (neslovenskim) viskijem. Kasneje mi je prijatelj razložil, da je žongliranje s tujkami postalo prava moda v tej tovarni in da ni izključeno, da ne bodo naredili tekmovalnja iz znanja tujih besed.

Ko mi je začel pripovedovati o kočevskih zanimivostih, sem se odločil prenočiti pri njem, kajti popoldan bi bil prekretek.

Kot prvo zanimivost je omenil gostilne. V samem mestu jih imajo devetnajst. Naj mi oprostijo, če sem kakšno izpustil, kajti od dvanajste

naprej nisem več pazljivo štel. In te gostilne so polne. Posebno pijancev.

In vstopila sva v prvo. „Kaj boš?“ me je vprašal, medtem ko mu je natakarcica že nalivala, ne da bi kaj naročil.

„Takole... en sok. Reci mo ribezov.“

Izbuljil je oči, ostali gostje, ki so čuli moj pogovor, so se obrnili in strmeli vame, natakarcici pa je skoraj padel poln kozarec na tla.

„Hudiča, kaj imaš tako plačo, da boš pil sok? Veš, odkar je občinski davek na brezalkoholne pijače, je vino še najcenejše.“

Osupil sem nad takšnim

pojasnilom in zmedeno vprašal:

„Kaj pa potem pijejo mladi?“

„Kaj? Vino vendar, vino, saj veš, da mladi nimajo denarja za sok.“

Po končanem mokrem obredu mi je pravil še o drugih kočevskih zanimivostih. Trenutno je najbolj zanimivo navdušenje kočevsarjev nad psi. Ne vseh. Ena polovica jih je vzljubila, druga zasovražila. In hodila sva po mestu, po centru mesta in prijatelj je razlagal:

„Vidiš, v tej hiši imajo dva psa. Odlični tenor in bas. V tej stolpnici imajo altistko in baritonista. Tale za cerkvijo poseka s svojim baritonom ve-

PET SLOŽNIH LET JE MIMO, NAJ JIH BO ŠE PET

Na referendumu 18. marca bomo v brežiški šoli glasovali za šole, za vrtce in zdravstveni dom — Nedeljska odločitev bo spričevalo naše skrbi za otroke, ostarele in bolne občane — Čez pet let bomo ponosni na napredek in na svoj delež, ki smo ga pripravljene prispevati zanj — Pet tisoč otrok čaka na izid glasovanja — Ne moremo jih razočarati, pa tudi tistih ne, ki si želijo med boleznijo zateči v lepši, prostornejši in prijaznejši zdravstveni dom — Druga odločitev bo še lažja od prve v 1968. letu

PREMISLIMO!

V nedeljo se bomo v brežiški občini z glasovanjem odločili, ali želimo hitreje obnoviti in razširiti naše šolske stavbe in zgraditi nov zdravstveni dom. Veliko smo se trudili vsem občanom pojasniti, da če se bomo odločili „za“, ne bodo plače delavcev niti za en dinar manjše in davki kmetov nič večji, kot so bili doslej. Naš prispevek za gradnjo in obnovo šol in zdravstvenega doma bo ostal enak tistemu, ki smo ga vsako leto žrtvovali v ta namen že od leta 1968.

Mnogi smo že pozabili, da smo sploh dajali v minulih letih prispevke za šole. Bile so to namreč pri posameznikih tako malenkostne vsote, da nihče tega ni občutil kot breme, nihče ni bil zaradi tega prikrajšan pri svojem družinskem proračunu; nasprotno, kdor je bil zdrav in gospodaren, je sebi in družini v minulih letih v mnogočem lahko izboljšal življenjske pogoje.

Iz teh skromnih prispevkov naših delavcev in kmetov se je v preteklih letih vendarle zbralo okoli 650 milijonov dinarjev. Približno toliko sredstev pa je bilo v tem obdobju namenjeno za gradnjo šol iz republiških virov in občinskega proračuna. Rezultati naše složne akcije so vidni danes v Brežicah, Cerkljah, Artičah, Globokem, Dobovi, na Veliki Dolini.

Razen gradnje in obnove omenjenih osnovnih šol pa smo zagotovili prostore tudi šoli za učence v blagovnem prometu, kjer se uči desetina naših otrok, ki bi sicer morali v šolo drugam in bi to za njihove starše pomenilo veliko, mnogim celo nezmožljivo breme. V nekdanjih učilnicah trgovskih vajencev pa je v obratu „Jutrarnjke“ zaposlenih v dveh izmenah po 100 deklet in žena iz občine. Tudi teh delovnih mest ne bi bilo, če ne bi pred petimi leti naši občani glasovali za samoprispevek.

Pokažimo tedaj enako složnost in razumevanje kot pred petimi leti tudi na glasovanju v nedeljo! Zaradi morebitnih trenutnih težav na delovnem me-

stu, v krajevni skupnosti ali v družini ne bodimo nerazpoloženi ter malodušni in ne glasujmo „proti“ podaljšanju samoprispeljka. Zaupajmo, da nam bo v prihodnjih letih gotovo laže in boljše kot letos, saj je tudi minulo leto bilo na primer v mnogočem boljše, kot leto 1968, ko smo se prvič odločili za samoprispevek. Zavedajmo se, da je naša samoodpoved in pomoč namenjena pet tisoč šolskim in predšolskim otrokom v občini ter mnogim ostarelim in bolnim, ki jim takrat, kadar iščejo zdravje, ni nobena žrtev prevleka.

Preden bomo v nedeljo na glasovnici obkrožili „za“ ali „proti“, premislimo še enkrat tole:

S samoprispeljkom ne odvezujemo družbe njene skrbi za šolstvo in zdravstvo v občini, ampak ji samo pomagamo hitreje uresničiti načrte za gradnjo in obnovo osnovnih šol in zdravstvenega doma. Dve tretjini denarja bo v ta namen dala družba (občina, republika), samo eno tretjino naj bi prispevali občani;

— naš prispevek ne bo v prihodnjih letih nikogar tako obremenil, da bi zato bila prizadeta njegova življenjska raven;

— pokažimo tedaj enako kot pred petimi leti, da smo pripravljene pomagati družbi pri njenem prizadevanju, da bi bilo za naše bolne občane in šolsko mladino v kratkem kar najbolj poskrbljeno;

— posnemajmo v nedeljo tudi mi zgled mnogih občanov v Sloveniji (Sevnica, Krško, Novo mesto, Ljubljana, Maribor) in glasujmo za podaljšanje samoprispeljka;

— pri glasovanju se zavedajmo, da je skrb za otroke, bolne in ostarele prva dolžnost družbe ter posameznika;

— pomnimo, da je ta skrb merilo človečnosti ter kulturne ravni vsakega posameznika in vsega naroda.

Predsednik občinske konference SZDL Brežice: STANKO ŠKALER

„Z obema rokama za vrtce! Saj boste glasovali, kajne?“

Z OBISKA PRI DR. SLAVKU SUŠINU V BREŽICAH

Premalo je srečanj iz oči v oči

Zvedeli smo za želje in pripombe občanov, o katerih smo prej le slutili

„Zdravstveni delavci ste obiskovali številne zbornice vseh občini. Kakšno je razpoloženje občanov pred referendumom?“

„Po naših vtisih lahko upamo na uspeh pri nedeljski odločitvi. Marsikje smo celo že začutili tekmovalni duh, željo, da bi se njihov kraj čim bolj izkazal. Iz zdravstvenega doma nas je osemnajst hodilo na sestanke in zbornice. Ljudje imajo zrele, kritične pripombe o našem delu. Mnogo pomanjkljivosti bomo lahko odpravili šele v novih prostorih. Tudi za nas so bili ti sestanki koristni. Imeli smo priložnost neposredno zvedeti za želje in pripombe, ki smo jih doslej samo slutili. To pomeni, da bi se morali delavci zdravstvene službe večkrat srečati z občani, zlasti v krajevnih skupnostih.“

Ljudje imajo občutek, da pridemo mednje samo, kadar kaj potrebujemo. Mi pa imamo mirno vest. Samo zdravniki obiščejo vsak mesec več kot 500 gospodinjstev na hišnih obiskih. Imamo še pet patronažnih sester, ki napravijo dnevno po šest obiskov in vse skupaj obiščejo na mesec po 600 gospodinjstev. To pomeni, da smo veliko med ljudmi in da prej omenjeni občitek ne drži. Bolni to bolje vedo kot zdravi, saj se z njimi pogosteje srečujemo.“

Največ pripomb je uperjenih na zobozdravstveno službo. Tu moram poudariti, da imajo zobozdravstveni delavci svojo normo in da jo redno prekoračujejo. So pa tudi kadrovske težave. Trenutno nam manjkajo asistentke v zobni ambulanti. Kljub vsem pripombam moram povedati, da tarnanje nič ne po-

KDO BO PRISPEVAL

Krajevni samoprispevek bi plačevali vsi naslednji zavezanci, ki imajo stalno bivališče na območju občine Brežice:

— občani, ki imajo dohodek iz delovnega razmerja, v višini 1% od neto osebnega dohodka in upokojnenci od pokojnine

— kmetijski proizvajalci v višini 2% od katastrskega dohodka

— obrtniki, občani, ki opravljajo druge gospodarske dejavnosti in intelektualne storitve, 3% od osnove za odmero davka oz. 10% od pavšalnega letnega prispevka iz osebnega dohodka.

POSEBNA ŠOLA ZA VSO OBČINO

Trenutno ima posebna šola v Brežicah skupno 31 učencev. Vsako leto pa se na novo vpiše v to šolo 9 – 12 učencev.

Osnovna šola v Brežicah je ob uvajanju posebne šole morala kljub prejšnjim zagotovilom, da bo pouk enozimski, preiti v treh oddelkih na dvozimski pouk. V prihodnjih petih letih bo posebna šola prerasla v popolno posebno šolo z najmanj 8 oddelki. Potrebno bo zgraditi novo poslopje, v katerem bo imela vse potrebne pogoje, da bi lahko zagotovili normalno izobraževanje vsem otrokom v občini, ki pri pouku potrebujejo več pomoči.

Ta šola je bila ustanovljena pred tremi leti. Trenutno se pouk odvija v prostorih osnovne šole v Brežicah. Obiskujejo jo učenci iz cele občine, ki teže sledijo pouku v redni osnovni šoli. Da bi preprečili pogosto ponavljanje razredov in neuspešno osnovno šolanje pri teh otrocih, poteka pouk v posebni šoli po nekoliko lažjem programu, ki ga učenci lahko obvladajo in tako uspešno končajo osnovno šolo. S tem pa jim je zagotovljena pot v poklic, v delo, ki ga bodo lahko opravljali in jim bo zagotavljalo samostojno življenje.

IVAN OMERZEL, predsednik krajevnih skupnosti v Pečicah: „Zbor volivcev za referendum je bil v Pečicah izredno dobro obiskan. Naši ljudje podpirajo predlog za podaljšanje samoprispeljka, ker želijo, da bi po dograditvi šole v Artičah imeli vsi otroci pouk v eni izmenici. Potem bi se pozimi vračali že podnevi domov, staršem pa ne bi bilo več treba hoditi otrokom naproti. Vaščani se veselijo tudi tega, da bodo prej ali slej imeli možnost pošiljati otroke v vrtce. Potrebo po novem zdravstvenem domu v Brežicah prav tako razumejo, ker poznajo težave. Najbolje vedo zanje tisti, ki pogosto čakajo na stopnišču pred zobno ordinacijo.“

ANICA HOTKO, učiteljica osnovne šole v Globokem:

„Dokler naši učenci niso poznali razmer na šolah v Brežicah in Artičah, niso gojili želja po lepših učilnicah, telovadnicah in igrišču. Ker izredno radi telovadajo, nastopajo na občinskem prvenstvu v gimnastiki in na drugih srečanjih. Zelo so potrti, ko se potem vrnejo v našo revščino. Dobro se še spominjam, kako so bili lani razočarani tisti, ki so prišli iz Artič, in kaj vse so vedeli povedati učenci, ki so v Brežicah tekmovali za Veselo šolo. Če starši količkaj poznajo razpoloženje svojih otrok, potem se bodo brez pomišljanja odločili za hitrejšo obnovo šol s pomočjo samoprispeljka.“

MARIJA GRMOVŠEK, učenka 8. razreda osnovne šole, iz Stare vasi:

„Ne poznam drugih šol, slišim pa, da so lepše kot bizeljska in lepše kot naša v Stari vasi, kjer sem obiskovala nižje razrede. Učenci si najbolj želimo gladko, asfaltirano igrišče. Pravijo, da bomo dobili tudi jedilnico, nove učilnice in telovadnico. Moja mlajša sestra, ki se ne hodi v šolo, bo vse to dočakala. Starši bodo za lepšo šolo gotovo dali nekaj zraven, tudi moj ata. Zdaj dela v Ljubljani; po poklicu je tesar, mati pa je doma in šiva.“

to gotovo vsi — otroci in odrasli občani — pričakujejo od nas, da se bomo 18. marca udeležili referenduma in se izrekli ZA krajevni samoprispevek.

Verjetno bo ob pripravah na referendum in na dan odločitve le malo občanov, ki bodo še vedno nasprotovali ciljem, da zagotovimo občanom zdravje in otrokom varstvo in znanje, ki jim bo omogočilo dostojno življenje. Samoprispevek bomo plačevali zase, saj gre za prihodnost naših otrok in za našo varnost kadar bomo potrebovali zdravnika in njegovo pomoč. Zato se lahko mirno odločimo in podpremo akcijo kot svojo. Vredno je zapisati še to: Krajevni samoprispevek, ki ga plačujemo že pet let, ni doslej še nikogar materialno ogrozil. Prav tako ga zagotovo ne bo v prihodnjih letih. Zneski so za plačila manjši izdatki, zbrani od vseh pa pomenijo velik prispevek in zato realno možnost za uresničitev načrtov, ki nam bodo predvsem v skupno korist, ob tem pa gotovo tudi v veselje in ponos.

Predsednik občinske skupščine Brežice VINKO JURKAS

LUDVIK JURMAN, predsednik krajevnih skupnosti v Dobovi: „Upam, da se bodo naši ljudje dobro odrezali. Po vseh vaseh smo imeli zbornice in zadovoljen sem z obiskom. Zdaj, ko vedo, kam bo šel njihov dinar, se jim ne bo težko odločiti. Oboje podpirajo, šole in zdravstveni dom. Pri nas se do sedaj niso nikoli ustrašili bremen, ne za vodovod, ne za ceste in asfalt, zato tudi tokrat razumejo, da morajo biti složni.“

TONE RAČIČ iz Župeče vasi pri Cerkljah, član štaba za pripravo referenduma:

„Kljub temu da kmetje tožijo že zaradi dosedanjih davkov, so na zboru občanov z razumevanjem podprli predlog za podaljšanje samoprispeljka. Za šole sploh nihče ne nasprotuje, saj nam pred očmi raste novo poslopje z učilnicami, kuhinjo in prostorom za otroško varstvo. Med počitnicami bodo preuredili še staro zgradbo za višje razrede. Za ves okoliš bo to lepa pridobitev. Na zboru so bili občani mnenja, da bi bil cerkljanski zdravstveni dom lahko bolj izkoriščen.“

Dobro razumejo, da je nov zdravstveni dom v občinskem središču potreben, zato upam, da se bodo na glasovanju odločili ZA.“

SONJA MEŽNAREC iz Dobove, zaposlena kot srednja medicinska sestra v brežiškem zdravstvenem domu:

„Težko je delati tukaj. Soba, ki meri komaj devet kvadratnih metrov, uporabljamo za previjališče, ambulanto, kartotečni prostor, sprejem bolnikov in dajanje injekcij ter za administrativno obdelavo pacientov. Natlačena je s tremi omarami, lončeno pečjo, pisalno mizo in dvema stoloma. Tu se bolniki slačijo za previjanje, vmes pa drugi s hodnika trkajo na vrata, vstopajo brez povabila in sprašujejo to in ono, pri tem pa marsikoga spravijo v zadrego, saj imamo opraviti z obema spoloma. Za ženske je to še zlasti neprijetno, pa tudi z medicinskega stališča tak prostor ni primeren za vse.“

O svobodi obveščanja in pravici do obveščeniosti

8. marca 1972 je začel veljati Zakon o javnem obveščanju, ki ga je sprejela skupščina Socialistične republike Slovenije na seji republiškega zbora 14. februarja 1973. Z njim smo dobili dolgo pričakovani dokument, s katerim začinjajo veljati tudi nekatere naloge iz ustavnega zakona za izvedbo ustavnih dopolnil k ustavi SR Slovenije. Hkrati bodo s sprejemom novega zakona prenehale veljati tudi nekatere točke in členi sedanjega zveznega zakona o tisku in o drugih oblikah informacij, tudi temeljni zakon o časopisnih podjetjih in časopisnih zavodih ter temeljni zakon o radiodifuznih zavodih.

S tem kratkim pregledom, v katerem želimo poudariti nekatere najbolj zanimive oz. pomembne strani novega zakona, seveda ne bo mogoče v celoti predstaviti zakona, ki predstavlja javno obveščanje kot dejavnost posebnega družbenega pomena. Vsak, ki se za javno obveščanje podrobneje zanima, lahko dobi celotno besedilo novega zakona v Uradnem listu SRS št. 7, ki je izšel 28. 2. 1973.

Posebej objavljamo na tej strani uvodna načela novega zakona, v katerem pravijo člani prvega poglavja med drugim, da se

... delovnim ljudem in občanom zagotavlja pravica, da ne glede na razliko v narodnosti, rasi, jeziku ali veri svobodno obveščajo javnost o svojih stališčih, mnenjih in pogledih ter da so objektivno obveščeni o dogajanjih na vseh področjih življenja doma in v tujini.

Kdo lahko izdaja časopise in druge vrste tiska, uporablja sredstva javnega obveščanja za svojo obveščeniost in obveščanje? Zakon pojasnjuje, da imajo to pravico delovni ljudje in občani, družbenopolitične skupnosti in njihovi organi, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične in družbene organizacije, organizacije združenega dela, kot tudi druge samoupravne organizacije ter društva. Našteti lahko tudi ustanovljajo organizacije združenega dela in druge organizacije za širjenje sporočil, pravico pa imajo tudi sodelovati pri upravljanju sredstev javnega obveščanja ob pogojih, ki jih določa zakon.

Organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo z javnim obveščanjem, so v svojem delu samostojne; organi družbenopolitičnih skupnosti in ustanovitelji imajo nasproti njim samo tiste pravice, ki jih določa zakon.

Spoštovati resnico, čast in dobro ime

Zakon že v temeljnih določbah govori o tem, da morajo novinarji in druge osebe, ki se ukvarjajo z obveščanjem javnosti, pri upravljanju te dejavnosti upoštevati načela novinarske etike in družbene odgovornosti. Spoštovati morajo resnico, čast, dobro ime in pravice delovnih ljudi in občanov, hkrati pa morajo utrdjevati socialistično samoupravno družbeno ureditev in prispevati k miroljubnemu sodelovanju med narodi.

Med tem ko za objavljane sporočil ni potrebno ne dovoljenje ne prijava, pa zakon razločno trdi, da ima zavajanje javnosti z dajanjem neresničnih ali nepopolnih sporočil ter objavljane takšnih sporočil v sredstvih javnega obveščanja za posledico odgovornost po zakonu. Ne po-

znamo cenzure sporočil, razen v neposredni vojni nevarnosti ali vojni.

Za javnost dela

10. člen zakona predpisuje, da morajo družbenopolitične skupnosti in njihovi organi, kot vse druge družbenopolitične in družbene organizacije, seveda pa tudi organizacije združenega dela ter društva podrobneje določiti način, kako bodo zagotavljale javnost dela in omogočile način dostopa do sporočil. Organizacije in organi, ki jih zakon podrobneje našteva, morajo določiti osebo, ki je odgovorna za zagotavljanje javnosti dela. Novinarjem bo zakon močno olajšal delo, saj po njegovih načelih organizacije in organi morajo dati sporočila o svojem delu in o izpolnjevanju svojih nalog. Naštete organizacije morajo omogočiti novinarjem, da so lahko na sejah organov ter na plenumih, skupščinah in zborovanih članov organizacije. Na voljo jim morajo dati tudi gradivo, pripravljeno za takšne sestanke. Če gre na seji ali sestanku za razpravo o državni, uradni ali poslovni tajnosti, ki jo določa zakon, statut ali splošni akt, se navzočnost novinarja lahko odkloni.

12. člen novega zakona bo prav tako pomembna pomoč za delo poklicnih časnika, pri čemer je novo to, da je treba v aktu, s katerim ustanovljajo ustrezne organizacije časopisno podjetje, določiti tudi vrsto in temeljno vsebinsko zasnovano časopisa ali časopisov, ki jih bo nova organizacija izdajala. Z zasnovano vsebinsko določijo namen izdajanja časopisa, predmet obravnave in temeljna izhodišča uredniške politike. Časopis objavi svojo zasnovano, kot tudi spremembo zasnovane.

Ustanovitelj časopisa oziroma njegov izdajatelj imenuje glavnega in odgovornega urednika časopisa potem, ko dobi mnenje družbenega organa upravljanja in delovne skupnosti časopisa, če je časopis organiziran kot organizacija združenega dela. Tako imenovanje je potrebno tudi v primeru, če je direktor časopisne organizacije hkrati glavni in odgovorni urednik.

Kaj so tiskane stvari

Po novem zakonu so tiskane stvari časopisi, revije, bilteni, knjige, katalogi, prospekti, plakati, letaki, slike, zemljevidi, risbe z besedilom ali brez besedila, glasbene note ter druge podobne, na mehaničen, kemičen, elektronski ali kakšen drug način razmnožene stvari, ki so namenjene javnosti. Tiskane stvari smejo izdajati in razširjati ob pogojih, ki jih določa zakon, organi družbenopolitičnih skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične in družbene organizacije, organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije, društva, civilne pravne osebe in občani.

Na vsaki tiskani stvari morajo biti navedeni naziv oziroma ime in priimek ter naslov izdajatelja in tiskarne, seveda pa tudi kraj in leto nastanka oz. razmnožitve. Tiskarna oz. izdajatelj, če stvar ni bila natisnjena ali razmnožena v tiskarni, morajo od prvih izvodov vsake izdaje tiskane stvari takoj poslati tri izvode pristojnemu okrožnemu javnemu tožilstvu.

Pravica do javnega odgovora

Bralce bo zanimalo, kaj piše 20. člen novega zakona. Po njem imajo delovni ljudje in občani, razne skupnosti in njihovi organi, organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije in društva pravico do javnega odgovora na

Začel je veljati zakon o javnem obveščanju, sprejet na seji republiškega zbora skupščine Socialistične republike Slovenije 14. februarja 1973 — Javno obveščanje: dejavnost posebnega družbenega pomena in temeljni pogoj za samoupravljanje občana

sporočilo, ki je bilo objavljeno v sredstvih javnega obveščanja, če se z odgovorom bistveno dopolnijo dejstva in podatki iz objavljenega sporočila. S splošnim aktom organizacije, ki odloča o objavi javnega odgovora, se določijo tudi podrobnejši pogoji, pod katerimi se objavi javni odgovor. Določen mora biti tudi organ (v časopisnem podjetju ali ustanovi), ki odloči o objavi, kot tudi organ, ki odloča o pritožbi zoper zavrnitev objave.

Zakon podrobneje govori o časopisni dejavnosti, pri čemer je novo to, da je treba v aktu, s katerim ustanovljajo ustrezne organizacije časopisno podjetje, določiti tudi vrsto in temeljno vsebinsko zasnovano časopisa ali časopisov, ki jih bo nova organizacija izdajala. Z zasnovano vsebinsko določijo namen izdajanja časopisa, predmet obravnave in temeljna izhodišča uredniške politike. Časopis objavi svojo zasnovano, kot tudi spremembo zasnovane.

Ustanovitelj časopisa oziroma njegov izdajatelj imenuje glavnega in odgovornega urednika časopisa potem, ko dobi mnenje družbenega organa upravljanja in delovne skupnosti časopisa, če je časopis organiziran kot organizacija združenega dela. Tako imenovanje je potrebno tudi v primeru, če je direktor časopisne organizacije hkrati glavni in odgovorni urednik.

Kaj bo delal družbeni organ upravljanja?

Zakon posebej določa vlogo in pomen družbenega organa upravljanja pri časopisu (časopisni svet, izdajateljski svet in podobno). Podrobneje je določeno, kdo vse sestavlja tak družbeni organ, kakor tudi, kdo in kako določa svoje predstavnike v družbeni organ pri časopisu. Po novem zakonu bo družbeni organ pri časopisu:

— sklepal o temeljnih vprašanjih izvajanja zasnovane časopisa,

— obravnaval druga vprašanja ki so temeljnega pomena za izdajanje in urejanje časopisa, o teh vprašanjih pa bo dajal tudi mnenja in predloge izdajatelju oz. ustanovitelju časopisa oz. njegove organizacije.

Družbeni organ mora tudi skrbeti za neposredno povezovanje časopisa z delovnimi ljudmi in občani, da tako zagotovijo njihov vpliv na delo in razvoj časopisa.

Zakon posebej našteva, kako lahko tudi občani v skupini najmanj desetih oseb izdajajo časopis, kaj vse je potrebno za ustrezno prijavo pri republiškem organu, pristojnem za informacije kot tudi, da mora vsak časopis imeti odgovornega urednika. Le-ta je ob pogojih zakona odgovoren za vsako informacijo, ki je objavljena v časopisu. Izdajatelji ča-

sopisov morajo najmanj enkrat na leto objaviti podatke o virih financiranja časopisov, višini dotacije, deležu dohodkov od oglasov v celotnem dohodku, kot tudi podatke o letni nakladi in druge podatke, ki so pomembni za javnost ter so v zvezi z izdajanjem časopisa.

Kdaj brezplačno sporočilo?

Novost v zakonodaji o javnem obveščanju prinaša 42. člen zakona, ki pravi:

„Na zahtevo republiškega ali zveznega organa ki je pristojen za informacije, mora odgovorni urednik v prvi naslednji številki časopisa objaviti brezplačno sporočilo, ki je posebnega pomena za občane in organizacije, ker gre za življenje in zdravje ljudi, za njihovo premoženje, za javni red in mir in podobno.“

Tudi naslednji člen govori, da lahko delovni ljudje in občani ter njihove skupnosti in organizacije zahtevajo, da se v sredstvih javnega obveščanja objavijo njihova sporočila, če so pomembna za javnost. Odgovorne osebe v sredstvih javnega obveščanja morajo presoditi pomen in najnost takih sporočil, pa tudi svoje materialne možnosti in okvire dejavnosti svojega časopisa ali organizacije, ko sklepajo o taki objavi ali njeni zavrnitvi.

Kdaj in kako popravek?

Če neko sporočilo, ki je bilo objavljeno v časopisu, prizade ne čast, dobro ime, pravice ali koristi delovnih ljudi in občanov ter njihovih organizacij in skupnosti, lahko naštetih zahtevajo od odgovornega urednika časopisa, da objavi njihov popravek sporočila. Pravico do zahteve objave popravka imajo tudi otroci, zakonec, starši ter bratje in sestre prizadetega, če je ta med tem umrl. To pravico lahko uporabi tudi organ skupnosti, organizacije, društva ali civilno pravna oseba, kateri je pripadal umrl.

Popravek se mora opirati samo na dejstva in okoliščine, s katerimi prizadeti izpodbija navedbe v objavljenem sporočilu. Kdor daje popravek, ga mora podpisati.

Zakon podrobno našteva, kdaj odgovornemu uredniku ni treba objaviti popravka. Bralce bo najbolj zanimala navedba, da popravka ni treba objaviti, če ga je odgovorni urednik časopisa dobil po preteku 30 dni od objave sporočila v dnevnom listu, oziroma po preteku 60 dni od objave sporočila v kakšnem drugem periodičnem listu ali reviji.

Če ni razlogov, da se odkloni objava popravka, mora biti popravek objavljen, kadar gre za dnevni list, v prvi ali najkasneje drugi naslednji številki; če gre za kakšen drug periodičen list (tednik ali štirinajstdnevnik) ali revijo, je treba popravek objaviti v prvi naslednji številki po prejemu popravka v uredništvo.

Popravek mora biti objavljen brez sprememb ali dopolnitev v istem delu časopisa, z istim naslovom in s črkami iste velikosti, kot je bilo objavljeno sporočilo, na katero se popravek nanaša. Izjemoma sme objaviti odgovorni urednik popravek v izvlečku, če je popravek nesorazmerno daljši od sporočila, na katerega se nanaša, ali če se v vseh njegovih delih ne nanaša neposredno na objavljeno sporočilo.

Če odgovorni urednik noče objaviti popravka ali ga ne objavi na predpisani način, ima tisti, ki popravek zahteva, pravico vložiti pri okrožnem sodišču, na katerega območju izhaja časopis, zoper odgo-

Družbenopolitične skupnosti v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi podpirajo in pospešujejo razvoj dejavnosti javnega obveščanja z zagotavljanjem ugodnih materialnih in drugih možnosti ter spodbujajo

PODPORA IN POSPEŠEVANJE

družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje o medsebojnih razmerjih. Če je udeleženec v družbenem dogovoru SR Slovenija, jo zastopa izvršni svet skupščine SR Slovenije.

(Iz novega zakona o javnem obveščanju)

časti, dobremu imenu ali pravicam občanov ali družbeni skupnosti, pomeni zlorabo svobode obveščanja in ima za posledico odgovornost po zakonu.

Objavljane in širjenje sporočil se sme omejitvi samo za to, da se prepreči zloraba svobode obveščanja, in sicer v primerih, ki jih zakon izrecno določa...

81. člen zakona navaja, da je prepovedano razširjati sporočila, s katerimi se:

1. objavljajo zaupni dokumenti ali podatki, ki so po svoji naravi državna, uradna ali gospodarska tajnost posebnega pomena za družbeno skupnost;

2. prenašajo ali raznašajo neresnične ali alarmantne vesti, ki ogrožajo ali bi utegnile ogroziti javni red in mir ali vzemirjati javnost;

3. hudo žali morala;

4. povzročajo škodo pri vzgoji otrok in mladine;

5. objavljajo dokumente ali podatki, ki so škodljivi za sodni postopek.

Sedmo poglavje opisuje kazenske določbe za prekrške novega zakona

Vloga in vpliv občana pri vsakem obveščanju

Svoboda obveščanja in pravica do obveščeniosti sta temeljna pogoja za samoupravljanje občana in delovnega človeka ter za njuno kvalificirano soodločanje o družbenih zadevah. Zato SR Slovenija pospešuje podružabljanje javnega obveščanja in odpravljanje slehernega monopola obveščeniosti s tem, da krepi vlogo in vpliv občana in delovnega človeka v procesih obveščanja ter poglobljanja odgovornosti virov in sredstev javnega obveščanja do njiju.

Dejavnost javnega obveščanja v SR Sloveniji vsebinsko opredeljuje socialistična samoupravna družbena ureditev. Poglavitni smoter te dejavnosti je uveljavljanje, utrjevanje in razvijanje socialističnih samoupravnih odnosov in neposredne socialistične demokracije, enakopravnosti, enotnosti in solidarnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti ter mednarodnega sodelovanja na načelih miroljubnega in ustvarjalnega sožitja.

SR Slovenija spodbuja samoupravno integriranje vseh dejavnikov obveščanja v enoten in soodvisen proces po načelu enakih pravic in obveznosti ter razmejenih odgovornosti z namenom, da se usklajujejo interesi in da se izoblikujejo pravila obnašanja, ki bodo ustrezala samoupravni demokraciji in zamenjala državno prisilo.

V Socialistični zvezi delovnega ljudstva Slovenije

občani in delovni ljudje kot posamezniki in v vseh oblikah svojega interesnega povezovanja in združevanja neposredno ali po svojih delegatih in organih pospešujejo svojo vsestransko in objektivno obveščeniost, oblikujejo in uresničujejo pravila socialističnega obnašanja vseh dejavnikov obveščanja, uresničujejo načelo javnosti dela vseh nosilcev javnih pooblastil, zagotavljajo enakopravno in demokratično uporabljanje vseh sredstev javnega obveščanja ter v ta namen spodbujajo in pospešujejo samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje med vsemi dejavniki obveščanja.

Zaradi uresničitve načela enotnosti in odprtosti jugoslovanskega komunikacijskega prostora zagotavlja SR Slovenija svobodo obveščanja in pravico obveščeniosti vsem državljanom SFR Jugoslavije pod enakimi pogoji ter pospešuje usklajevanje in integriranje celotne dejavnosti v enoten sistem obveščanja v Jugoslaviji. Prav tako si v okviru svojih pristojnosti prizadeva za uresničitev načela svobodne mednarodne izmenjave informacij, zlasti pa s slovenskimi narodnostnimi skupnostmi izven državnih meja.

Uvodna načela so podlaga za razlago zakona in delovanje vseh dejavnikov obveščanja.

Uvodna načela iz novega Zakona o javnem obveščanju, ki ga je sprejela skupščina SR Slovenije na seji republiškega zbora 14. februarja 1973

URADNE URE!

Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Novem mestu obvešča vse zavarovance Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Novo mesto oz. vse prebivalce občin Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje, da od 1. 3. 1973 dalje sprejema stranke samo ob uradnih urah, in sicer:

SEDEŽ V NOVEM MESTU:

ponedeljek 7. - 12.
sreda 7. - 12. in 14. - 16.
petek 7. - 12.

PODRUŽNICA V ČRNOMLJU:

torek 7. - 12.
sreda 7. - 16.
četrtek 7. - 12.

PODRUŽNICA V KRŠKEM:

ponedeljek 7. - 12.
sreda 7. - 12. in 14. - 16.
petek 7. - 12.

Vložišča pri vseh treh enotah sprejemajo vloge vsak delovni dan razen sobote.

KZSZ NOVO MESTO

Odbor za medsebojna razmerja
ZS KMETIJSKE ZADRUGE RIBNICA

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE ZADRUGE

Pogoji: Visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri in dve leti delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu ali srednja strokovna izobrazba in šest let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu.

V primeru, da se sprejme kandidat, ki ne izpolnjuje pogojev, se zahteva poizkusno delo, ki traja 3 mesece.

Osebnih dohodkov in drugi delovni pogoji po dogovoru. Vloge z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazili o strokovnosti naj kandidati pošljejo v petnajstih dneh po dnevu objave.

DEKLETA IN ŽENE

S PODROČJA SEVNICE, SENOVEGA IN KRMELJA, ali se želite zaposliti kot šivilje

Konfekcija „LISCA“, Sevnica, išče kandidatke za priučitev za industrijsko šiviljo (konfektionarko), ki se bodo po uspešno končanem priučevanju lahko takoj zaposlile v naših obratih v Sevnici, na Senovem in v Krmelju.

Priučevanje bo trajalo 6 mesecev in bo za vse obrate v našem priučitvenem centru v Sevnici, pričelo pa se bo v aprilu. V času priučevanja prejema učenke nagrado v znesku od 150,00 do 300,00 din na mesec, kar je odvisno od uspeha. Prevozne stroške v Sevnico v času priučevanja bo plačalo podjetje „LISCA“. Po končanem priučevanju in zaposlitvi je osebni dohodek odvisen od doseženih uspehov pri delu in znaša na mesec od 1000,00 din dalje.

POGOJI: uspešno končanih 6 razredov osnovne šole, starost od 15 do 25 let. Vse kandidatke bodo predhodno testirane, ali so sposobne za šivilje.

Pismene prijave pošljite na naslov:

Konfekcija „LISCA“, organizacijsko-kadrovski sektor, 68290 SEVNICA, do 25. marca 1973. V prijavi navedite točen naslov, datum rojstva, koliko razredov šole ste uspešno končali in v katerem obratu bi se po končani priučitvi želeli zaposliti.

Konfekcija „LISCA“
SEVNICA

AMD Črnomelj razpisuje javno ustno prodajo osebnega avtomobila FIAT ZASTAVA - 750, leto izdelave 1970. Prodaja bo dne 17. 3. 1973 ob 10. uri v prostorih AMD.

PODJETJE „KOVINAR“, NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

SAMOSTOJNE KUCHARICE

za pripravo enolončnice - za nedoločen čas
Pogoj: samostojna nabava živil
Ponudbe sprejema komisija za sprejem in odpoved delovnih razmerij do 20. 3. 1973.
Nastop službe: 1. 4. 1973

„DOLENJKA“
trgovsko podjetje na debelo in drobno,
Novo mesto,

objavlja prosto delovno mesto

PRODAJALKE

v prodajalni „Market“ na Ljubljanski cesti v Novem mestu
Pogoji: kvalificirana trgovska delavka tekstilne ali mešane stroke. Rok za vlaganje prijav je 8 dni po objavi.

Stanovanjsko in komunalno podjetje
Brežice

bo oddalo na javnem natečaju dne 2. 4. 1973 ob 9 uri na sedežu podjetja

stavbno parcelo za gradnjo stanovanjskega objekta št. 17 v stanovanjski soseski Nova vas.

Interesenti dobe potrebne podatke na sedežu podjetja.

dolenjka

dolenjka
manufaktura
NA GLAVNEM TRGU 13
spet
odprta

V PRENOVLJENI PRODAJALNI
VAM NUDIMO VELIKO IZBIRO

- PLETENIN
- PERILA
- POSTELJNEGA PERILA
- ŽENSKIH TORBIC
- IN DRUGEGA MANUFAKTURNEGA BLAGA.

ODPRTO OD 8-12 in 15-18 URE.

SPLOŠNA VODNA SKUPNOST DOLENJSKE
Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto

SNAŽILKE PISARNIŠKIH PROSTOROV.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Poseben pogoj za nastop dela je 2-mesečno poskusno delo.

Interesentke naj se osebno zglasijo na upravi podjetja v Novem mestu, Trdinova 23, do vključno 23. marca 1973.

SLOVENIJA VINO LJUBLJANA

Ljubljana, Frankopanska 11

razglašča več prostih delovnih mest za

KLETARSKÉ DELAVCE

Kandidati za ta delovna mesta morajo imeti končano osnovno šolo, odslužen vojaški rok in veselje do kletarskega poklica.

Izbranim in sprejetim kandidatom bo podjetje omogočilo interno šolanje za kletarski poklic in bodo imeli po uspešno zaključenem šolanju priznано interno kvalifikacijo.

Sprejetim kandidatom izven Ljubljane bo podjetje omogočilo samsko stanovanje. Osebni dohodek po sporazumu o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Delovno razmerje je mogoče nastopiti takoj ali najkasneje s 1. 4. 1973. Kandidati naj se pismeno ali osebno prijavijo v kadrovski službi podjetja. Rok za prijave je 10 dni po objavi.

krojači in šivilje!

PIP-POP

INDUSTRIJA OBLAČIL

Ljubljana, Tolstojeva 9/a

razpisuje za obrat v Trebnjem delovna mesta in vabi k sodelovanju:

1. OBRATOVOĐJO OBRATA v Trebnjem

Pogoji: konfeksijski inženir s triletno prakso v konfeksiji, konfeksijski tehnik ali VK krojač s 5-letno prakso na enaki ali podobnem delovnem mestu v konfeksiji.
NUDIMO DVOSOBNO STANOVANJE V TREBNJEM.

2. Večje število

- KROJAČEV, ŠIVILJ
- PRIUČENIH DELAVCEV V KONFEKCIJI
- DELAVCEV Z MOŽNOSTJO PRIUČITVE V KONFEKCIJI

Konfeksijskim delavcem nudimo mesečni dohodek od 1.500, - do 2.000, - din, nakup lastnih izdelkov po tovarniški ceni, ki je za 30 % nižja od trgovske, organiziran prevoz na delo in z dela, povračilo prevoznih stroškov nad 20 din itd.

Za delavce, ki se želijo priučiti za delo v konfeksiji, organiziramo enomesečne tečaje in jim tačas nudimo nagrado 800 din poleg zgoraj navedenih ugodnosti.

Delavcem, ki so v rednem delovnem razmerju pri drugi delovni organizaciji in se žele zaposliti v naši delovni organizaciji, štejeemo čas priučevanja v redno delovno razmerje z neprekinjenim stažem.

Pismene ponudbe pod 1. sprejema kadrovsko socialna služba v Ljubljani, za ostala delovna mesta pa se lahko prijavite v našem obratu v Trebnjem in pri pristojnem zavodu za zaposlovanje.

Za voznike C in E kategorije

ŠOLSKE CENTER ZA KOVINARSKO STROKO
NOVO MESTO
ŠOLA ZA POKLICNE VOZNIKE MOTORNH VOZIL

RAZPISUJE

vpis v tečaj za poklicne voznike motornih vozil kategorij C in E v Novem mestu.

Pričetek tečaja bo predvidoma 15. 4. 1973.

Kandidati se lahko vpišejo vsak dan do 31. marca 1973 v tajništvo.

Informacije vsak ponedeljek in petek od 8. do 12. ure v upravi šole.

Ravnateljstvo

V tem tednu vam priporočamo brezobvezen ogled moških in otroških pomladnih vetrovk ter ženskih pomladnih plaščev.

„Seletekstil“ ČRNO MELJ

LJUBLJANSKE MLEKARNE
LJUBLJANA, TOLSTOJEVA 63

OBJAVLJAMO naslednja prosta delovna mesta:

ADMINISTRATOR

v skladišču Novo mesto
Za to delovno mesto je potrebna dokončana srednja šola ali administrativna šola s prakso.

VEČ DELAVCEV ŽIVINOREJCEV

za delo na posestvu Stična
Zaželeno je zaposlitev zakonskih parov, na razpolago je tudi stanovanje.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitev sprejema kadrovska služba podjetja Ljubljanske mlekarne, Ljubljana, Tolstojeva 63.

PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!

Laško pivo

Krajevna samoupava vedno bolj ugledna

Odbori za posamezna mestna območja so uspešna oblika samouprave, ki jo je krajevna skupnost uvedla šele pred kratkim — O delovnem programu KS letos bomo kmalu razpravljali (in o gradnji kopalnišča tudi)

Na bližnjem zboru občanov za mesto Kočevje, ki bo združen z zborom volilcev, bodo razpravljali o delovnem programu krajevne skupnosti za letos, o morebitni gradnji kopalnišča in samoprispevku zanj itd. Po sedaj znanih podatkih bo krajevna skupnost razpolagala z 1.173.845 din in okoli 450.000 din, ki se bodo zbrali v obliki prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

PRORAČUNSKA SREDSTVA, ki bodo znašala okoli 465.000 din, bodo porabljena za redno, družbeno

in komunalno dejavnost KS, za promet in prometno varnost, za vzdrževanje parkov, javne razsvetljave, izo-
bešanje zastav, varstvo narave, urejanje Rinže, zapornic, Likovnega salona, pokopalnišča, za osebne dohodke in rezervo sklada.

DENAR CESTNEGA SKLADA (230.000 din) bo porabljen za vzdrževanje 22 km oziroma 92.000 kvadratnih metrov cest in ulic ter za zimsko službo.

DENAR ZA VZDRŽEVANJE OBJEKTOV POSEBNEGA DRUŽBENEGA POMENA (235.000 din) bo porabljen za Šeškovo dom, državni arhiv, centralno kurjavo in pokopalnišče.

vrta in za manjša popravila odra v Šeškovem domu.

Razen tega so tu razen sredstev **PRISPEVKA ZA UREJANJE MESTNEGA ZEMLJIŠČA POSEBNI PRISPEVKI OBCANOV**, ki jih sami prostovoljno zbirajo za urejanje raznih, zanje posebno pomembnih zadev. Če gre za objekte javnega značaja, prispeva zanje večji del še KS. Krajevna skupnost računa tudi na posebne prispevke gospodarskih organizacij, na primer za ureditev pločnika od bodoče nove avtobusne postaje do podjetja ITAS.

Krajevna skupnost Kočevje je v zadnjem dobrem letu dni močno razvijala svoje delo, v sodelovanju z občani marsikaj uredila in zato žela tudi pohvalo občanov. S takim delom je pritegnila ljudi, ki zdaj predvsem v odborih za posamezna območja krajevne skupnosti ustvarjalno delajo. Vse to pa pomeni krepitve odločanja občanov, se pravi krepitve samoupravljanja, kar potrjuje hkrati, da so se tudi v Kočevju že začele izvajati oziroma uvajati nekatere zadeve, predvidene v drugi fazi ustavnih sprememb, o čemer se bo prava razprava šele začela.

Andrej Arko med mladimi filatelisti, katerih tehnični vodja je

Po občini

OSILNICA: HOČEJO VEČJI VPLIV — Značilno za delo krajevne organizacije ZKB NOV je, da člani tesno sodelujejo pri reševanju vseh krajevnih zadev. V minulem obdobju so vložili mnogo naporov, da bi ustanovili obrtni obrat, v katerem bi dobili domačini zaposlitev. Niso zadovoljni z električno in s telefonsko napeljavo, ki občasno odpove. Kritično so ocenjevali tudi dodeljevanje dolgoročnih posojil za gradnjo in popravilo hiš in stanovanj borcev NOV. Po njihovem predlogu bi morale imeti na to več vpliva krajevne organizacije in ne predvsem pristojni občinski organi.

STARI LOG: POZABLJENI SPOMENIKI — Prebivalci Starega Loga, Poloma in okoliških krajev v tem predelu kočevske občine so ugotovili, da je v zadnjih letih posvečene premalo skrbi vzdrževanju in obnovi številnih spomenikov narodnoosvobodilnega boja. Po njihovih ugotovitvah bi lahko mnoga manjša dela na področju spomeniškega varstva uredili s skromnim denarjem. Pomembno vlogo bi moralo pri tem odigrati občinsko vodstvo Zveze združenj borcev NOV, ki bi moralo del svojega denarja nameniti tudi za te zadeve.

CVIŠERJ: KLJUB TEŽAVAM USPEH — Kmetijski obrat ZKGP Kočevje, ki upravlja zemljišča od Cvišerjev do Bukove gore pri Koprivniku, si prizadeva, da bi dosegal čim boljše uspehe. Čeprav se srečuje z vrsto težav, kot so določene cene mleku in živini, ter z nenehnim povečevanjem ostalih materialnih stroškov, je minulo poslovno leto zaključil z zadovoljivim uspehom in ustvaril nekaj čistega dohodka. Za dosežene uspehe so zaslužni vodstvo obrata in vsi zaposleni.

KOČEVJE: POMOC BORCEM — Konec preteklega leta je prejelo 138 občanov občinske priznavašnice, ki jih je priznala komisija za vprašanje borcev NOV pri občinski skupščini. Najnižja priznavašnica je znašala 150 din, najvišja 500 din, povprečna pa 289 din. Za te namene so lani porabili 527.733,95 din. Precej tega denarja je prišlo iz republiškega proračuna, in to nekaj nad 330 tisoč dinarjev, kar ni majhen znesek.

DOLGA VAS: BORCI IN MLADINA — Na nedavni redni letni konferenci krajevne organizacije Zveze združenj borcev NOV so pregledali dosedanje delo in se dogovorili o bodočih nalogah. Mnogo so govorili tudi o vlogi borcev v pripravi na splošni ljudski odpor ter o prenašanju tradicij NOV na mladi rod. V razpravi o pismu predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ so se zavzeli še za večje sodelovanje z vsemi organizacijami, zlasti z organizacijo Zveze mladine. Po njihovem predlogu bo potrebno v prihodnje prirediti več srečanj med borci in mladino.

Ne znamo se dostojno vesti

Sodnik za prekrške občinske skupščine Kočevje je lani reševal 1.472 zadev. Od tega je bilo največ predlogov za kaznovanje s področja prometne varnosti na javnih cestah. Na drugem mestu so bili prekrški s področja javnega reda in mira, kar dokazuje, da se občani v precejšnjem številu nedostojno vedejo na javnem kraju, pretepaajo in kalijo nočni mir. Podatki kažejo, da se je število teh prekrškov povečalo za

okoli 27 odstotkov. Precej dela je bilo tudi z občani, ki so prišli v nasprotje s predpisi o neupravičeni bogatitvi oziroma s predpisom o „protipravni materialni koristi“. Med ostalimi kršilci je bilo predlaganih 12 oseb v upravno kaznovanje zaradi vselitve brez odločbe ali pogodbe. Za večino teh se je v postopku izkazalo, da so stanovali v izredno slabih stanovanjskih razmerah.

Z igro do spoznanj

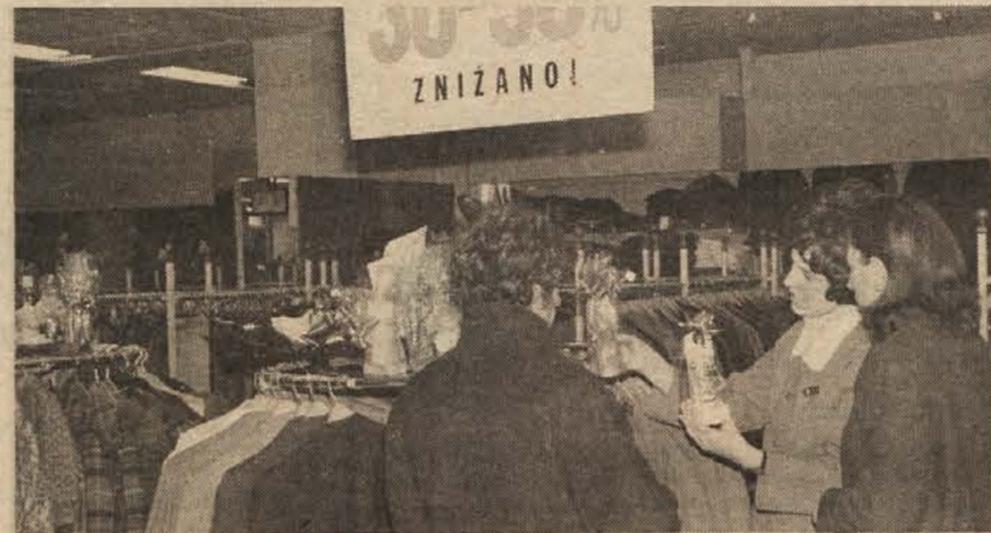
Z lastnimi izkušnjami do skrivnosti

Vsak mesec se zbere učitelji drugih razredov kočevske in ribniške občine na posvetovanju oziroma seminarju, ki ga vodi pedagoška svetovalka iz Ljubljane, Marija Jemec. Osrednja tema na njih je nova matematika. Pouk računstva v osnovni šoli je pravzaprav za pouk matematike.

Namen pouka je, da čim bolj poudari matematično vsebino. Ta cilj pa lahko uresničimo le, če damo otrokom priložnost, da se sami, s pomočjo lastnih izkušenj dokopljajo do matematičnih struktur, ki so tu-

di osnova celotnemu računstvu. Večino teh spoznanj si otroci lahko pridobijo z igro. Igre uporabljamo kot pomemben metodični postopek, s katerim vzbujamo v otroku veselje in ohranjamo zanimanje. Na nedavnem zadnjem seminarju smo pregledali rezultate in dosežene uspehe pri polletnem delu. Zadovoljni smo bili vsi. Trud, ki smo ga vložili v delo z boljšimi in slabšimi učenci, je poplačan. Uspeh kontrolnih testov je bil v 75 odstotkih najnižji in 86 odstotkih najvišji.

A. AB.

Kočevska NAMA je pripravila več manjših darilnih zavirkov, primernih za razne priložnostne obdaritve. Tako nevsiljivo spomnijo obiskovalce, da morda morajo kupiti komu darilo. Tako naredi NAMA kupcem uslugo, sebi pa poskrbi za večji promet. (Foto: Primc)

Kako do ekonomista

Pred kratkim smo obiskali DANILA ŠKULJA, predsednika oddelka za izobraževanje pri Delavski univerzi „Jože Šeško“ v Kočevju in ga zaprosili za razgovor o možnostih za izobraževanje ob delu v višjih in visokih šolah.

— Razni organi in organizacije ugotavljajo, da v Kočevju primanjkuje tudi ljudi z višjo in visoko izobrazbo, da taki celo beže iz Kočevja. Kaj je doslej ukrenila DU za izobraževanje tega kadra?

— Zaradi vedno večjih potreb po višji in visoko izobraženih strokovnjakih v gospodarstvu in drugod smo doslej že organizirali nekaj takih šol. Tako deluje trenutno pri DU center za izredni študij na mariborski višji tehniški šoli, pri katerem je vključenih v tretjem letniku šolanja 15 slušateljev, in sicer eden za kemijsko, dva za elektro in 12 za strojno stroko. Največ slušateljev je

iz ITASA. V letu 1968/69 smo organizirali center za izredni študij na pedagoški akademiji v Ljubljani za učitelje razrednega pouka. Predavanja so se končala lani. Večina izmed 16 slušateljev (vsi so bili iz osnovne šole Kočevje), ki so obiskovali predavanja tudi zadnje leto, je že diplomirala.

V šolskem letu 1970/71 smo organizirali študijsko skupino za izredni študij na ekonomski fakulteti v Ljubljani, in sicer poslovna smer (I. stopnja). Redno šolanje na tej fakulteti traja dve leti, izredno pa štiri leta, vendar je možnost, da jo lahko prizadeveni slušatelji končajo tudi precej prej. V to šolo se je vpisalo 23 slušateljev. V prvem letu so poslušali predavanja iz knjigovodstva,

ekonomike in organizacije podjetja ter iz osnov narodne obrambe. Predavali so profesorji-izpraševalci ekonomske fakultete. V drugem letu pa je primanjkovalo učbenikov, zaradi česar je bil velik osip. Organizirali smo le še predavanja iz matematike, v glavnem pa je bil študij prepuščen posameznikom, ki smo jim posredovali informacije o izpitnih rokih in predavanjih.

ZDAJ BOLJŠI POGOJI

— Boste študij na ekonomski fakulteti ponovno oživili, saj so predvsem gospodarstvu taki strokovnjaki potrebni?

— Odnos do izrednega študija na tej fakulteti se je v zadnjem letu precej izboljšal, zato bomo študij oživili ne le za dosedanje slušatelje, ki naj bi ga končali, ampak tudi za nove.

— Kakšen je pogoj za vpis?

— Prej je bil pogoj dokončana gimnazija ali srednja ekonomska šola, zdaj pa se brez sprejemnega izpita lahko vpisujejo vsi, ki so dokončali kakršnokoli srednjo šolo. Na razpo-

lago so tudi vse potrebne učne knjige ali skripta.

— Kateri predmeti so v 1. in 2. letniku?

— V prvem so politična ekonomija, ekonomika SFRJ, ekonomika in organizacija podjetja, knjigovodstvo, uvod v matematiko za ekonomiste, poslovna statistika, uvod v računovodstvo (nov predmet) in osnove narodne obrambe. V drugem letniku pa so predmeti: osnova narodne obrambe, tuj jezik (po izbiri), finančno računovodstvo, gospodarsko pravo, pisarniška tehnika, komercialno poslovanje in ekonomska statistika.

Vsak slušatelj si mora v drugem letniku izbrati še po enega iz naslednjih predmetov: zavarovalne finančne, uvod v ekonomiko turizma in organizacijska psihologija (prva izbirna skupina) in en predmet iz druge skupine, v kateri so: strokovno računovodstvo, tehnika zunanjetrgovinskega poslovanja, poslovanje turističnega podjetja in uvod v organizacijo proizvodnje (druga izbirna skupina).

Zapovednost opravljanja izpitov ni določena, le zadnji izpit mora biti

iz druge izbirne skupine, ker zahteva tudi seminarsko nalogo. Ko kandidat opravi ta izpit, je opravljen študij

Danilo Škulj: „Ljudi z višjo šolo v Kočevju manjka, prav zdaj pa so ugodni pogoji za izredni študij na prvi stopnji poslovne smeri ekonomske fakultete.“ (Foto: J. Primc)

na I. stopnji ekonomske fakultete in dobil naziv ekonomist. Prehod na drugo stopnjo te fakultete je možen nato brez sprejemnega izpita. Kdor konča študij na drugi stopnji, dobi naziv diplomiranega ekonomista.

— Že vpisujete kandidate za ta študij?

— Zdaj se lahko vpisejo pri nas le informativno. Če bo dovolj kandidatov, najmanj 25, bomo s študijem pričeli že v prihodnjem šolskem letu, se pravi novembra.

— Vse, ki žele študirati, bo gotovo zanimalo, koliko jih bo to na leto stalo, katera predavanja bodo v Kočevju in ob katerih urah bodo predavanja.

— Šolnina za eno šolsko leto bo znašala predvidoma 1.800 din. V tem znesku ni vštet učno gradivo (knjige itd.). V Kočevju bodo predavanja iz istih predmetov, kot so bila že doslej. Za druge predmete pa bodo konzultacije. Izpiti bodo v Ljubljani. Predavanja se bodo začela pozno popoldne, da se jih bodo lahko udeleževali tudi zaposleni kandidati.

Republiška razstava bo v Kočevju

Razgovor z znanim kočevskim filateliskim Andrejem Arkom

Znanega filatelista Andreja Arka smo zaprosili za razgovor o bližnji republiški filatelistični razstavi v Kočevju, o delu Filatelističnega društva Kočevje in njegovem delu. Na vprašanja je odgovoril tako:

— Sklenjeno je že, da bo republiška razstava pionirjev-filateliskov v Kočevju od 22. septembra do 3. oktobra. Zajemala bo temo „Revolucionarna in osvobodilna gibanja doma in po svetu“. Republiški razstavi smo dali prednost pred zvezno zato, ker bo takrat v Kočevju veliko prireditelj v počastitev 30-letnice zbora slovenskih odposlancev in ne bo zadosti primernih prostorov za prireditve, ki bi zahtevale še več prostora.

Filatelistična zveza Slovenije in Zveza prijateljev mladine Slovenije sta se odločili za razstavo v Kočevju tudi zato, ker je Občinska zveza prijateljev mladine Kočevje v Sloveniji znana po organizacijskih zmoglostih (sprejem, preskrba in dobro počutje gostov-pionirjev) in ker je Filatelistično društvo Kočevje strokovno in organizacijsko dovolj močno za uspešno izvedbo zahtevne razstave.

Filatelistično društvo obstoji v Kočevju že 23 let. Pred vojno ga tu ni bilo. Ima 59 članov, in sicer 24 odraslih, 12 mladincev in 23 pionirjev. Med njimi je 11 žensk.

— Kakšno delo opravljate v društvu kot najstarejši član?

— Predsednik je Lojze Levstik, jaz pa sem tajnik društva in tehnični vodja mladinske ter pionirske sekcije društva. Sem tudi član mladinske komisije Filatelistične zveze Slovenije.

— Kakšne zbirke imajo društveni člani?

— Starejši imamo predvsem klasične, mladina pa tematske, ker je treba za klasične precej denarja. Jaz

imam popolno zbirko stare in nove Jugoslavije, k izpolnitvi pa se bližajo tudi moje zbirke Švice, Nizozemske ter Nemčije. Močne in dognane zbirke imajo še Lojze Levstik (Avstrijo), Tone Mihelčič (Češkoslovaško), Frenk Lovšin (Madžarsko in Poljsko). Mladinci in pionirji pa imajo mnoge lepe tematske zbirke.

— Katero posebno zbirko za razstavo imajo člani?

— Jaz imam že večkrat nagradjeni zbirki LOV in znane VERIGARJE v četvorčih, Marija Andoljšek ima dognano zbirko o športu, Boštjan

Fabjan „Vse o 500-letnici mesta Kočevje“, Lojze Levstik ima del Jugoslavije v devetorčih, Frenk Lovšin „Lil Lenina“, Tone Mihelčič „Vesolje“. Pripravljamo pa vsi nove zbirke in dopolnjujemo stare. Tako imamo za razstave vedno kaj pri rokah.

— Zdaj pa povejte še nekaj besed o sebi?

— Znamke sem pričel zbirati kot 8-letni šolarček, torej jih zbiram že 60 let. Zanje me je navdušil oče, ki mi je pri tem tudi veliko pomagal.

— Mi lahko poveste, na koliko cenite vse svoje zbirke?

— Ne bi rad videl, da bi me lovila komisija za ugotavljanje premoženja. Rečem lahko le, da se v šestdesetih letih veliko nabere in da drži znani ljudski rek: Kamen do kamna-

Pomagati kmetom in odpreti obrate

Za novega predsednika občinskega odbora ZKB NOV Kočevje je bil pred kratkim izvoljen Drago Gril, za podpredsednika Jože Žagar, za častnega predsednika pa dosedanj predsednik in narodni heroj Jože Boldan-Silni.

Na nedavni konferenci so se borci pogovorili o mnogih zadevah in med drugim sklenili, da bodo okrepili delo v zvezi z uresničevanjem misli iz pisma, posebna njihova naloga pa bo reševati stanovanjske in socialne zadeve borcev.

Za borce, ki nimajo denarja, da bi si sami zgradili ali kupili stanovanje, bodo zgradili 24-stanovanjski stolpič. Borcem na podeželju pa bodo namenili, kolikor bo največ mogoče denarja za obnovo hiš.

„Socialne probleme podeželja bo treba reševati s pospeševanjem kmetijstva in odpiranjem manjših obratov, da bi čimveč mladine ostalo doma, na zemlji,“ meni novi predsednik Drago Gril in poudarja, da se mora skrb za podeželje kazati tudi meni novi predsednik Drago Gril in poudarja, da se mora skrb za podeželje kazati tudi Delo krajevnih organizacij

ZB bo treba poživiti in jim nuditi potrebno pomoč, saj so te organizacije osnova za delo občinske organizacije, v bodoče pa jim bo dan še večji poudarek. Med drugim bodo na primer zdaj vse prošnje v zvezi s priznavanjem posebne delovne dobe obravnavale najprej krajevne organizacije ZB, šele nato pa tudi pristojna komisija pri občinskem odboru ZKB.

J. PRIMC

Drago Gril: „Socialne probleme podeželja je treba reševati s pospeševanjem kmetijstva in odpiranjem manjših obratov.“ (Foto: J. Primc)